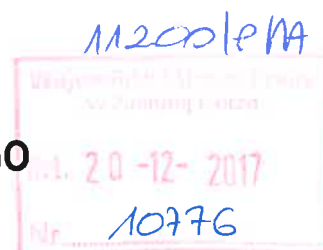

UCHWAŁA NR 232/3202/17.....
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

z dnia 18 grudnia..... roku

w sprawie przyjęcia Lubuskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2018

112/RPI/1

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (t. j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 2096) oraz art. 3 ust. 4 i art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 1065, z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się do realizacji Lubuski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2018, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Lubuskiego.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEMARSZAŁEK
Romuald Gawlik

Załącznik do
Uchwały Nr 232/3204/17
Zarządu Województwa Lubuskiego
z dnia 18 grudnia roku

Lubuskie

***LUBUSKI PLAN DZIAŁAŃ
NA RZECZ ZATRUDNIENIA
NA ROK 2018***

STRESZCZENIE

Opracowywanie Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia (zwany dalej RPD/Z) wynika z art. 3 ust. 4 ustawy z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1065 z późn. zm., zwana dalej ustawą o promocji).

Samorząd województwa przygotowuje RPD/Z na podstawie Krajowego Planu Działań¹, uwzględniając strategię rozwoju województwa², w tym w zakresie polityki społecznej³, o których mowa w przepisach o samorządzie województwa i przepisach o pomocy społecznej. RPD/Z określa preferowane programy regionalne, projekty lokalne, priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia.

Lubuski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2018 stanowi operacjonalizację celów Lubuskiej Strategii Zatrudnienia na lata 2011-2020. Jest jednocześnie zestawieniem działań planowanych i podejmowanych przez różne (często niezależne od siebie) podmioty. Pełni funkcję koordynacyjną niwelując zjawisko dublowania zadań i przyczyniając się do osiągnięcia pożądanego efektu synergii.

Biorąc pod uwagę dokonujące się zmiany na lubuskim rynku pracy, w szczególności niskie wskaźniki bezrobocia, w 2018 roku za priorytetowe uznano działania na rzecz poprawy zasobu miejsc pracy i zwiększenia aktywności zawodowej. Wzmocnieniem tych przedsięwzięć będzie dbałość o zapewnienie wykwalifikowanych kadr. Dążyć się będzie do podnoszenia kwalifikacji pracujących i poszukujących pracy, tak aby skala deficytów kadrowych była możliwie najmniejsza. Równocześnie, zmierzając do harmonijnego i zrównoważonego rozwoju naszego regionu, podejmowane będą inicjatywy na rzecz włączenia społecznego i zawodowego osób i grup posiadających szczególne trudności na rynku pracy. Aktywna integracja wzmocniana będzie poprzez rozwój ekonomii społecznej.

W 2018 roku podejmowanych będzie wiele różnorodnych inicjatyw: od projektów typowo inwestycyjnych poprzez dofinansowanie miejsc pracy i szkolenia zawodowe po doradztwo zawodowe. Projekty inwestycyjne cechują się wysokimi nakładami (w tym w przeliczeniu na jedno utworzone miejsce pracy), ale również wysokim wskaźnikiem zatrudnialności. Z kolei doradztwo zawodowe charakteryzuje się licznymi grupami osób korzystających z tej formy i niskimi dodatkowymi nakładami. Wszystkie te działania, dzięki ich skoordynowaniu, stanowią jeden zintegrowany system. Bez dobrego doradztwa i szkoleń obsadzenie tworzonych i wolnych miejsc pracy jest wysoce utrudnione.

Łącznie z różnego rodzaju przedsięwzięć skorzysta ponad **138 tys. osób**, przy planowanych nakładach na poziomie **253,3 mln zł**.

¹ „Założenia programowo – organizacyjne do przygotowania Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2018 – 2020”. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, lipiec 2017 roku.

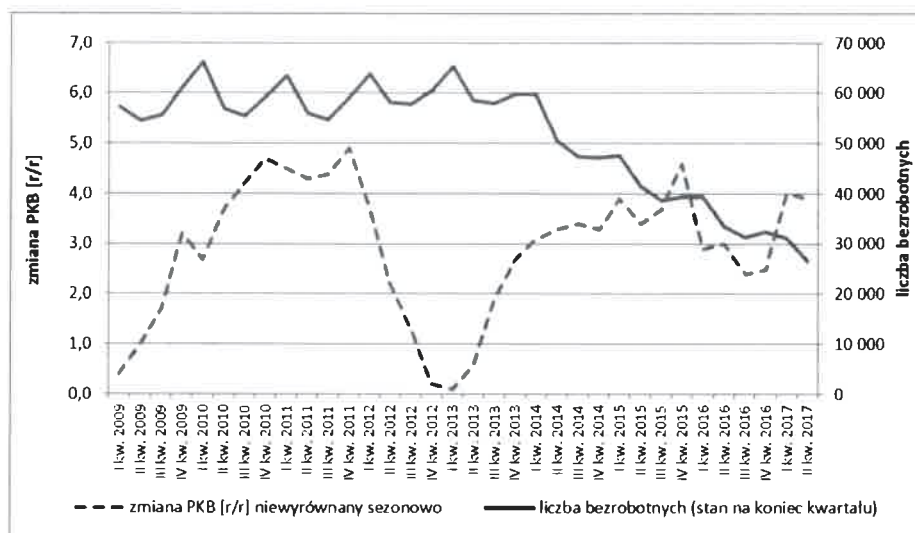
² Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020, przyjęta uchwałą Nr XXXII/319/12 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 listopada 2012 roku. Integralną część systemu realizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020, stanowi przyjęta przez Sejmik Województwa Lubuskiego dnia 14 lutego 2011 roku – Lubuska Strategia Zatrudnienia na lata 2011-2020 (uchwała Nr VI/41/11).

³ Strategia Polityki Społecznej Województwa Lubuskiego na lata 2014-2020 (uchwała Nr XLVI/542/14 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 24 marca 2014 roku).

1. DIAGNOZA SYTUACJI NA LUBUSKIM RYNKU PRACY ⁴

Sytuacja na lubuskim rynku pracy w latach 2009-2017 w znacznym stopniu determinowana była ogólną sytuacją gospodarczą. Pomimo wahań koniunktury gospodarczej w latach 2009-2013 wystąpiła swoista stabilizacja poziomu bezrobocia. Liczba bezrobotnych wahała się sezonowo, jednak utrzymywała się w przedziale 54-65 tysięcy bezrobotnych.

Zmiana produktu krajowego brutto (rok do roku) w Polsce
i liczba bezrobotnych w województwie lubuskim w latach 2009-2017

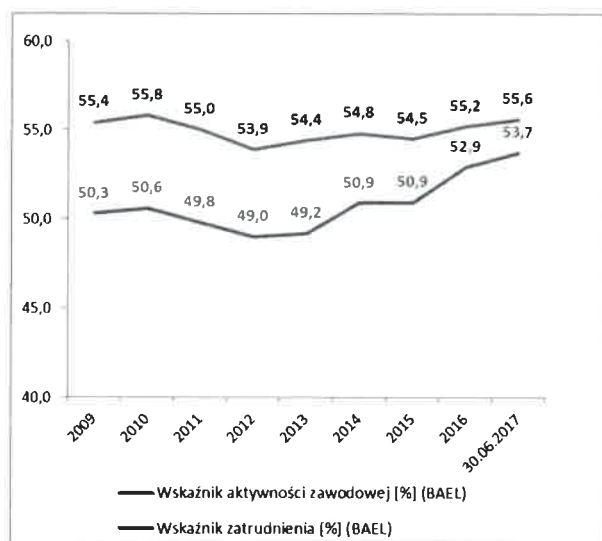

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Ożywienie gospodarcze i utrzymanie wzrostu PKB na poziomie około 3% przyczyniło się w latach 2014-2017 do dynamicznego spadku bezrobocia w regionie, które osiągnęło nie notowany w historii województwa poziom poniżej 30 tysięcy bezrobotnych.

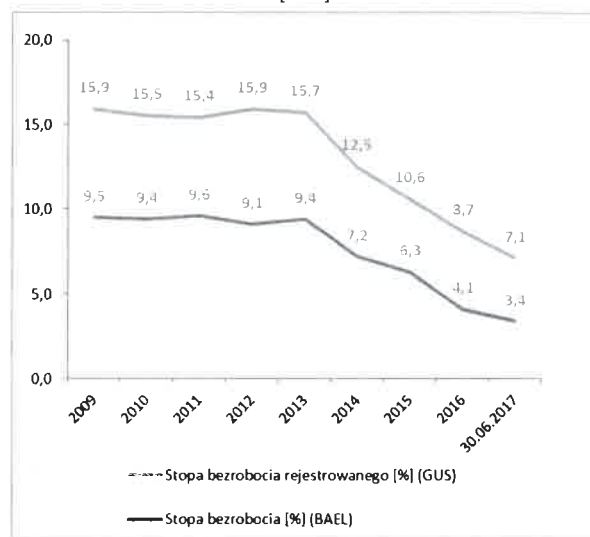
Aktywność zawodowa mieszkańców województwa

Współczynnik aktywności zawodowej
i wskaźnik zatrudnienia w latach 2009-2017 [w %]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Stopa bezrobocia rejestrowanego
i według BAEL w latach 2009-2017
[w %]⁵

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

⁴ Więcej informacji na temat sytuacji na lubuskim rynku pracy można uzyskać w informacjach, analizach i opracowaniach Obserwatorium Rynku Pracy – www.wup.zgora.pl w dziale Statystyka i analizy (Biblioteka).

⁵ Stopa bezrobocia rejestrowanego – stan w końcu okresu, stopa bezrobocia BAEL – dane średniookresowe.

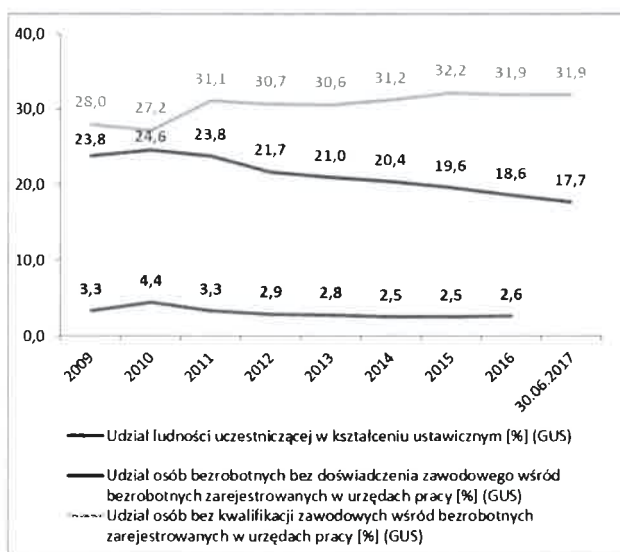
W latach 2009-2017 odnotowano nieznaczne zmiany współczynnika aktywności zawodowej. Początkowo wystąpił spadek wartości tego wskaźnika (z 55,4% w 2009 roku do 53,9% w 2012 roku), po czym nastąpił wzrost do poziomu 55,6% na koniec czerwca 2017 roku. Podobną sytuację odnotowano w przypadku wskaźnika zatrudnienia – w pierwszej odnotowano spadek (do poziomu 49,0% w 2012 roku), a następnie wzrost do 53,7% na koniec I półrocza 2017 roku.

Pomimo wahań współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia stopa bezrobocia rejestrowanego i według BAEL w latach 2009-2013 była na zbliżonym poziomie. W latach 2014-2017 odnotowano dynamiczny spadek stopy bezrobocia do poziomu 7,1% w przypadku bezrobocia rejestrowanego i 3,4% w przypadku BAEL.

Kształcenie ustawiczne

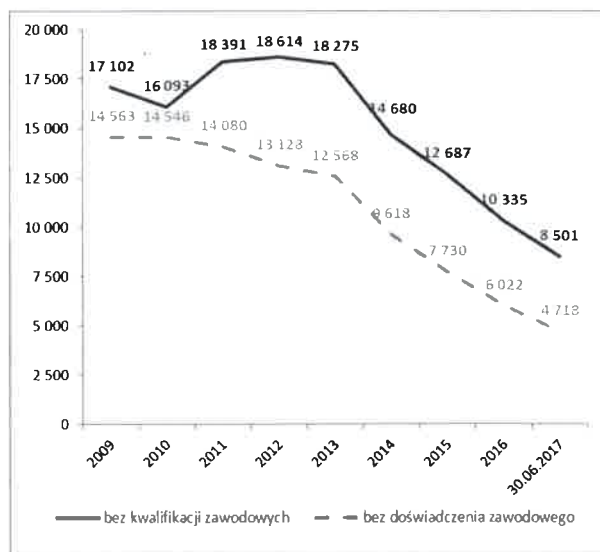
Po początkowym wzroście odsetka ludności w wieku 15-64 lata, uczestniczącej w kształceniu ustawicznym (do poziomu 4,4% w 2010 roku), nastąpił systematyczny spadek tego wskaźnika do poziomu 2,6% w 2016 roku⁶.

Udział ludności uczestniczącej w kształceniu ustawicznym, udział bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego i bez kwalifikacji w latach 2009-2017

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Liczba bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego i bez kwalifikacji w latach 2009-2017

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

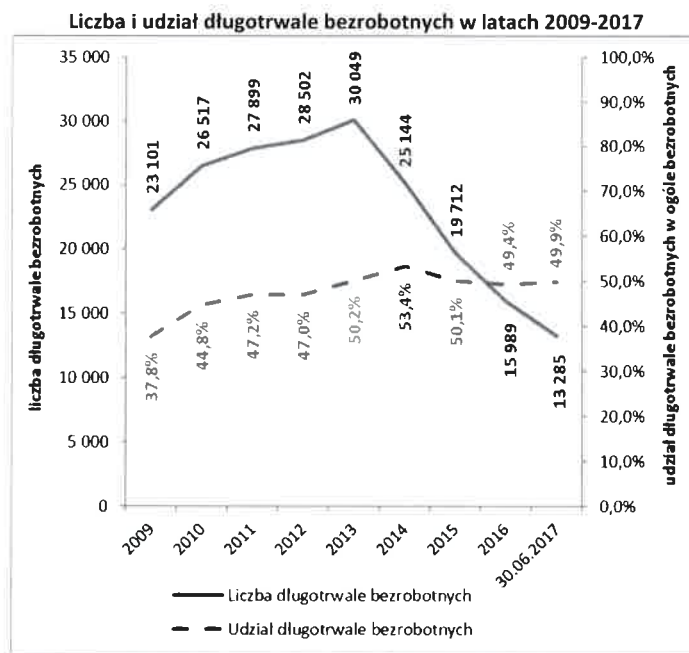
W latach 2009-2017 odnotowano wzrost udziału bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych do poziomu 31,9% oraz spadek udziału bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego do poziomu 17,7%. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę wartości liczbowe wystąpił spadek zarówno w grupie bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (z 14.563 osób w 2009 roku do 4.718 osób na koniec czerwca 2017 roku), jak i bez kwalifikacji zawodowych (odpowiednio z 17.102 osób do 8.501 osób).

Grupy w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wahania koniunkturalne i przedłużający się okres swoistej stabilizacji bezrobocia na wyższym poziomie przyczyniły się do stopniowego wzrostu liczby długotrwale bezrobotnych (do poziomu ponad 30 tysięcy osób w 2013 roku) oraz ich odsetka wśród ogółu bezrobotnych (do poziomu ponad 53% w 2014

⁶ Dane średnioroczne z Głównego Urzędu Statystycznego, stąd w momencie pisania tej części dane dotyczące tego wskaźnika za rok 2017 nie były dostępne.

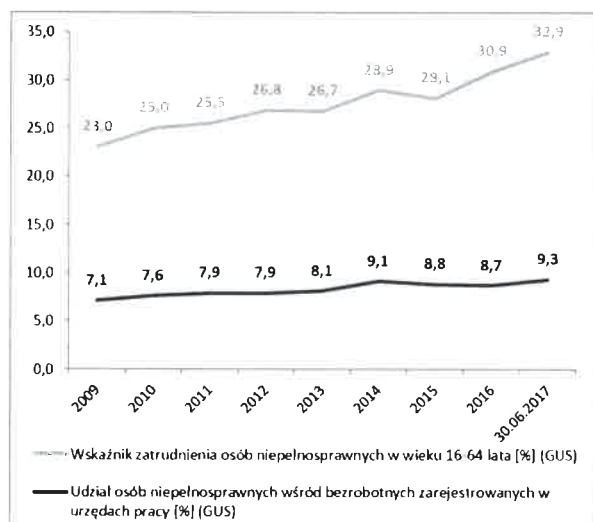
roku²). Od 2015 roku odnotowano zmniejszenie zarówno liczby długotrwale bezrobotnych (do 13.285 osób na koniec I półrocza 2017 roku), jak i ich udziału (odpowiednio do 49,9%).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

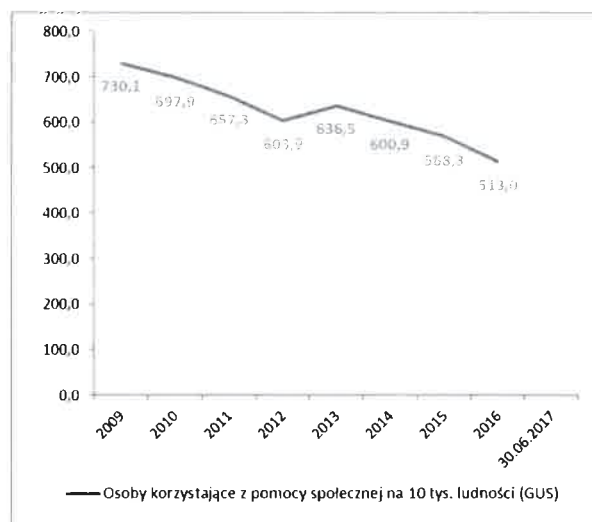
Podobna sytuacja wystąpiła w przypadku osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Po stopniowym wzroście ich liczby (z 4.313 osób w 2009 roku do 4.825 osób w 2013 roku), nastąpił spadek do poziomu 2.480 osób na koniec czerwca 2017 roku. Niemniej jednak udział osób niepełnosprawnych w strukturze bezrobotnych wzrósł do poziomu 9,3% na koniec I półrocza 2017 roku. Interesujące w tym kontekście jest zestawienie powyższych danych z informacjami na temat ogólnej aktywności osób niepełnosprawnych na lubuskim rynku pracy. W latach 2009-2017 odnotowano systematyczny wzrost wskaźnika zatrudnienia w tej grupie (z 23,0% w 2009 roku do 32,9% na koniec II kwartału 2017 roku). Oznacza to, że w analizowanym okresie wzrosła aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych, a fakt rejestracji w powiatowym urzędzie pracy był swoistym etapem w ich powrocie na rynek pracy.

Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych i udział osób niepełnosprawnych wśród ogółu bezrobotnych w latach 2009-2017 [w %]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS i PUP.

Osoby korzystające z pomocy społecznej na 10 tysięcy ludności w latach 2009-2017 [dane średnioroczne]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Równocześnie w latach 2009-2016 odnotowano wyraźny spadek liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (z 730,1 osób na 10.000 mieszkańców w 2009 roku do odpowiednio 513,0 osób w 2016 roku⁷).

Podsumowanie

Najtrudniejszy okres dla lubuskiego rynku pracy był w latach 2011-2013. Odnotowano wtedy znaczne wyhamowanie koniunktury gospodarczej (w tym drugą falę kryzysu finansowego). Niemniej jednak wystąpiła stabilizacja liczby bezrobotnych, przy nieznacznym zmniejszeniu aktywności zawodowej ludności i wskaźnika zatrudnienia. Okres ten wykorzystano do przygotowania podwalin pod przyszłe ożywienie koniunktury gospodarczej. Dbano o miejsca pracy, rozwój przedsiębiorczości, nabywanie doświadczenia zawodowego, rozwój kształcenia zawodowego, wsparcie grup defaworyzowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.⁸

2. PRIORYTETY REGIONALNEJ POLITYKI ZATRUDNIENIA

Ożywienie w gospodarce i jej wzrost przyczynił się w pierwszym etapie do szybkiego spadku skali bezrobocia i dalszej minimalizacji skali ubóstwa. Województwo lubuskie czeka jednak kolejny etap, w którym większą uwagę należy zwrócić na poprawę zasobu miejsc pracy, przy czym miejsc pracy bardziej atrakcyjnych dla pracowników, co pozwoli na stopniowy powrót na rynek pracy osób, które wybrały bierność zawodową. Konieczne jest dalsze wzmocnienie wsparcia kształcenia ustawicznego, przy czym większe znaczenie nabierać będzie systematyczne podnoszenie kwalifikacji przez osoby już zatrudnione. Równocześnie konieczne jest zwiększenie działań na rzecz długotrwale bezrobotnych, którzy nie mogą uzyskać stałego zatrudnienia (nie zawsze ze swojej winy). Związek między długotrwałym bezrobociem i skalą ubóstwa jest niezaprzeczalny. Skuteczna aktywizacja tej kategorii bezrobotnych może przyczynić się do zaspokojenia rosnących potrzeb pracodawców i jednocześnie zminimalizować skalę biedy w regionie.

Miejsca pracy i aktywność zawodowa. Istotą rynku pracy są miejsca pracy. Tworzą je pracodawcy, a jednostki samorządu terytorialnego i administracji rządowej mogą jedynie wspierać ich w procesie tworzenia i modernizacji stanowisk pracy. Tym samym zakłada się podejmowanie różnego rodzaju inicjatyw – począwszy od rozwoju usług doradczych, poprzez refundację części kosztów zatrudnienia pracowników po udostępnianie środków na inwestycje.

Biorąc pod uwagę zachodzące zmiany demograficzne za jeden z najistotniejszych kierunków strategicznych uznano zwiększanie aktywności zawodowej ludności. Podejmowane będą inicjatywy, które z jednej strony pozwolą na powrót osób biernych zawodowo na rynek pracy, z drugiej zaś – sprzyjać będą pozostawaniu na rynku pracy.

Przykładowe zadanie wpisane do Planu:

Celem Działania 6.7 „Profilaktyka i rehabilitacja zdrowotna osób pracujących i powracających do pracy oraz wspieranie zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy” (w ramach RPO-L2020) jest wzrost możliwości zatrudnienia lub utrzymania zatrudnienia przez osoby zagrożone opuszczeniem rynku pracy ze względu na stan zdrowia, w szczególności osoby 50+. Wspierane będą działania w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz wczesna diagnostyka i specjalistyczne leczenie (w tym rehabilitacja) w zakresie chorób mających największy wpływ na aktywność zawodową. Ponadto, planowane jest wdrożenie programów w zakresie profilaktyki zdrowotnej (pierwotnej i wtórnej) dotyczących w szczególności chorób najczęściej obserwowanych w regionie oraz

⁷ Dane średnioroczne z Głównego Urzędu Statystycznego, stąd w momencie pisania tej części dane dotyczące tego wskaźnika za rok 2017 nie były dostępne.

⁸ Więcej informacji na temat podejmowanych działań można uzyskać w sprawozdaniach z realizacji lubuskich planów działań na rzecz zatrudnienia w latach 2011-2016.

wynikających ze specyficznych uwarunkowań regionalnych. Wspierane będą także działania w zakresie rehabilitacji zdrowotnej, ułatwiające powrót rekonwalescentów na rynek pracy. Wobec osób, które nie są w stanie ze względów zdrowotnych kontynuować zatrudnienia na swoim stanowisku pracy, konieczne jest przeprowadzenie programów przekwalifikowania i zmiany stanowiska/miejsca pracy albo programów modyfikujących stanowisko pracy w aspekcie negatywnego wpływu na zdrowie, by dalsze wykonywanie obowiązków służbowych nie pogarszało stanu zdrowia pracownika.

Kwalifikacje. Wiodącym trendem rozwojowym będzie rozwój innowacyjności. Jest to wyzwanie dla systemu kształcenia zawodowego w szkołach. Konieczne będzie kontynuowanie procesów dostosowywania kierunków i jakości kształcenia do wymagań zmieniającego się rynku. Jest to proces stały, a tym samym konieczne jest większe zwrócenie uwagi na kształtowanie dojrzałych systemów dostosowawczych (procedur, mechanizmów, schematów postępowania).

Przykładowe zadanie wpisane do Planu:

Jednym z zadań wpisujących się w realizację tego priorytetu jest promocja kształcenia w szkołach branżowych I stopnia. Działanie to zgłoszone zostało przez Lubuskie Kuratorium Oświaty, a związane jest z ustawą Prawo oświatowe (w myśl zapisów, której od 1 września 2017 roku wdrożono kształcenie w tym typie szkoły zawodowej). Jednocześnie przekazywane będą informacje dot. wdrożenia w 2019 kształcenia w technikach pięcioletnich oraz szkołach branżowych II stopnia.

Równocześnie w ramach Działania 8.4.1 „Dokształcanie jakości kształcenia zawodowego - projekty realizowane poza formułą ZIT” (w ramach RPO-L2020) realizowane będą projekty zwiększające zdolność do zatrudnienia uczniów szkół i placówek oświatowych kształcenia zawodowego. Skuteczna edukacja zawodowa wymaga poprawienia bazy dydaktycznej, jakości nauczania oraz nawiązania szerszej współpracy z potencjalnymi pracodawcami. Zaplanowane wsparcie powinno dać podstawę do dalszego rozwijania umiejętności zgodnie z predyspozycjami uczniów oraz pozwalać na względnie łatwą możliwość nabywania nowych kwalifikacji już po zakończeniu etapu edukacji formalnej. Planuje się m.in. wsparcie staży i praktyk zawodowych u pracodawców dla 3.940 uczniów.

Mówiąc o dostosowywaniu kwalifikacji kadr należy brać pod uwagę strukturalne ograniczenia systemu szkolnego (czas trwania kształcenia). Nie zawsze pracodawcy mogą pozwolić sobie na czekanie, co jest szczególnie widoczne w lubuskiej gospodarce, opierającej się na małych firmach. Tym samym wzmacniane będą powiązania między szkołą a firmami (kształcenie dualne, praktyki zawodowe). Jednocześnie wspierany będzie dalszy rozwój systemu dokształcania zawodowego (kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych), który będzie mógł elastycznie i stosunkowo szybko reagować na pojawiające się lub zmieniające się potrzeby przedsiębiorstw. Promowane będą kursy kwalifikacyjne, Krajowy Fundusz Szkoleniowy oraz bony rozwojowe.

Przykładowe zadanie wpisane do Planu:

W ramach Działania 6.5. „Usługi rozwojowe dla MMŚP” RPO Lubuskie-2020 realizowane będą dwa bliźniacze projekty. Agencja Rozwoju Regionalnego realizować będzie projekt „Lubuskie Bony Rozwojowe w subregionie zielonogórskim”, a Zachodnia Izba Przemysłowo – Handlowa realizować będzie projekt „Lubuskie Bony Szkoleniowe szansą dla przedsiębiorców i pracowników subregionu gorzowskiego”. Polegają one na dofinansowaniu usług szkoleniowych i doradczych dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw za pomocą bonów. Przedsiębiorcy będą mieli możliwość dokonania samodzielnego wyboru usług rozwojowych w ramach oferty dostępnej w Bazie Usług Rozwojowych, odpowiadających w największym stopniu na aktualne ich potrzeby. Lubuscy przedsiębiorcy będą mogli uzyskać dofinansowanie na kształcenie swoich pracowników w ramach usług tj.: szkolenia, studia podyplomowe, e-learning, coaching oraz egzaminy certyfikujące.

Włączenie społeczne i zawodowe. Mając na uwadze rozwój naszego regionu zasadne jest podejmowanie dalszych konsekwentnych inicjatyw zmierzających do włączenia zawodowego i społecznego możliwie najszerszych grup społecznych. Szczególne miejsce zajmuje problem aktywizacji osób do 30 roku życia. Pracodawcy oczekują od przyszłych pracowników doświadczenia, a tego brakuje właśnie osobom młodym.

Przykładowe zadanie wpisane do Planu:

W powyższy priorytet wpisuje się aktywizacja edukacyjna, społeczna, przygotowanie do samodzielnego życia społecznego, wsparcie w rozwoju edukacyjnym oraz realizacja projektów międzynarodowej wymiany młodzieży i projektów systemowych przez Lubuską Komendę Wojewódzką Ochotniczych Hufców Pracy. W zasięgu oddziaływania LWK OHP jest aktywizacja edukacyjna, społeczna, przygotowanie do samodzielnego życia społecznego. W tym celu podejmowane są różnego typu działania w zakresie: zapobiegania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, profilaktyki patologii społecznych, profilaktyki zdrowotnej, działalności wychowawczej przeciwdziałającej niedostosowaniu społecznemu młodzieży OHP; realizacji programów edukacyjnych, profilaktycznych, resocjalizacyjnych programów o charakterze wojewódzkim, autorskim, ogólnopolskim; rozwoju oraz promocji kultury, sportu, turystyki i wypoczynku młodzieży.

Niepokojącym zjawiskiem jest wysoki udział w strukturze bezrobotnych osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy (tzw. długotrwale bezrobotni). Zjawisko to przekładać się może nie tylko na indywidualną sytuację jednostek i rodzin, ale również stwarza istotne problemy strukturalne na przyszłość. Aktywizacja długotrwale bezrobotnych wymaga zwiększonych nakładów organizacyjnych i finansowych. Równocześnie w strukturze bezrobotnych utrzymuje się wysoki odsetek osób bez kwalifikacji, kobiet, osób w wieku powyżej 50 roku życia oraz niepełnosprawnych. Konieczne jest indywidualne podejście do ich aktywizacji, uwzględniające nie tylko trudności z podjęciem pracy, ale również problemy pozazawodowe (bytowe, życiowe, wynikające z codziennego funkcjonowania).

Efektywność. Skuteczność lubuskiej strategii zatrudnienia wiąże się nierozdzielnie z dalszym wzmacnianiem efektywności podejmowanych działań. Stąd rozwijane będzie partnerskie podejście do konstrukcji i podejmowania działań, doskonałe będą kwalifikacje kadr jednostek zaangażowanych w realizację planu i strategii oraz poszerzana będzie wiedza na temat lubuskiego rynku pracy.

Przykładowe zadanie wpisane do Planu:

W ramach priorytetu podejmowane będą inicjatywy na rzecz większego zaangażowania zarówno partnerów społeczno-gospodarczych, jak i mieszkańców poprzez Lokalne Grupy Działania, które będą realizować Lokalne Strategie Rozwoju (zgłoszone przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego). Jednocześnie Departament Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi UMWL w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i morze” 2014-2020 realizować będzie działania mogące przyczynić się do aktywizacji społeczności na obszarach rybackich i akwakultury.

Biorąc pod uwagę powyższe, zadania na rok 2018 zostają pogrupowane w ramach następujących priorytetów:

- 1) poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności;
- 2) dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy;
- 3) promocja włączenia zawodowego i społecznego;
- 4) wzmacnianie efektywności podejmowanych działań.

Szczegółowy opis zadań realizowanych w ramach poszczególnych priorytetów przedstawia załącznik numer 1.

Do priorytetowych grup bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia samorząd województwa lubuskiego zalicza przede wszystkim: długotrwale bezrobotnych, osoby bez kwalifikacji, osoby bez doświadczenia zawodowego, kobiety, osoby powyżej 50 roku życia, młodzież do 30 roku życia oraz niepełnosprawnych. Samorząd województwa będzie preferował programy (projekty) wpisujące się w realizację niniejszego Lubuskiego Planu Działania na Rzecz Zatrudnienia.

3. PARTNERSTWO I KOORDYNACJA

Ważnym elementem Lubuskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2018 jest przyjęcie zasady partnerstwa w procesie jego konstrukcji, przygotowania, a następnie realizacji konkretnych zadań. W myśl art. 3 ust. 4 ustawy o promocji projekt LPD/Z podlega zaopiniowaniu przez powiaty wchodzące w skład województwa oraz partnerów społecznych. Równocześnie zgodnie z art. 21 ustawy o promocji, polityka rynku pracy realizowana przez władze publiczne opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, w szczególności w ramach działalności rad zatrudnienia, partnerstwa lokalnego oraz uzupełniania i rozszerzania oferty usług publicznych służb zatrudnienia przez partnerów społecznych i agencje zatrudnienia.

Istotnym zagadnieniem jest zapewnienie jasnego podziału ról w realizacji LPD/Z między stronami, które uczestniczyły w jego opracowaniu. Realizację Lubuskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2018 koordynuje Zarząd Województwa Lubuskiego. Natomiast w załączniku nr 2 wykazano podmioty uczestniczące w realizacji poszczególnych zadań oraz obowiązanych do sprawozdań o postępie prac. Podmioty sprawozdawcze są jednocześnie koordynatorami realizacji zadań, w które zaangażowana jest większa liczba wykonawców, bez naruszenia zakresu i trybu działalności określonego w odrębnych przepisach.

4. MONITOROWANIE WYKONYWANIA ZADAŃ

Zgodnie z art. 8 ust. 9 ustawy o promocji Sejmik Województwa Lubuskiego co najmniej raz w roku dokonuje oceny sytuacji na rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring realizacji zadań w ramach Lubuskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2018 będzie prowadzony zgodnie z zaleceniami i/lub wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Wstępnie zakłada się, iż podmiot sprawozdawczy złoży do Wojewódzkiego Urzędu Pracy roczne sprawozdanie z realizacji zadania do 16 lutego 2019 roku. Następnie Wojewódzki Urząd Pracy przekaże Zarządowi Województwa Lubuskiego zbiorczą informację do 31 marca 2019 roku. Po czym Zarząd Województwa Lubuskiego przedstawi Sejmikowi Województwa Lubuskiego roczną informację z realizacji LPD/Z w terminie możliwie dogodnym, nie później jednak niż do 30 czerwca 2019 roku.

Planowane zasady i tryb monitoringu Lubuskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2018 nie zastępują zasad i trybu monitoringu przewidzianego w przepisach prawa, w tym dotyczących wdrażania programów, współfinansowanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Sprawozdania z realizacji poprzednich lubuskich planów działań na rzecz zatrudnienia są uwzględniane przy przygotowaniu kolejnych planów działań⁹.

⁹ Patrz: Lubuska Strategia Zatrudnienia na lata 2011-2020, str. 67.

Zadania realizowane w ramach Lubuskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2018**PRIORYTET 1. POPRAWA ZASOBU MIEJSC PRACY I ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI****Cel operacyjny 1.1. Zwiększenie liczby miejsc pracy**

Priorytet nr 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.1.	Zwiększenie liczby miejsc pracy
Zadanie 1.1.1.	Inicjowanie i rozwój działalności gospodarczej w regionie oraz budowanie sieci współpracy w regionie
Opis zadania	Agencja Rozwoju Regionalnego przewiduje działania na rzecz: 1. Poprawy wiedzy osób fizycznych w zakresie uregulowań formalno-prawnych poprzez udzielanie pomocy w uzyskaniu informacji o możliwościach uruchomienia własnej działalności gospodarczej oraz pomoc przedsiębiorcom sektora MŚP w uzyskaniu dofinansowania ze środków UE. 2. Rozwoju, we współpracy z organizacjami pracodawców i instytucji okołobiznesowych, jednolitego systemu instytucjonalnego wsparcia i rozwoju przedsiębiorczości w regionie w ramach sieci KSU. 3. Wsparcia finansowego firm z sektora MŚP poprzez dokapitalizowanie przez Lubuski Fundusz Pożyczkowy (LFP). Ponadto ARR będzie realizować projekt „Profesjonalizacja usług świadczonych przez Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. dla lubuskich MMŚP” w ramach RPO-Lubuskie 2020, Działanie 1.2. „Rozwój przedsiębiorczości”. Celem głównym projektu jest zwiększenie potencjału lubuskich MMŚP w zakresie przygotowania i realizacji projektów rozwojowych poprzez profesjonalizację ARR S.A. jako Instytucji Otoczenia Biznesu i wdrożenie 4 nowych, proinnowacyjnych usług na rzecz MMŚP: 1. Proinnowacyjna usługa finansowa Lubuskiego Funduszu Pożyczkowego (LFP). 2. Usługa strategicznego controllingu finansowego. 3. Usługa controllingu działalności badawczo - rozwojowej (B+R). 4. Usługa Green controllingu. Powyższe usługi będą usługami służącymi rozwojowi przedsiębiorstwa poprzez poprawę istniejącego lub wdrożenie nowego procesu technologicznego, produktu lub usługi. Będą ukierunkowane na wspieranie przedsiębiorstwa przy wdrażaniu nowych inwestycji (procesów/technologii/ usług/produktów) i nowych modeli biznesowych. Usługi proinnowacyjne będą miały kompleksowy charakter, co wynika z połączenia następujących form ich realizacji: coaching biznesowy, usługi doradcze oraz usługi finansowe. DIZ/DFR UMWL: W ramach RPO-L2020 przewidziano działania, mające na celu rozwój przedsiębiorczości, w tym w szczególności stworzenie warunków do rozwoju nowopowstałych i funkcjonujących MŚP, m.in. poprzez: wspieranie inkubowania przedsiębiorczości i profesjonalizację usług świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu (IOB) – w ramach Działania 1.2 „Rozwój przedsiębiorczości”, a także stworzenie podstawowej infrastruktury sprzyjającej podejmowaniu działalności gospodarczej oraz lokowaniu inwestycji na terenie województwa – w ramach Działania 1.3 „Tworzenie i rozwój terenów inwestycyjnych”. Zakres możliwego wsparcia obejmuje: a) pomoc inkubowanemu przedsiębiorcy w rozwoju i umożliwienie samodzielnego funkcjonowania na rynku poprzez realizację projektów, mających na celu zapewnienie przedsiębiorcom z sektora MŚP dostępu do informacji, usług doradczych i zaplecza technicznego inkubatorów technologicznych, w tym inkubatorów akademickich (ostatecznymi odbiorcami będą przede wszystkim firmy typu start-up*, spin-off**, spin-out*** lub firmy rozwijające się dzięki możliwości wsparcia ze strony inkubatora); b) specjalistyczne usługi doradcze, które mogą być związane m.in. ze stworzeniem strategii rozwoju przedsiębiorstwa, dostosowaniem produktu/usług do wymogów zagranicznych rynków, rozbudową łańcucha dostaw, itp. c) uporządkowanie i przygotowanie terenów inwestycyjnych, polegające na wyposażeniu w niezbędną infrastrukturę techniczną (dostarczenie podstawowych mediów, tj. przewodów/urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych

	i telekomunikacyjnych, drogi wewnętrzne itp.) oraz przeprowadzeniu kampanii promocyjnych. <i>*Przedsiębiorstwo typu „start-up” można skategoryzować jako młodą firmę. Od firmy odróżnia ją jednak cel. Przedsiębiorstwo ma cel bardzo prosty – zarabianie pieniędzy. Natomiast „start-up” to pewnego rodzaju eksperyment. To ciągle poszukiwanie oparte na bezustannych zmianach. Jego intencją jest znalezienie modelu biznesowego, czyli sposobu na osiągnięcie stabilnego i systematycznego dochodu.</i> <i>**Przedsiębiorstwo typu „spin-off” to nowe przedsiębiorstwo, które zostało założone przez co najmniej jednego pracownika instytucji naukowej lub badawczej, albo studenta bądź absolwenta Uczelni, w celu komercjalizacji innowacyjnych pomysłów (wiedzy) lub technologii. Przedsiębiorstwo „spin-off” jest zwykle niezależne osobowo i kapitałowo od swojej Uczelni, jednak często z nią współpracuje na zasadach rynkowych.</i> <i>***Przedsiębiorstwo typu „spin-out” to nowe przedsiębiorstwo, które zostało założone przez co najmniej jednego pracownika instytucji naukowej lub badawczej, albo studenta bądź absolwenta Uczelni oraz Uczelnię lub jednostkę organizacyjną Uczelni, powołaną do komercjalizacji dóbr intelektualnych Uczelni, w celu komercjalizacji innowacyjnych pomysłów (wiedzy) lub technologii. Przedsiębiorstwo „spin-out” jest zwykle powiązane osobowo i kapitałowo z Uczelnią, co w konsekwencji oznacza bliską współpracę obu stron.</i> Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL zajmuje się szeroko rozumianą promocją gospodarczą województwa lubuskiego. W tym celu zaplanowano podjęcie następujących działań: – promowane będą firmy z kluczowych branż przemysłu lubuskiego m.in.: w ramach konkursów regionalnych i ogólnopolskich (Ambasadorowie Lubuskiej Przedsiębiorczości) oraz organizowane będą cykle spotkań ułatwiających budowanie relacji networkingowych lubuskich przedsiębiorców-eksporterów („Lubuskie2Business”). Planowana jest również aktualizacja materiałów promocyjnych nt. potencjału gospodarczego, produktów eksportowych oraz terenów inwestycyjnych w województwie lubuskim; – w 2016 roku rozpoczęto zajęcia w ramach Lubuskiej Akademii Rozwoju (LAR). Celem LAR jest dostarczenie najnowszej wiedzy o teorii i praktyce wynikającej z realizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego oraz płynących z tego tytułu korzyści dla samorządów i przedsiębiorstw. LAR ma charakter doradczo-szkoleniowy, a bloki tematyczne dotyczące szeroko rozumianej polityki regionalnej obejmują m.in. takie zagadnienia jak: wykorzystanie środków unijnych (w tym kwestii podnoszenia poziomu kształcenia zawodowego i kwalifikacji pracowników sektora MŚP), sprawy społeczne, ochrony zdrowia, ochrony środowiska i rolnictwa, infrastruktury transportowej oraz wsparcia przedsiębiorczości, innowacji oraz promocji marek produktowych. Zajęcia II edycji prowadzone są w dwóch blokach tematycznych dla przedsiębiorców i przedstawicieli JST, w terminie od 4.10.2017 r. do 8.06.2018 r. (łącznie 9 sesji); – w strukturze departamentu funkcjonuje Centrum Obsługi Inwestora (COI) i Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE), które oferują usługi informacyjne dla przedsiębiorców-eksporterów zainteresowanych rynkami zagranicznymi oraz usługi dla inwestorów szukających nowych lokalizacji do rozpoczęcia działalności gospodarczej w województwie lubuskim. Doświadczenia lat ubiegłych wskazują na duże zainteresowanie firm uczestnictwem w misjach zagranicznych. W 2018 r. zaplanowano zorganizowanie 5 misji dla lubuskich firm-eksporterów z sektora MŚP, w tym do: Niemiec, USA, Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Chin i Korei.
Zakładane efekty	ARR, DM UMWL: - zwiększenie liczby miejsc pracy, w tym nowopowstałych i zreorganizowanych przedsiębiorstw sektora MŚP; - udzielanie pożyczek dla MŚP inwestujących na obszarze województwa lubuskiego; - zwiększenie innowacyjnych przedsięwzięć w sektorze MŚP; - zwiększenie przepływu informacji i wiedzy nt. sytuacji gospodarczej województwa pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwami, instytucjami wsparcia biznesu, klastrami i innymi podmiotami; - podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw (w tym sektora MMŚP w województwie lubuskim poprzez profesjonalizację usług świadczonych przez IOB jaką jest ARR S.A w Zielonej Górze) i umiędzynarodowienie ich pozycji na rynkach globalnych; - polepszenie wizerunku województwa jako atrakcyjnego miejsca do inwestowania w aspekcie systematycznie zwiększającej się liczby sprowadzonych inwestorów do regionu; DIZ/DFR UMWL: - wzrost poziomu wyspecjalizowanych świadczonych usług przez inkubatory przedsiębiorczości oraz rozwój nowych podmiotów gospodarczych, w tym innowacyjnych (poszerzenie oferty inkubatora o specjalistyczne doradztwo wspomagające działalność podmiotów inkubowanych, w szczególności proinnowacyjne usługi doradcze); - zwiększenie potencjału IOB (wprowadzenie nowych usług, zgodnych z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami) i wzmocnienie współpracy między nimi (regionalny system usług świadczonych przez IOB); - wzrost poziomu przedsiębiorczości, a tym samym stworzenie warunków dla zatrudnienia;

	<u>wskaźniki produktu:</u> - liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (wartość docelowa w 2023 r. – 216 przedsiębiorstw); - liczba przedsiębiorstw otrzymujących niefinansowe wsparcie (wartość docelowa w 2023 r. – 1.100 przedsiębiorstw); - powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych (wartość docelowa w 2023 r. – 314 ha); <u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> - wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach; - liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu instytucji otoczenia biznesu; - liczba utrzymanych miejsc pracy; - liczba nowo utworzonych miejsc pracy.
Finansowanie	ARR: wsparcie w ramach LFP (zgodne z jego Planem działań); w ramach RPO-Lubuskie 2020 – 736,6 tys. zł. DM UMWL: w ramach środków własnych, środków unijnych, ponadto z budżetów jst oraz udział własny podmiotów gospodarczych. DIZ/DFR UMWL: Brak ustalonej alokacji, jak również brak założonych wartości wskaźników planowanych do osiągnięcia w roku 2018. Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020: „Instytucja zarządzająca do 30 listopada każdego roku zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym”.

Priorytet nr 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.1.	Zwiększenie liczby miejsc pracy
Zadanie 1.1.2.	Badania i innowacje oraz wsparcie wdrożeń wyników prac B+R
Opis zadania	DIZ/DFR UMWL: W ramach RPO-L2020 (Działanie 1.1 „Badanie i innowacje”) wspierane będą działania, mające na celu zwiększenie aktywności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw (wyłącznie w obszarach regionalnych inteligentnych specjalizacji*), obejmujące projekty B+R przedsiębiorstw (badania przemysłowe i eksperymentalne prace rozwojowe), inwestycje przedsiębiorstw w infrastrukturę B+R niezbędną do prowadzenia badań (budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury badawczej, zakup aparatury specjalistycznej oraz wartości niematerialnych i prawnych, niezbędnych do prowadzenia prac B+R, służących tworzeniu innowacyjnych produktów i usług), projekty B+R w podmiotach świadczących innowacyjne usługi (w tym m.in. w parkach naukowo-technologicznych i inkubatorach). Adresatami działań będą przede wszystkim MŚP rozpoczynające lub rozwijające działalność B+R, które planują realizację projektów badawczo-rozwojowych samodzielnie, przy wykorzystaniu własnych zasobów lub we współpracy z podmiotami zewnętrznymi, w tym z innymi przedsiębiorstwami i jednostkami naukowymi. Uzupełnieniem przedsięwzięć związanych z rozwojem działalności B+R będzie finansowanie działań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób obsługujących wybudowaną/ zakupioną infrastrukturę. <i>*Zgodnie z „Programem Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego”, województwo lubuskie posiada trzy obszary specjalizacji: zielona gospodarka (technologie środowiskowe, biogospodarka, inne branże), zdrowie i jakość (technologie medyczne, turystyka zdrowotna, zdrowa, bezpieczna żywność, branże powiązane, innowacyjny przemysł (przemysł ICT, metalowy, motoryzacyjny, wydobywczy i energetyczny, drzewny, meblarski, papierniczy).</i>
Zakładane efekty	DIZ/DFR UMWL: - wzrost liczby przedsiębiorstw prowadzących działalność B+R; - wzmocnienie współpracy między sferą badawczo-rozwojową, a gospodarką w strategicznych dla regionu dziedzinach; - poprawa pozycji konkurencyjnej lubuskich przedsiębiorstw na rynku krajowym i międzynarodowym (dostosowanie oferty do faktycznych potrzeb i oczekiwań rynku, a także realizacja badań ukierunkowanych na rozwój specjalizacji regionu); <u>wskaźniki produktu:</u> - liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (wartość docelowa w 2023 r. – 39 przedsiębiorstw); - liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (wartość docelowa w 2023 r. – 76 przedsiębiorstw); - liczba przedsiębiorstw otrzymujących niefinansowe wsparcie;

	- liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady na działalność B+R; <u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> - liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach; - liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej; - liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej; - wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach.
Finansowanie	DIZ/DFR UMWL: Brak ustalonej alokacji, jak również brak założonych wartości wskaźników planowanych do osiągnięcia w roku 2018. Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020: „Instytucja zarządzająca do 30 listopada każdego roku zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym”.

Priorytet nr 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.1.	Zwiększenie liczby miejsc pracy
Zadanie 1.1.3.	Rozwój sektora MŚP poprzez m.in. nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym
Opis zadania	DIZ/DFR UMWL: W ramach RPO-L2020 (Działanie 1.5 „Rozwój sektora MŚP”) dofinansowaniem zostaną objęte m.in. przedsięwzięcia służące rozwojowi produktów i usług opartych na nowoczesnych technologiach informacyjno-komunikacyjnych. Środki finansowe zostaną przeznaczone na wsparcie MŚP w zakresie tworzenia i rozwoju produktów i usług cyfrowych, w tym również na unowocześnienie ich zaplecza technicznego, rozwój infrastruktury związanej z wykorzystaniem nowych technologii gromadzenia, przetwarzania, przesyłania i udostępniania danych oraz zakup licencji na oprogramowanie i sprzęt teleinformatyczny, będących elementem kompleksowych działań modernizacyjnych bazy technologicznej firm, szersze wykorzystanie sprzedaży internetowej w działalności handlowej (aplikacje takie jak e-handel). Przewidziano również wsparcie dla przedsięwzięć wykorzystujących nowoczesne technologie, a także dla innych inwestycji w innowacyjne rozwiązania w zakresie produkcji i procesów zarządzania, zwłaszcza inwestycji poprzedzonych realizacją prac badawczych, rozwojowych, tworzeniem prototypów czy modeli demonstracyjnych. Dostępne będzie także wsparcie inwestycyjne ukierunkowane - w szczególności - na wspomaganie rozwoju sektora MŚP, a zwłaszcza wzrost wydajności pracy i efektywności produkcji, związane z zastosowaniem w przedsiębiorstwie nowych rozwiązań technologicznych, prowadzących do powstania i wprowadzenia na rynek nowych rozwiązań technologicznych, nowych lub znacząco ulepszonych produktów/usług, w tym m.in. w zakresie realizacji zasadniczych zmian produkcji, procesu produkcyjnego, zmiany sposobu świadczenia usługi, nabycia środków trwałych do unowocześnienia i rozwoju działalności gospodarczej, wprowadzania ulepszeń mających na celu racjonalizację zużycia energii, ciepła i wody itp. W ramach Działania 1.5 można uzyskać dofinansowanie na rozwój już istniejących przedsiębiorstw, a nie na zakładanie działalności gospodarczej przez osoby fizyczne. Ponadto, w ramach Działania 1.2 „Rozwój przedsiębiorczości” przewidziano realizację projektu grantowego, polegającego na udzieleniu przedsiębiorcy wsparcia finansowego (do 100 tys. zł w ciągu danego roku kalendarzowego) na zakup usług istotnych dla przedsiębiorcy w procesie opracowywania nowego/ulepszanego produktu/usługi lub zmian procesowych w przedsiębiorstwie w formie instrumentu: regionalny bon na innowacje. Bony na innowacje udzielane będą (przedsiębiorcom z sektora MŚP – grantobiorcom) przez Beneficjenta projektu grantowego (wybranego w drodze konkursu, który zostanie ogłoszony przez IZ RPO). Bon na innowacje umożliwia m.in. pokrycie kosztów: przeprowadzenia prac B+R, wdrożenie nabytych prac B+R, opracowania i/lub wdrożenia nowego produktu/usługi/technologii (w tym specjalistyczne usługi laboratoryjne, pomiarowe, diagnostyczne, certyfikacyjne, testowanie produktu/technologii), uzyskania ochrony praw własności przemysłowej lub nabycie tych praw, doradztwo w zakresie usprawnienia zarządzania, internacjonalizacji, prowadzenia przedsiębiorstwa na terytorium UE, itp.

Zakładane efekty	DIZ/DFR UMWL: -zwiększenie aktywności inwestycyjnej przedsiębiorstw, skali prowadzonej działalności; -stworzenie nowych miejsc pracy; -wzrost produkcji sprzedanej oraz potencjału rynkowego województwa; <u>wskaźniki produktu:</u> -liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (wartość docelowa w 2023 r. – 623 przedsiębiorstw); -liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (wartość docelowa w 2023 r. – 399 przedsiębiorstw); -liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (wartość docelowa w 2023 r. – 224 przedsiębiorstw); -liczba przedsiębiorstw otrzymujących niefinansowe wsparcie (wartość docelowa w 2023 r. – 1.120 przedsiębiorstw); <u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> -wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach; -liczba utrzymanych miejsc pracy; -liczba nowo utworzonych miejsc pracy.
Finansowanie	DIZ/DFR UMWL: Brak ustalonej alokacji, jak również brak założonych wartości wskaźników planowanych do osiągnięcia w roku 2018. Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020: „Instytucja zarządzająca do 30 listopada każdego roku zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym”.

Priorytet nr 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.1.	Zwiększenie liczby miejsc pracy
Zadanie 1.1.4.	Wsparcie tworzenia nowych miejsc pracy
Opis zadania	Realizacja zadania zmierza do pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy poprzez różnego rodzaju formy wsparcia pozyskiwania zatrudnienia w postaci form zatrudnieniowych (np. środki na doposażenie lub wyposażenie miejsc pracy, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, prace interwencyjne).
Zakładane efekty	Z różnego rodzaju aktywnych form wspierających tworzenie nowych miejsc pracy skorzysta łącznie ok. 1.000 osób. Do rezultatów niemierzalnych tzw. miękkich możemy zaliczyć takie umiejętności, które zostaną osiągnięte in plus dzięki realizacji tego typu przedsięwzięć: -podniesienie samooceny i samowiedzy uczestników; -lepsze rozeznanie na rynku pracy; -nabywanie umiejętności poruszania się po rynku pracy; -wzmocnienie pewności siebie, wiary we własne siły, umiejętności i aktywnego życia w społeczności lokalnej; -poprawa zdolności interpersonalnych, analitycznych, osobistych, organizacyjnych itp.
Finansowanie	Oszacowane nakłady z Funduszu Pracy na programy wspierające rozwój przedsiębiorczości – 10.000,0 tys. zł. Właściwe kwoty zostaną ustalone po ogłoszeniu ustawy budżetowej na rok 2018.

Priorytet nr 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.1.	Zwiększenie liczby miejsc pracy
Zadanie nr 1.1.5.	Stymulowanie inwestycji infrastrukturalnych
Opis zadania	W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 Samorząd Województwa Lubuskiego wdraża następujące Działania: 4.3 Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa - „Scalanie gruntów”. 7.2 Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii - „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych”, „Gospodarka wodno-ściekowa”. 7.4 Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury, i powiązanej infrastruktury - „Inwestycje w obiekty

	pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej”, „Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów”. - 7.6 Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej - „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego”.
Zakładane efekty	Działanie 4.3: wydzielenie nowych działek ewidencyjnych o innym ukształtowaniu w stosunku do pierwotnych, w celu doprowadzenia do zmniejszenia ilości małych, rozproszonych działek składających się na gospodarstwo, oraz do powiększenia ich średniej wielkości. Stworzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz wykonanie zadań wpływających na regulację stosunków wodnych na obszarze objętym scaleniem (podpisano 2 umowy - 09.2016 r, w ramach II naboru - 1 wniosek w trakcie weryfikacji). Działanie 7.2: budowa lub modernizacja dróg lokalnych i związanych z nimi urządzeń (zakontraktowano całość środków w maju 2016 r. - podpisano 120 umów); budowa, przebudowa, modernizacja lub wyposażenie obiektów budowlanych służących do zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków; zakup i montaż urządzeń kanalizacyjnych oraz urządzeń wodociągowych (wnioski o przyznanie pomocy w trakcie weryfikacji). Działanie 7.4: budowa, modernizacja lub wyposażenie budynków pełniących funkcje kulturalne, w tym świetlic i domów kultury; ukształtowanie przestrzeni publicznej; (planowany nabór wniosków - I kwartał 2018 r.) budowa lub modernizacja targowisk lub obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów (na całą dostępną kwotę alokacji wpłynęło 10 wniosków) . Działanie 7.6: odnawianie lub poprawa stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego, zakup obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne (planowany nabór wniosków I kwartał 2018 r.).
Finansowanie	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i wkład krajowy. Uwaga: Wysokość limitu na dany rok nie jest możliwa do ustalenia ze względu na stan realizacji ww. działań. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wysokości limitów środków dostępnych w poszczególnych województwach lub latach w ramach określonych działań lub poddziałań PROW 2014-2020. określa wysokość limitów środków dostępnych dla województwa lubuskiego w ramach działania podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich: - operacje typu inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów: 1.335,0 tys. euro, planowana kontraktacja IV kw. 2017 r.; - operacje typu gospodarka wodno-ściekowa 7.370,0 tys. euro, planowana kontraktacja III/IV kw. 2017 r. (UWAGA! Zmiana alokacji na 10.060,0 tys. euro - projekt zmiany rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 października 2015 r.); - operacje typu budowa lub modernizacja dróg lokalnych 17.196,0 tys. euro zakontraktowano w maju 2016 r., całość dostępnej alokacji; - operacje typu ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego 1.364,0 tys. euro, planowany nabór wniosków I kwartał 2018 r.; - operacje typu inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne 1.000,0 tys. euro, planowany nabór wniosków I kwartał 2018 r.; - operacje typu kształtowanie przestrzeni publicznej 364,0 tys. euro, planowany nabór wniosków I kwartał 2018 r. Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa - „Scalanie gruntów” 3.433,0 tys. euro, zakontraktowano całość dostępnej alokacji. Zgodnie z Artykułem 11 pkt. 2 Rozporządzenia delegowane Komisji (UE) nr 907/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 255, str. 18 z późn. zm.) w odniesieniu do programów rozwoju obszarów wiejskich, podczas sporządzania deklaracji wydatków państwa członkowskie nienależące do strefy euro stosują - w odniesieniu do każdej operacji płatności lub odzyskania - przedostatni kurs walutowy ustalony przez Europejski Bank Centralny sprzed miesiąca, w którym operacje zapisuje się w księgach agencji płatniczej.

Cel operacyjny 1.2. Zmniejszenie skali szarej strefy

Priorytet 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.2.	Zmniejszenie skali szarej strefy
Zadanie 1.2.1.	Kontrola legalności zatrudnienia i obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy
Opis zadania	Prowadzenie kontroli: legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich i cudzoziemców; przestrzegania przepisów prawa przez agencje zatrudnienia przepisów ustawy o promocji; przestrzegania przepisów prawa wobec pracowników tymczasowych; delegowania pracowników w ramach świadczenia usług; prawidłowości i terminowości opłacania składek na Fundusz Pracy ze szczególnym uwzględnieniem branż, w których przewidywana jest największa skala i ryzyko występowania nieprawidłowości np. handel, budownictwo, rolnictwo.
Zakładane efekty	Ograniczenie nielegalnego zatrudnienia, nielegalnego wykonywania innej pracy zarobkowej, poprawa przestrzegania przepisów prawa przez agencje zatrudnienia i wobec pracowników tymczasowych, zapewnienie praworządności w transgranicznych stosunkach zatrudnienia oraz poprawa realizacji obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy. Planuje się przeprowadzenie ok. 700 kontroli legalności zatrudnienia obywateli polskich i cudzoziemców.
Finansowanie	Środki zaplanowane na rok 2018 w budżecie zadaniowym Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Zielonej Górze.

Priorytet 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.2.	Zmniejszenie skali szarej strefy
Zadanie 1.2.2.	Zapewnienie legalności zatrudnienia poprzez wydawanie zezwoleń na pracę cudzoziemców na terenie województwa lubuskiego
Opis zadania	LUW: Wydawanie, bądź odmowa wydania zezwolenia na pracę cudzoziemca na wniosek podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemców. PUP: Realizacja zadań związanych z oświadczeniami o powierzeniu pracy cudzoziemcowi oraz wydawaniem zezwoleń na pracę sezonową.
Zakładane efekty	Umożliwienie podjęcia legalnego zatrudnienia przez cudzoziemców na terenie województwa lubuskiego.
Finansowanie	W ramach środków własnych.

Cel operacyjny 1.3. Zwiększenie aktywności zawodowej ludności

Priorytet 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.3.	Zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Zadanie 1.3.1.	Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy
Opis zadania	Warunkiem niezbędnym dla poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej regionu jest podniesienie jakości obecnych i przyszłych kadr gospodarki, zarówno pracowników przedsiębiorstw, jak i osób pozostających bez zatrudnienia. Możliwe będzie to m. in. dzięki wdrożeniu projektów współfinansowanych ze środków UE w ramach RPO-L2020 (Priorytet VI, Działanie 6.2). Oferowane wsparcie realizowane będzie w kierunkach zapewniających rozwój województwa przy jednoczesnym dążeniu do zwiększenia mobilności osób gotowych do podjęcia zatrudnienia oraz eliminowania barier ograniczających aktywność na rynku pracy. Zadanie zostanie wdrożone na zasadzie konkursu wniosków o dofinansowanie realizacji projektów. W wyłonionych projektach zakładane do przeprowadzenia działania skupiać się będą na udzielaniu praktycznych form wsparcia, przekładających się na zdobywanie oprócz umiejętności także doświadczenia zawodowego. Istotne będzie prowadzenie popytowego systemu udzielania pomocy,

	pozwalającego na trafniejszy dobór form wsparcia, zgodny z potrzebami rynku pracy. Nie mniej ważna będzie współpraca międzysektorowa, zapewniająca szeroką gamę rozwiązań sytuacji problemowych. W ramach zadania wsparcie kierowane będzie do osób po 29 roku życia i jego rolą będzie przede wszystkim skupienie się na grupach docelowych, które doświadczają największych trudności związanych z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy. Ponadto pomoc będzie udzielana osobom, które nie posiadają doświadczenia zawodowego oraz kwalifikacji koniecznych do znalezienia zatrudnienia, kobietom (w tym zwłaszcza matkom samotnie wychowującym dzieci), osobom po 50 roku życia, mającym trudności z dostosowaniem się do wymogów modernizującej się gospodarki, a także osobom z niepełnosprawnościami, poszukującym zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Typy operacji możliwych do uzyskania dofinansowania obejmują instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób pozostających bez pracy, niezarejestrowanych w Powiatowych Urzędach Pracy: I. Instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne, które zadecydują o wyborze dalszych adekwatnych form wsparcia): a) identyfikacja potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia, w tym m.in. poprzez zastosowanie Indywidualnych Planów Działania, diagnozowanie potrzeb szkoleniowych oraz możliwości doskonalenia zawodowego w regionie, b) kompleksowe i indywidualne pośrednictwo pracy w zakresie wyboru zawodu zgodnego z kwalifikacjami i kompetencjami wspieranej osoby lub poradnictwo zawodowe w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kompetencji i kwalifikacji zawodowych. II. Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji: a) nauka aktywnego poszukiwania pracy (zajęcia aktywizacyjne, warsztaty z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, konsultacje indywidualne), b) nabywanie, podwyższanie lub dostosowywanie kompetencji i kwalifikacji, niezbędnych na rynku pracy w kontekście zidentyfikowanych potrzeb osoby, której udzielane jest wsparcie, m.in. poprzez wysokiej jakości szkolenia i kursy. III. Instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców: a) nabywanie lub uzupełnianie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, m.in. poprzez staże i praktyki zawodowe, b) wsparcie zatrudnienia u przedsiębiorcy lub innego pracodawcy, stanowiące zachętę do zatrudnienia. IV. Instrumenty i usługi rynku pracy służące wsparciu mobilności międzysektorowej i geograficznej: a) wsparcie mobilności międzysektorowej dla osób, które mają trudności ze znalezieniem zatrudnienia w sektorze lub branży, m.in. poprzez zmianę lub uzupełnienie kompetencji lub kwalifikacji pozwalającą na podjęcie zatrudnienia w innym sektorze, b) wsparcie mobilności geograficznej dla osób, u których zidentyfikowano problem z zatrudnieniem w miejscu zamieszkania, m.in. poprzez pokrycie kosztów dojazdu do pracy lub wstępnego zagospodarowania w nowym miejscu zamieszkania. V. Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób z niepełnosprawnościami: a) niwelowanie barier jakie napotykać osoby z niepełnosprawnościami w zakresie zdobycia i utrzymania zatrudnienia, m.in. doposażenie stanowiska pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zadanie powiązane z zdaniem 1.1.4., 3.2.1. i 3.2.2.
Zakładane efekty	Wskazane główne efekty realizacji projektów polegać będą na poprawie sytuacji osób biorących w nich udział na rynku pracy (aktywizacja zawodowa). Prognozowane mierniki ilościowe w zakresie udziału osób w projektach oraz poszczególnych formach wsparcia, zostały zebrane na podstawie zapisów wniosków wybranych do dofinansowania i przedstawiają się następująco: Liczba osób która weźmie udział w projekcie - 450, w tym: - objętych Indywidualnym Planem Działania - 450; - objętych pośrednictwem pracy - 300; - objętych wsparciem na zasadzie coachingu - 100; - objętych wsparciem zatrudnienia - 15; - skierowanych na staż – 1.005; - biorących udział w szkoleniu - 350.

	Uczestnictwo w projektach EFS wpływa również na wzmocnienie kompetencji miękkich takich jak: pewność siebie, umiejętność słuchania, komunikatywność, dążenia do celu, samodzielność, a także kultura osobista, poprawa relacji międzyludzkich, pracy w zespole, umiejętności radzenia sobie ze stresem i rozwiązywania problemów życiowych (poza zawodowych) itp.
Finansowanie	Środki dostępne w ramach RPO-L2020 Priorytet VI, Działanie 6.2 – projekty współfinansowane ze środków EFS. Finansowane będą projekty przyjęte do dofinansowania w 2017 r. na wartość ok. 4.995,0 tys. zł. Przewiduje się również zakontraktowanie części środków z planowanego na III kwartał 2018 roku naboru wniosków konkursowych, którego wartość została określona na poziomie 8.242,0 tys. zł.

Priorytet 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.3.	Zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Zadanie nr 1.3.2.	Wsparcie dla samozatrudnienia
Opis zadania	ARR: W ramach RPO-L2020 (Poddziałanie 6.3.1. Wsparcie dla samozatrudnienia osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy). Agencja będzie realizować projekt „Wiedza+dotacja=SUKCES!”. Jest on skierowany do osób bezrobotnych i biernych zawodowo, w wieku 30 lat i powyżej, zmierzających do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, będących w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (należących do co najmniej jednej z kategorii: kobiety, osoby 50+, osoby niepełnosprawne osoby długotrwale bezrobotne i osoby o niskich kwalifikacjach). Projekt zapewnia kompleksowe wsparcie poprzez zastosowanie wszystkich typów przedsięwzięć: 1. bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej (średnio: 20,0 tys. zł/osobę); 2. usługi szkoleniowe (grupowe) przygotowujące do rozpoczęcia działalności gospodarczej; 3. wsparcie pomostowe w postaci: - pomocy finansowej: max. 1.100 zł/osobę na okres 6 m-cy (dla min. 50% uczestników na okres 12 miesięcy); - usług doradczo-szkoleniowych realizowanych po założeniu działalności gospodarczej (śr.: 1 godz./osobę). Wsparcie będzie koncentrować się na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego i krośnieńskiego, dla których odnotowano wskaźnik bezrobocia na poziomie przekraczającym średnią wojewódzką. DIZ/DFS UMWL: W ramach RPO-L2020 (Działanie 6.3 „Wsparcie dla samozatrudnienia”) celem jest poprawa zdolności do samozatrudnienia osób pozostających bez pracy. Rozwój przedsiębiorczości stanowi jedną z form skutecznego przeciwdziałania bezrobociu i podnoszenia poziomu aktywności zawodowej społeczeństwa. Zdecydowaną większość stanowią mikroprzedsiębiorstwa – które jako największą barierę wskazują: brak lub utrudniony dostęp do środków na rozpoczęcie działalności. Skuteczność i efektywność wsparcia uzależniona jest od wielu czynników m.in.: - dywersyfikacji instrumentów i źródeł finansowania; - kompleksowość i adekwatność wsparcia zarówno o charakterze doradczym jak i szkoleniowym; - możliwości dodatkowego wsparcia doradczego i finansowego dla firm w początkowym okresie działalności (wsparcie pomostowe); - korelacja wsparcia z popytem zgłaszanym ze strony rynkowej (branża, zawód, dany rodzaj działalności). Pomoc o charakterze bezzwrotnym (dotacja) skierowana będzie – w głównej mierze – do osób znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, których możliwości uzyskania kapitału na warunkach rynkowych są poważnie ograniczone. Zwrotna pomoc finansowa (instrumenty inżynierii finansowej), stwarzająca możliwość reinwestowania środków (pożyczki, poręczenia) uruchomiona zostanie wobec pozostałych odbiorców, w głównej mierze osób pozostających bez zatrudnienia, w tym osób bezrobotnych i biernych zawodowo spoza grup będących w szczególnie niekorzystnej sytuacji.
Zakładane efekty	ARR: wsparcie 25 osób pozostających bez zatrudnienia w założeniu własnej działalności gospodarczej w województwie lubuskim poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia finansowego i merytorycznego w okresie 03.2017 r.-09.2018 r. DIZ/DFS UMWL: <u>wskaźnik rezultatu bezpośredniego:</u>

	-liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej – wartość docelowa wskaźnika - 451. <u>wskaźniki produktu:</u> -liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie - wartość docelowa wskaźnika – 328; -liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie - wartość docelowa wskaźnika – 123. Wartości wskaźników określone na zakończenie realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020.
Finansowanie	ARR: 1.011,8 tys. zł. (rok 2018 - 184,8 tys. zł). DIZ/DFS UMWL: planowany termin rozpoczęcia naboru w konkursie z Poddziałania 6.3.1 (dotacje): wrzesień 2018 r., planowana kwota dofinansowania: 7.527,2 tys. zł. Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020: „Instytucja zarządzająca do 30 listopada każdego roku zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym”.

Priorytet 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.3.	Zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Zadanie nr 1.3.3.	Równość szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy
Opis zadania	Celem Działania 6.4 „Równość szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy” (w ramach RPO-L2020) jest wzrost aktywności zawodowej osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad małymi dziećmi. Grupą znajdującą się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy są kobiety powracające na rynek pracy po okresie dezaktywizacji związanej z opieką nad dzieckiem. Brak dostępu do usług opiekuńczych dla osób bezwzględnie ich potrzebujących (dzieci głównie do lat trzech), odpowiednich systemów urlopowych i elastycznych form zatrudnienia dla obojga rodziców często utrudnia kobietom uczestniczenie w rynku pracy lub podjęcie pracy w pełnym wymiarze czasu. Dlatego niezwykle ważne jest stworzenie warunków do godzenia ról rodzinnych i zawodowych. Interwencja w ramach zadania realizowana będzie m.in. poprzez wsparcie tworzenia i funkcjonowania instytucji opieki nad małymi dziećmi.
Zakładane efekty	<u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> - liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu - wartość docelowa wskaźnika – 476; - liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu - wartość docelowa wskaźnika – 119. <u>wskaźniki produktu:</u> - liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie - wartość docelowa wskaźnika – 1.063; - liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 - wartość docelowa wskaźnika – 962. Wartości wskaźników określone na zakończenie realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020.
Finansowanie	Planowany termin rozpoczęcia naboru w konkursie z Działania 6.4 RPO-L2020 - czerwiec 2018 r., planowana kwota dofinansowania: 10.000,0 tys. zł. Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020: „Instytucja zarządzająca do 30 listopada każdego roku zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym”.

Priorytet 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.4.	Rozwój mechanizmów stabilizujących rynek pracy
Zadanie 1.3.4.	Profilaktyka i rehabilitacja zdrowotna osób pracujących i powracających do pracy oraz wspieranie zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy

Opis zadania	Celem Działania 6.7 „Profilaktyka i rehabilitacja zdrowotna osób pracujących i powracających do pracy oraz wspieranie zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy” (w ramach RPO-L2020) jest wzrost możliwości zatrudnienia lub utrzymania zatrudnienia przez osoby zagrożone opuszczeniem rynku pracy ze względu na stan zdrowia, w szczególności osoby 50+. Zmieniająca się struktura demograficzna oraz idące za nią zmiany w przepisach krajowych dotyczących określenia minimalnego wieku emerytalnego wymuszają konieczność podjęcia działań mających na celu podniesienie poziomu aktywności zawodowej mieszkańców regionu. W tym zakresie istotne jest stworzenie odpowiedniego zabezpieczenia zdrowotnego, m.in. poprzez zapewnienie warunków sprzyjających poprawie i utrzymaniu dobrego stanu zdrowia osób aktywnych zawodowo. Aby zredukować niekorzystne zjawiska z tym związane, planuje się wdrożenie programów kierowanych do osób zagrożonych przerwaniem aktywności zawodowej ze względów zdrowotnych. Interwencja w tym obszarze ma na celu poprawę stanu zdrowia osób pracujących oraz dostosowanie stanowiska pracy (by dalsze wykonywanie obowiązków służbowych nie pogarszało stanu zdrowia pracownika), albo zmianę kwalifikacji zawodowych (w celu podjęcia aktywności zawodowej w obszarze lepiej odpowiadającym możliwościom zdrowotnym), co będzie mieć bezpośredni wpływ na wyrównanie szans na rynku pracy i realne wydłużenie aktywności zawodowej. Wspierane będą działania w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz wczesna diagnostyka i specjalistyczne leczenie (w tym rehabilitacja) w zakresie chorób mających największy wpływ na aktywność zawodową. Ponadto, planowane jest wdrożenie programów w zakresie profilaktyki zdrowotnej (pierwotnej i wtórnej) dotyczących w szczególności chorób najczęściej obserwowanych w regionie oraz wynikających ze specyficznych uwarunkowań regionalnych. Wspierane będą także działania w zakresie rehabilitacji zdrowotnej, ułatwiające powrót rekonwalescentów na rynek pracy. Wobec osób, które nie są w stanie ze względów zdrowotnych kontynuować zatrudnienia na swoim stanowisku pracy, konieczne jest przeprowadzenie programów przekwalifikowania i zmiany stanowiska/miejsca pracy albo programów modyfikujących stanowisko pracy w aspekcie negatywnego wpływu na zdrowie, by dalsze wykonywanie obowiązków służbowych nie pogarszało stanu zdrowia pracownika.
Zakładane efekty	<u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> - liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie – wartość docelowa wskaźnika - 1.123; - liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne - wartość docelowa wskaźnika - 25.111. <u>wskaźniki produktu:</u> - liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców - wartość docelowa wskaźnika – 1; - liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS - wartość docelowa wskaźnika – 25.111. Wartości wskaźników określone na zakończenie realizacji RPO-Lubuskie 2020.
Finansowanie	Planowany termin rozpoczęcia naboru w konkursie z Działania 6.7. RPO-L2020 - grudzień 2018 r., planowana kwota dofinansowania: 8.306,0 tys. zł. Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020: „Instytucja zarządzająca do 30 listopada każdego roku zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym”.

Priorytet 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.4.	Rozwój mechanizmów stabilizujących rynek pracy
Zadanie nr 1.3.5.	Rozwój sieci i usług EURES
Opis zadania	Sieć EURES jest siecią Europejskich Służb Zatrudniania, która promuje mobilność zawodową osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Usługi EURES świadczone są w regionie poprzez sieć doradców i asystentów EURES na szczeblu wojewódzkim i pośredników pracy realizujących działania EURES z powiatowych urzędów pracy poprzez rozpowszechnianie i udostępnianie ofert pracy, informacji na temat warunków życia i pracy w krajach UE/EOG, informowanie o możliwościach zatrudnienia oraz o procesie rekrutacji, uczestnictwo kadry EURES w szkoleniach, dniach informacyjnych i konferencjach, dotyczących funkcjonowania sieci EURES oraz świadczenie usług EURES, uczestnictwo kadry EURES w targach pracy, organizowanie dni informacyjno-rekrutacyjnych, prowadzenie rekrutacji dla pracodawców z Polski chcących zatrudnić obywateli UE/EOG w Polsce jak i dla pracodawców zagranicznych chcących zatrudnić obywateli polskich w krajach UE/EOG. Planuje się organizację dni informacyjnych oraz dni informacyjno-rekrutacyjnych, spotkań

	roboczych, targów pracy, giełd pracy dla pracodawców z krajów EU/EOG, uczestnictwo kadry EURES w szkoleniach, jak również bieżące informowanie mieszkańców województwa lubuskiego o stosownych procedurach i zasadach poszukiwania pracy za granicą. Na szczególną uwagę zasługuje mobilność transgraniczna, która na terenie województwa lubuskiego cieszy się dużym zainteresowaniem. Wsparcie działań koordynacyjnych w ramach Inicjatywy Transgranicznej EURES T Odra – Oder, wspieranie działań podejmowanych przez PUP-y na rzecz współpracy transgranicznej z partnerskimi urzędami po stronie niemieckiej (informowanie o możliwościach zatrudnienia w Niemczech po pełnym otwarciu rynku pracy, podejmowanie wspólnych działań wspierających mobilność transgraniczną).
Zakładane efekty	Z dostępnych ofert pracy jak i z informacji na temat możliwości poszukiwania zatrudnienia za granicą oraz z informacji na temat warunków życia i pracy w krajach docelowych skorzysta ok. 2.000 osób. Zostanie przekazanych ok. 300 kompletów dokumentów aplikacyjnych. Osiąganie rezultatów, wykazujących wartość dodaną dla grup klientów i PSZ. Wśród osób korzystających z usług EURES zwiększy się wiedza i umiejętności, dotyczące poszukiwania pracy za granicą, w tym poruszania się po rynku pracy w rejonie transgranicznym, skierowanie działań na zwiększenie świadomości o istnieniu i funkcjonowaniu sieci EURES.
Finansowanie	Zadanie realizowane w ramach posiadanych środków na bieżącą działalność, wsparte środkami FP. Kwoty zostaną ustalone w terminach późniejszych.

Priorytet 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.3.	Zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Zadanie 1.3.6.	Regionalna koordynacja zabezpieczeń społecznych z tytułu bezrobocia
Opis zadania	Osoby powracające do kraju posiadają możliwość zaliczenia okresu pracy za granicą do różnego rodzaju świadczeń (w tym z tytułu bezrobocia). Realizacja zadania polegać będzie na koordynowaniu na terenie województwa spraw związanych z europejskimi regulacjami, dotyczącymi zabezpieczenia społecznego z tytułu bezrobocia. Wydawane będą dokumenty o posiadaniu statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku, dokumenty potwierdzające staż pracy, jak również decyzje i inne dokumenty w sprawie zachowania prawa do świadczeń z tytułu bezrobocia. Informacja na temat powyższych możliwości będzie upowszechniana wśród mieszkańców województwa lubuskiego (m.in. na stronie internetowej WUP).
Zakładane efekty	Zadanie realizowane w ramach potrzeb. Rezultat będzie określany poprzez wskazanie liczby wydanych różnego rodzaju dokumentów i decyzji (uzależnionych od liczby złożonych wniosków i formularzy). Wśród osób korzystających z usług zostanie podniesiony poziom wiedzy i zakres umiejętności, dotyczących poszukiwania pracy za granicą.
Finansowanie	Zadanie realizowane ze środków na bieżącą działalność.

Priorytet 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.3.	Zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Zadanie 1.3.7.	Udzielanie przez Sieci PIFE w województwie lubuskim informacji o Funduszach Europejskich
Opis zadania	Sieć PIFE w województwie lubuskim, w ramach Departamentu Rozwoju Regionalnego UMWL, udziela informacji o Funduszach Europejskich m.in. w zakresie rynku pracy. Konsultacje realizowane są bezpośrednio w Punktach Informacyjnych, jak również telefonicznie i mailowo. Ponadto beneficjenci będą mogli skorzystać z porad w trakcie Mobilnych Punktów Informacyjnych w miejscowościach na terenie województwa lubuskiego. Dodatkowo będą mogli wziąć udział w spotkaniach informacyjnych i szkoleniach.
Zakładane efekty	Udzielanie informacji przyczyni się do zwiększenia i pogłębienia wiedzy na temat możliwości wykorzystania funduszy europejskich w zakresie rynku pracy przez beneficjentów.
Finansowanie	Zadanie realizowane ze środków na bieżącą działalność Sieci PIFE w województwie lubuskim, współfinansowaną z Funduszu Spójności UE w ramach PO Pomoc Techniczna na lata 2014-2020.

Cel operacyjny 1.4. Rozwój mechanizmów stabilizujących rynek pracy

Priorytet 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
-------------	---

Cel operacyjny 1.4.	Rozwój mechanizmów stabilizujących rynek pracy
Zadanie 1.4.1.	Wsparcie pracowników w razie niewypłacalności pracodawcy
Opis zadania	Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych realizuje zadania wynikające z ustawy z 13 lipca 2006 roku o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (t. j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1256), której podstawowe zadanie to ochrona roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokojenia z powodu niewypłacalności pracodawcy. Zaspokojeniu podlegają: - wynagrodzenia za pracę (za okres nie dłuższy niż 3 miesiące); - wynagrodzenia za czas niezawinionego przez pracownika przestoju, za czas niewykonywania pracy (zwolnienia od pracy) i czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy; - wynagrodzenia za czas niezdolności pracownika do pracy wskutek choroby; - wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego; - odprawy pieniężne przysługujące na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników; - ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy (należny za rok kalendarzowy, w którym ustał stosunek pracy w którym ustał stosunek pracy oraz za rok bezpośrednio go poprzedzający); - odszkodowania, o którym mowa w art. 36¹§1 Kodeksu pracy; - dodatek wyrównawczy, o którym mowa w art. 230 i 231 Kodeksu pracy; - składki na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawców na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych, przysługujących od świadczeń wypłaconych ze środków Funduszu. Wypłaty świadczeń finansowane są ze składek, które obciążają koszty działalności pracodawców. Składkę nalicza się od wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek. Wysokość składki określa ustawa budżetowa.
Zakładane efekty	Wsparcie pracowników, którzy utracili pracę, poprzez odzyskanie niewypłaconych przez niewypłacalnego pracodawcę wynagrodzeń i innych świadczeń wynikających z ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.
Finansowanie	Zgodnie z potrzebami, środki z FGŚP.

Priorytet 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.4.	Rozwój mechanizmów stabilizujących rynek pracy
Zadanie 1.4.2.	Pomoc w utrzymaniu miejsc pracy w przypadku nieobecności pracownika lub zniszczeń spowodowanych powodzią
Opis zadania	Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych realizuje zadania wynikające z ustawy z 16 września 2011 r. (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 825) o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi poprzez udzielenie pomocy pracodawcy, który na skutek powodzi przejściowo zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej lub istotnie ograniczył jej prowadzenie. Pracodawca może otrzymać nieoprocentowaną pożyczkę z Funduszu na wypłatę pracownikom wynagrodzenia za: - czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy z powodu powodzi, wówczas pracownikowi przysługuje prawo do odpowiedniej części minimalnego wynagrodzenia, przez okres nie dłuższy niż 10 dni roboczych wynikających z rozkładu jego czasu pracy; - czas niewykonywania pracy, jeżeli pracownik był gotów do jej wykonywania, a doznał przeszkód z przyczyn dotyczących pracodawcy, które zostały bezpośrednio spowodowane powodzią; - wykonaną pracę, polegającą na ochronie zakładu pracy przed powodzią lub na usuwaniu skutków powodzi, mającą na celu utrzymanie lub przywrócenie prowadzenia przez pracodawcę działalności gospodarczej.
Zakładane efekty	Wsparcie pracowników, którym powódź uniemożliwiła dotarcie do zakładu pracy oraz utrzymanie miejsc pracy w przypadku zniszczeń w zakładzie pracy dokonanych przez powódź.
Finansowanie	Zgodnie z potrzebami, środki z FGŚP.

Priorytet 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.4.	Rozwój mechanizmów stabilizujących rynek pracy
Zadanie 1.4.3.	Wsparcie na rzecz ochrony miejsc pracy
Opis zadania	Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych realizować będzie zadania wynikające z ustawy z 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 842).

	Pracownikowi objętemu przestojem ekonomicznym przysługuje od przedsiębiorcy finansowane ze środków Funduszu świadczenie na częściowe zaspokojone wynagrodzenia za czas przestoju ekonomicznego, do wysokości 100% zasiłku, zwiększonego o wysokość składek na ubezpieczenia społeczne, należnych od pracownika, w wysokości proporcjonalnej do przestoju ekonomicznego, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy pracownika. Pracownikowi objętemu obniżonym wymiarem czasu pracy przysługuje od przedsiębiorcy finansowane ze środków Funduszu świadczenie na częściowe zrekompensowanie wynagrodzenia z tytułu obniżenia wymiaru czasu pracy, do wysokości 100% zasiłku, zwiększonego o wysokość składek na ubezpieczenia społeczne, należnych od pracownika, w wysokości proporcjonalnej do obniżonego czasu pracy pracownika, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy pracownika przed jego obniżeniem. Przedsiębiorcy, w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy, przysługują z Funduszu środki na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych od przyznanych świadczeń. Ponadto w oparciu o powyższą ustawę oraz rozporządzenie wykonawcze przedsiębiorca, który zawarł umowę o wypłatę świadczeń, może wystąpić do starosty (prezydenta miasta na prawach powiatu) właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy z wnioskiem o dofinansowanie z Funduszu Pracy kosztów szkolenia pracowników objętych rozwiązaniami na rzecz ochrony miejsc pracy pod warunkiem, że szkolenie jest uzasadnione obecnymi lub przyszłymi potrzebami przedsiębiorcy. Starosta (prezydent miasta na prawach powiatu) przekazuje właściwemu miejscowo marszałkowi województwa miesięczną informację dotyczącą wykorzystania środków przeznaczonych na dofinansowanie kosztów szkoleń, a marszałek województwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw pracy – dysponentowi Funduszu Pracy zbiorczą miesięczną informację dotyczącą wykorzystania środków przeznaczonych na dofinansowanie kosztów szkoleń.
Zakładane efekty	Wsparcie pracowników oraz pracodawców w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy. Liczba pracowników skierowanych na szkolenia, z tego: - objętych wypłatą świadczeń na częściowe zaspokojenie wynagrodzenia za czas przestoju ekonomicznego; - objętych wypłatą świadczeń na częściowe zrekompensowanie wynagrodzenia z tytułu obniżenia wymiaru czasu pracy. Koszt szkoleń pracowników ogółem (w tym kwota dofinansowania z Funduszu Pracy).
Finansowanie	Zgodnie z potrzebami, środki z FGŚP i FP.

Priorytet nr 1	Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności
Cel operacyjny 1.4.	Rozwój mechanizmów stabilizujących rynek pracy
Zadanie 1.4.4.	Przeciwdziałanie skutkom zwolnień grupowych o znaczeniu ponadlokalnym
Opis zadania	Zwolnienia grupowe mocno oddziałują na sytuację na lokalnych rynkach pracy, zwiększając w krótkim czasie liczbę osób pozostających bez pracy. Zwolnienia grupowe powodują również skutki w wielu aspektach życia społecznego i gospodarczego (utrata pracy, utrata dochodów, zmiana sytuacji społecznej i rodzinnej, skutki natury psychologicznej), zarówno na poziomie jednostki, rodziny, jak i całych społeczności lokalnych. Równocześnie kwestią minimalizacji skutków tego typu zdarzeń zajmuje się wiele instytucji i organizacji społecznych. W związku z powyższym istnieje konieczność wzmocnienia powiązań organizacyjnych i funkcjonalnych, które pozwolą na lepszą koordynację podejmowanych kroków minimalizujących skutki zwolnień grupowych. W przypadku konieczności dokonania zwolnień grupowych pracodawca zobowiązany jest zgłosić ten zamiar do Powiatowego Urzędu Pracy. Stąd wiodącą rolę we wstępnej fazie będzie miał samorząd powiatowy. W zależności od potrzeb, organizowane będą spotkania konsultacyjne i informacyjne (z pracodawcą i/lub związkami zawodowymi w zakładzie pracy oraz pracownikami) oraz uruchamiane odpowiednie usługi i/lub instrumenty rynku pracy (formy zatrudnieniowe lub szkoleniowe). Promowane będą mechanizmy stosowane w ramach zwolnień monitorowanych (<i>outplacement</i>), które pozwalają maksymalnie zmniejszyć skutki w sferze psychologicznej, społecznej i zawodowej. W tym celu wykorzystane zostanie partnerskie podejście do kształtowania polityki zatrudnienia. Ponadto DIZ/DFS UMWL planuje realizację zadania, którego celem będzie upowszechnienie aktywizacji zawodowej osób zwolnionych lub przewidzianych do zwolnienia (Działanie 6.6

	„Aktywizacja zawodowa osób zwolnionych lub przewidzianych do zwolnienia” w ramach RPO-L2020). Szybko zachodzące zmiany na polskim rynku pracy wymuszają potrzebę natychmiastowej reakcji w zakresie kompleksowego i elastycznego wsparcia w przypadku zwolnień pracowników. Największe korzyści w obszarze łagodzenia negatywnych skutków restrukturyzacji zatrudnienia w MŚP dla wszystkich uczestników tego procesu, czyli osób tracących pracę, restrukturyzowanych firm oraz otoczenia społeczno-gospodarczego dadzą projekty typu <i>outplacement</i> . Wsparciem zostaną objęci pracownicy zagrożeni utratą zatrudnienia (lub będący w okresie wypowiedzenia), jak również osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Interwencja w zakresie szkoleń i kursów uwzględniać będzie indywidualne predyspozycje i dotychczasowe kwalifikacje osób, dla których planowana jest pomoc.
Zakładane efekty	PUP i WUP: opracowywanie informacji na temat zgłoszeń zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy, dokonanych zwolnień oraz zwolnień monitorowanych. DIZ/DFS UMWL: <u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> -liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - wartość docelowa wskaźnika – 236; -liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie - wartość docelowa wskaźnika – 197. <u>wskaźniki produktu:</u> -liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie (c) - wartość docelowa wskaźnika – 663; -liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie - wartość docelowa wskaźnika – 145; -liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie - wartość docelowa wskaźnika – 398; -liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie -wartość docelowa wskaźnika – 394. Wartości wskaźników określone na zakończenie realizacji RPO-Lubuskie 2020.
Finansowanie	PUP i WUP - nakłady zostaną poniesione w ramach środków budżetowych oraz środków Funduszu Pracy. Działania realizowane przez DIZ/DFS UMWL: Planowany termin rozpoczęcia naboru w konkursie z Działania 6.6. RPO-L2020 -wrzesień 2018 r., planowana kwota dofinansowania: 3.139,2 tys. zł. Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020: „Instytucja zarządzająca do 30 listopada każdego roku zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym”.

PRIORYTET 2. DOSTOSOWYWANIE KWALIFIKACJI KADR DO ZMIENIAJĄCYCH SIĘ POTRZEB RYNKU PRACY

Cel operacyjny 2.1. Upowszechnianie informacji o możliwościach kształcenia zawodowego

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.1.	Upowszechnianie informacji o możliwościach kształcenia zawodowego
Zadanie 2.1.1.	Upowszechnianie informacji na temat dostępu do usług poradnictwa zawodowego, w tym poprzez opracowywanie, gromadzenie i upowszechnianie informacji zawodowej
Opis zadania	W ramach zadania planuje się: 1. Opracowanie i gromadzenie oraz aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych. 2. Przygotowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o usługach dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy (zarejestrowanych i niezarejestrowanych). 3. Przekazywanie informacji w formie konwencjonalnej i internetowej związanych ze światem pracy, które można wykorzystać w procesie planowania kariery zawodowej. Zadanie będzie realizowane przez CiPKZ.

Zakładane efekty	Zostanie przygotowane opracowanie informacyjne jako wzbogacenie zaplecza informacyjnego. Od poziomu przekazanej informacji zależy stanowczość decyzyjna, jej konkretność i trwałość. Nabywanie umiejętności samodzielnego korzystania ze zbiorów informacyjnych. Wzbogacenie zasobów informacji. Zwiększenie wiedzy klientów o możliwościach kształcenia zawodowego, przekwalifikowania i aktualizacji kompetencji. Efektem będzie podjęcie przez nich optymalnych decyzji zawodowych w oparciu o swoje predyspozycje i potrzeby rynku pracy.
Finansowanie	Nakłady zostaną poniesione w ramach posiadanych środków na bieżącą działalność.

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.1.	Upowszechnianie informacji o możliwościach kształcenia zawodowego
Zadanie 2.1.2.	Informacja i poradnictwo zawodowe dla osób poszukujących pracy
Opis zadania	Zadanie realizowane przez doradców zawodowych zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy, polegające na: - świadczeniu usług w zakresie planowania kariery zawodowej na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy; - udzielaniu porad zawodowych oraz informacji zawodowej; - inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych.
Zakładane efekty	Z informacji i poradnictwa zawodowego skorzysta łącznie około 10.000 osób. Realizacja zadania zmierza do: - poprawy umiejętności komunikacyjnych oraz dysponowania czasem; - wzrostu pewności siebie, motywacji, poziomu samooceny; - poprawy wizerunku i autoprezentacji, umiejętności pisania listu motywacyjnego i CV; - zmiany sposobu myślenia o pracy; - umożliwienia dostępu do informacji o działalności PUP w poszczególnej gminie bez konieczności wizyty w siedzibie PUP; - wzrostu wizerunku PUP w oczach klienta.
Finansowanie	Zadanie realizowane z posiadanych środków na bieżącą działalność.

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.1.	Upowszechnianie informacji o możliwościach kształcenia zawodowego
Zadanie 2.1.3	Wydawanie w formie elektronicznej „Informatora gimnazjalisty”
Opis zadania	Aktualizacja, opracowanie i publikacja „Informatora gimnazjalisty” zawierającego informacje o możliwościach kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych województwa lubuskiego, w tym kształcenia zawodowego.
Zakładane efekty	Publikacja informacji o możliwościach kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych województwa lubuskiego w obszarze kształcenia zawodowego w poszczególnych typach szkół. Uczniowie, rodzice, nauczyciele, dyrektorzy szkół, doradcy zawodowi, otrzymują narzędzie z pełnymi i aktualnymi danymi o ofercie kształcenia ponadgimnazjalnego. Uczniowie i absolwenci szkół dokonają trafnych wyborów dalszego kształcenia. Pełna informacja o typach szkół oraz zawodach w nich kształconych wpłynie na zwiększenie liczby uczniów podejmujących naukę w szkołach ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych kształcących w zawodzie.
Finansowanie	Budżet LKO.

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.1.	Upowszechnianie informacji o możliwościach kształcenia zawodowego
Zadanie 2.1.4.	Promowanie założeń reformy edukacji, ze szczególnym uwzględnieniem zmian w kształceniu zawodowym

Opis zadania	Od 1 września 2017 r. zgodnie z ustawą Prawo oświatowe wdrożono kształcenie w nowym typie szkoły zawodowej, tj. szkole branżowej I stopnia. W roku 2018 promowane będzie kształcenie w tym typie szkoły. Jednocześnie przekazywane będą informacje dot. wdrożenia w 2019 roku kształcenia w technikach pięcioletnich oraz szkołach branżowych II stopnia. W celu promocji zmian zamieszczane będą informacje na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim w zakładce „Dobra Szkoła”. Prowadzone będą przez Lubuskiego Kuratora Oświaty konferencje, narady, seminaria dla kadry kierowniczej, nauczycieli, pracodawców i organów prowadzących. Promowane będą dobre praktyki. Wykorzystane zostaną wszystkie dostępne regionalne media. W związku ze zmianami w nadzorze pedagogicznym wizytatorzy rejonowi w ramach wspomaganie promować będą zmiany w systemie kształcenia zawodowego. Od 1 września 2017 r. w planach nauczania nowych typów szkół, jako zajęcia obowiązkowe wprowadzono doradztwo zawodowe.
Zakładane efekty	Założenia reformy edukacji będą powszechnie znane. Promowane będą dobre praktyki. Absolwenci dotychczasowych klas gimnazjalnych a następnie absolwenci ośmioletnich szkół podstawowych oraz szkół branżowych I stopnia dokonywać będą prawidłowych wyborów dalszego kształcenia w zgodzie z potrzebami rynku pracy.
Finansowanie	Budżet LKO.

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.1.	Upowszechnianie informacji o możliwościach kształcenia zawodowego
Zadanie 2.1.5.	Zapewnienie dostępu do informacji o aktualnych potrzebach na rynku pracy w województwie oraz możliwościach zdobywania nowych kwalifikacji zawodowych
Opis zadania	Zapewnienie dostępu do informacji o aktualnych potrzebach na rynku pracy w województwie oraz możliwościach zdobywania nowych kwalifikacji zawodowych poprzez prowadzenie Biblioteki Pedagogicznej WOM-u. W ramach zadania planuje się: 1) gromadzenie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji, również elektronicznie (strona internetowa WOM-u), o możliwościach kształcenia oraz doskonalenia zawodowego, w tym kształcenia na odległość, co stanowi jedną z form statutowej działalności Biblioteki Pedagogicznej WOM-u; 2) prowadzenie na stronie internetowej WOM-u w dziale: „Informacja Pedagogiczna” zakładki „Kształcenie zawodowe” zawierającej: akty prawne regulujące kształcenie zawodowe, podstawę programową kształcenia w określonym zawodzie, programy nauczania, informacje o egzaminach potwierdzających kwalifikacje w zawodach; 3) gromadzenie i udostępnianie księgozbioru z zakresu edukacji zawodowej, m.in. o zawodach deficytowych i nadwyżkowych w województwie lubuskim, informatorów dotyczących szkolnictwa zawodowego i wyższego na terenie województwa lubuskiego oraz na terenie kraju; 4) gromadzenie informacji o ofertach pracy z województwa lubuskiego w celu wspierania osób bezrobotnych w uzyskaniu nowych umiejętności i poszukiwaniu pracy. Działania Biblioteki w tym zakresie wspierane są przez nauczycieli konsultantów i doradców metodycznych oraz realizację szkoleń rad pedagogicznych nt.: „Rola szkoły w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów – upowszechnianie wiedzy na temat doradztwa zawodowego w szkole”.
Zakładane efekty	Wzbogacenie źródeł i zasobów informacji o możliwościach kształcenia, doskonalenia, przekwalifikowania się.
Finansowanie	Zadanie realizowane z posiadanych środków na bieżącą działalność.

Cel operacyjny 2.2 Poprawa dostosowywania kierunków kształcenia do potrzeb pracodawców, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb wynikających z wdrażania innowacji w gospodarce

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.2.	Poprawa dostosowywania kierunków kształcenia do potrzeb pracodawców, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb wynikających z wdrażania innowacji w gospodarce
Zadanie 2.2.1.	Wspomaganie szerszego stosowania kształcenia dualnego w kształceniu zawodowym

Opis zadania	Dalsze propagowanie rozwiązania organizacyjnego, ukierunkowanego na tworzenie przez organy prowadzące kolejnych centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego (CKZiU) oraz umożliwianie zawodowego kształcenia dualnego, w którym kluczowa jest współpraca z pracodawcami. CKZiU oprócz prowadzenia kształcenia zawodowego podejmują działania w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz współpracy z pracodawcami i organizacjami pracodawców. Daje to możliwość racjonalnego i efektywnego wykorzystania sprzętu, maszyn i urządzeń w procesie teoretycznego i praktycznego kształcenia zawodowego. Lubuski Kurator Oświaty zorganizuje lub obejmie patronatem konferencje, narady i seminaria promujące dobre praktyki kształcenia dualnego u pracodawców, szczególnie w zakresie wdrażania nowoczesnych technologii i innowacji w gospodarce.
Zakładane efekty	Zwiększy się liczba uczniów kształconych w systemie dualnym. Uczniowie uzyskają wyższe kompetencje zawodowe potwierdzone wysokimi wynikami z egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, co umożliwi im skuteczne konkutowanie na krajowym i europejskim rynku pracy. Pracodawcy zaangażują się w tworzenie u siebie miejsc na kształcenie uczniów w systemie dualnym.
Finansowanie	Budżet LKO. Budżety organów prowadzących szkoły zawodowe.

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.2.	Poprawa dostosowywania kierunków kształcenia do potrzeb pracodawców, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb wynikających z wdrażania innowacji w gospodarce
Zadanie 2.2.2.	Rozwój infrastruktury edukacyjnej w szkolnictwie zawodowym
Opis zadania	Jednym z celów Działania 9.3 „Rozwój infrastruktury edukacyjnej” (w ramach RPO-L2020) jest stworzenie warunków nauczania praktycznego, odpowiadającego na potrzeby rynku. Infrastruktura szkolnictwa zawodowego ma być dostosowana do potrzeb gospodarki i wymogów rynku pracy. Wspierane będą inwestycje, polegające na stworzeniu warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej, m.in. pod kątem wyposażenia, doposażenia warsztatów, pracowni itp. Podejmowane działania w sposób szczególny będą koncentrować się na zawodach i sektorach zidentyfikowanych jako szczególnie istotne dla gospodarki i zgodne ze zdiagnozowanymi potrzebami regionalnego rynku pracy. W ramach RPO-L2020 wsparcie uzyskają m.in. działania poprawiające jakość infrastruktury służącej do szkoleń zawodowych w ramach pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego i praktycznego. Wsparcie przeznaczone jest na komplementarne i zintegrowane inwestycje w infrastrukturę służącą do szkoleń zawodowych według jasno określonych potrzeb, polegające na: budowie, modernizacji infrastruktury placówek kształcenia ustawicznego i praktycznego, ośrodków prowadzących kształcenie, dokończanie i doskonalenie zawodowe, kształcenie praktyczne i innych jednostek realizujących zadania w tym zakresie (w tym w szczególności warsztatów szkolnych i pracowni praktycznej nauki zawodu), a także zapewnieniu wyposażenia dydaktycznego i warsztatowego, jak też pomocy optymalizujących proces nauki. Inwestycje przyczynią się do wyrównania szans życiowych oraz będą sprzyjać wzrostowi aktywności zawodowej.
Zakładane efekty	- zwiększenie potencjału szkół zawodowych, a tym samym zwiększenie atrakcyjności wyboru kształcenia zawodowego jako ścieżki edukacyjnej; - wyposażenie absolwentów w cenione przez pracodawców umiejętności zawodowe; <u>wskaźniki produktu:</u> - potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej – w odniesieniu do szkolnictwa zawodowego (wartość docelowa w 2023 r. – 9.000 osób); - liczba obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty/obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego (wartość docelowa w 2023 r. – 20 szt.); <u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> - liczba użytkowników infrastruktury kształcenia zawodowego wspartej w programie (osoby/rok); - wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach; - liczba utrzymanych miejsc pracy; - liczba nowo utworzonych miejsc pracy; - zwiększenie potencjału szkół zawodowych, a tym samym zwiększenie atrakcyjności wyboru kształcenia zawodowego jako ścieżki edukacyjnej; - wyposażenie absolwentów w cenione przez pracodawców umiejętności zawodowe i kompetencje.
Finansowanie	Brak ustalonej alokacji, jak również brak założonych wartości wskaźników planowanych do osiągnięcia w roku 2018.

	Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020: „Instytucja zarządzająca do 30 listopada każdego roku zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym”.
--	---

Cel operacyjny 2.3 Podniesienie poziomu kształcenia w szkołach zawodowych

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.3.	Podniesienie poziomu kształcenia w szkołach zawodowych
Zadanie 2.3.1.	Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego
Opis zadania	I. Opracowanie programów i materiałów oraz przeprowadzenie szkoleń dla nauczycieli kształcenia zawodowego nt.: 1. „Rozwój kompetencji metodycznych nauczycieli kształcenia zawodowego” – poszerzenie wiedzy i udoskonalenie umiejętności nauczycieli kształcenia zawodowego w zakresie metodyki nauczania (warsztaty, 15 osób); 2. „Ocenianie kształtujące na lekcjach przedmiotów zawodowych” – przygotowanie nauczycieli do stosowania oceniania kształtującego na lekcjach przedmiotów zawodowych (warsztaty, 15 osób); 3. „Skuteczne techniki uczenia się i nauczania” – doskonalenie kompetencji metodycznych nauczycieli w zakresie stosowania metod sprzyjających naturalnym procesom uczenia się (warsztaty, 25 osób); 4. „Modyfikowanie programu nauczania dla zawodu w świetle nowych regulacji prawnych” – doskonalenie umiejętności nauczycieli kształcenia zawodowego w zakresie modyfikowania programu nauczania dla zawodu (warsztaty, 25 osób); 5. „Dokumenty potwierdzające kwalifikacje w szkole zawodowej w odniesieniu do Polskiej Ramy Kwalifikacji” – poszerzenie wiedzy nauczycieli szkół zawodowych nt. sposobu nadawania kwalifikacji zawodowych oraz potwierdzania ich poziomu (szkolenie rad pedagogicznych, 25 osób). II. Zorganizowanie i przeprowadzenie konferencji metodycznej dla nauczycieli kształcenia zawodowego północnej części województwa lubuskiego poświęconej innowacyjnym formom kształcenia oraz realizacji kształcenia dualnego i potrzebom rynku pracy (60 osób). III. Upowszechnianie informacji na temat kształcenia zawodowego, oczekiwań i potrzeb rynku pracy na realizowanych przez cały rok szkoleniach, konferencjach i konsultacjach.
Zakładane efekty	Podwyższenie jakości kształcenia zawodowego oraz jakości usług z zakresu edukacji zawodowej poprzez podnoszenie kompetencji zawodowych nauczycieli (165 uczestników).
Finansowanie	Zadanie będzie realizowane ze środków własnych oraz wpłat nauczycieli.

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.3.	Podniesienie poziomu kształcenia w szkołach zawodowych
Zadanie 2.3.2.	Wspomaganie dyrektorów, nauczycieli szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe oraz finansowanie szkoleń dla nauczycieli
Opis zadania	W ramach niniejszego zadania działania LKO skupiać się będą na zaspokojeniu potrzeb nauczycieli i kadry kierowniczej w zakresie doskonalenia zawodowego, z uwzględnieniem reformy edukacji, w szczególności w obszarze kształcenia zawodowego. Przy przyznawaniu grantów na projekty LKO we współpracy z UMWL będzie wskazywał szczególnie na formy doskonalenia związane z wdrażaniem kształcenia zawodowego w nowych typach szkół, w tym w zakresie nowych podstaw programowych kształcenia w zawodach, rozwiązań organizacyjnych, współpracy z pracodawcami, kształcenia dualnego itp. Wspomaganie LKO realizowane będzie także w ramach konferencji, porad, szkoleń i seminariów. Do tych form angażowane będą uczelnie wyższe oraz związki pracodawców. Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp. poprzez stronę internetową informować będzie o nieodpłatnych formach dokształcania i doskonalenia zawodowego dla nauczycieli i innych pracowników oświaty. W ramach nowego nadzoru pedagogicznego wspomaganie realizować będą bezpośrednio wizytatorzy rejonowi. Jednocześnie Departament Infrastruktury Społecznej UMWL planuje: I. Wspieranie szkół zawodowych w zakresie podnoszenia jakości realizacji podstawy

	programowej poprzez: 1) opracowanie programu i realizacja kursu dla nauczycieli kształcenia zawodowego na temat modyfikowania programu nauczania w szkole branżowej I stopnia i szkole policealnej; 2) opracowanie programu i realizacja kursu dla nauczycieli kształcenia zawodowego na temat modyfikowania programu nauczania w technikum; 3) opracowywanie programu i realizację wojewódzkiej konferencji nt. zagadnienia metodyczne w kształceniu zawodowym; 4) organizacja konsultacji dla nauczycieli kształcenia zawodowego celem opracowania materiałów metodycznych do pracy z uczniami. II. Realizacja studiów podyplomowych nadających nowe uprawnienia oraz szkoleń doskonalących umiejętności pożądane na rynku pracy: 1. Realizacja studiów podyplomowych nadających nauczycielom nowe uprawnienia w zakresie: • doradztwo edukacyjno-zawodowe – dla osób chcących uzyskać kwalifikacje niezbędne do pracy w charakterze doradcy zawodowego w szkołach i placówkach oświatowych (20 uczestników), • oligofrenopedagogika – dla osób chcących nabyć kwalifikacje specjalistyczne do pracy z dziećmi i młodzieżą oraz osobami dorosłymi z niepełnosprawnością intelektualną (20 uczestników), • zarządzanie oświatą – studia adresowane do osób chcących zajmować stanowisko dyrektora lub inne stanowisko kierownicze w szkołach/placówkach oświatowych (20 uczestników). • przygotowanie pedagogiczne – studia adresowane do absolwentów różnych kierunków studiów chcących zajmować stanowiska nauczycieli 2. Realizacja kursów nadających nauczycielom nowe uprawnienia, w tym kurs przygotowujący nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy (20 uczestników), kurs na wychowawcę wycieczek (20 uczestników); kurs na kierownika wycieczek (20 uczestników); kurs kierowników wycieczek szkolnych i obozów wędrownych (20 uczestników). III. Realizacja szkoleń z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) niezbędnych na rynku pracy, m.in. w zakresie: • stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy edukacyjnej, z wykorzystaniem urządzeń informacyjno-komunikacyjnych i stosowaniem multimedialnych urządzeń cyfrowych (tablety, smartfony, laptopy) oraz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Internecie; • efektywnego stosowania różnych programów komputerowych w pracy edukacyjnej oraz promocyjnej szkoły dostosowanych do różnych poziomów przygotowania nauczycieli i innych pracowników szkoły, w tym warsztaty: 1) „Tworzenie testów i quizów w oparciu o darmowe oprogramowanie i aplikacje” (15 uczestników); 2) „Tworzenie interaktywnych gier i ćwiczeń edukacyjnych z zastosowaniem aplikacji internetowych” (15 uczestników); 3) „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w Internecie” (15 uczestników); 4) „Ochrona wizerunku w Internecie” (15 uczestników); 5) „Aspekty prawne cyberprzestępczości” (15 uczestników); 6) „Tworzenie materiałów dydaktycznych w programie Gimp” (15 uczestników); 7) „Tworzenie materiałów dydaktycznych w programie Inkscape” (15 uczestników). IV. Opracowanie programu i realizacja wspomaganie dla nauczyciela kształcenia zawodowego na temat programu nauczania w szkole, konstruowania lekcji praktycznej nauki zawodu w szkole branżowej I stopnia, przeprowadzania zajęć i aspektów wychowawczych. W ramach realizacji tego zadania planuje się także organizację 1 konferencji metodycznej dla nauczycieli kształcenia zawodowego na temat zmian w kształceniu zawodowym oraz organizację konsultacji dyrektorów szkół zawodowych celem ustalenia zakresu współpracy w ramach programów doskonalenia nauczycieli.
Zakładane efekty	LKO: Doskonalenie zawodowe nauczycieli będzie zgodne z potrzebami wynikającymi z wdrażania reformy edukacji. Zostanie zwiększony dostęp do nieodpłatnych form doskonalenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli i kadry kierowniczej. DS UMWL: 1) Wzbogacenie wiedzy nauczycieli kształcenia zawodowego z zakresu modyfikowania programu nauczania w szkole branżowej I stopnia i szkole policealnej (3 godzinny kurs dla 12 nauczycieli); 2) Wzbogacenie wiedzy nauczycieli kształcenia zawodowego z zakresu modyfikowania programu nauczania w technikum (3 godzinny kurs dla 12 nauczycieli); 3) Podniesienie kompetencji metodycznych 12 nauczycieli kształcenia zawodowego; 4) Podniesienie

	kompetencji metodycznych nauczycieli kształcenia zawodowego poprzez opracowywanie materiałów metodycznych do pracy z uczniami. II. Osoby uczestniczące w różnych formach kwalifikacyjnego dokształcania uzyskują nowe kwalifikacje i uprawnienia, co zwiększa możliwości utrzymania się na rynku pracy (ok. 160 uczestników). III. Osoby uczestniczące w różnych formach szkoleń uzyskują nowe uprawnienia, podnoszą wiedzę i umiejętności z zakresu stosowania nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych jak i obsługi związanych z nimi urządzeń (tablet, smartfon, laptop), co zwiększa możliwości utrzymania się na rynku pracy (ok. 100 uczestników). IV. Podniesienie kompetencji 1 nauczyciela kształcenia zawodowego z zakresu programu nauczania w szkole, konstruowania lekcji praktycznej nauki zawodu w szkole branżowej I stopnia, przeprowadzania zajęć i aspektów wychowawczych (31 godzin wspomagani). Podniesienie kompetencji metodycznych 12 nauczycieli kształcenia zawodowego w ramach 3 godzinnej konferencji w zakresie orientacji w planowanych zmianach w kształceniu zawodowym, podstawach programowych i programach nauczania do zawodu od 2018 r.; Podniesienie kompetencji metodycznych nauczycieli kształcenia zawodowego (m.in. poprzez dostosowanie form doskonalenia do ich potrzeb i potrzeb szkoły, zwiększenie sieci współpracy i samokształcenia dyrektorów szkół zawodowych).
Finansowanie	Budżet LKO. DS UMWL: działanie I. 1), 2), 3) realizowane ze środków posiadanych na bieżącą działalność; 4) realizowane ze środków szkół zainteresowanych współpracą; działanie II.-III. realizowane z wpłat nauczycieli – uczestników studiów podyplomowych/kursów/szkoleń oraz ze środków posiadanych na bieżącą działalność; działanie IV. Szkoła zawodowa - koszty zależne od akceptacji dyrektora szkoły kwota maksymalna: 3,9 tys. zł; konferencja - nieodpłatne; konsultacje realizowane ze środków szkół zainteresowanych współpracą.

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.3.	Podniesienie poziomu kształcenia w szkołach zawodowych
Zadanie 2.3.3.	Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego - projekty realizowane poza formułą ZIT
Opis zadania	Celem Działania 8.4.1 „Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego - projekty realizowane poza formułą ZIT” (w ramach RPO-L2020) jest zwiększenie zdolności do zatrudnienia uczniów szkół i placówek oświatowych kształcenia zawodowego. Poziom bezrobocia w województwie, a także dynamicznie zmieniający się rynek pracy, wdrażanie nowych technologii i systemów produkcji wymuszają wprowadzenie zmian w systemie oświaty, zwłaszcza w odniesieniu do szkół zawodowych. Skuteczna edukacja zawodowa wymaga poprawienia bazy dydaktycznej, jakości nauczania oraz nawiązania szerszej współpracy z potencjalnymi pracodawcami. Zaplanowane wsparcie powinno dać podstawę do dalszego rozwijania umiejętności zgodnie z predyspozycjami uczniów oraz pozwalać na względnie łatwą możliwość nabywania nowych kwalifikacji już po zakończeniu etapu edukacji formalnej. Realizowany będzie projekt wspierający kształcenie zawodowe w zakresie: I. Podniesienie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym rozwój współpracy szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym, poprzez: a) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu, związanych z nauczaniem zawodem, we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe; b) podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących ponadgimnazjalne kształcenie zawodowe oraz uczestników pozaszkolnych form kształcenia zawodowego i wzmacnianie ich zdolności do zatrudnienia; c) tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów; d) rozwój współpracy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym. II. Tworzenie i rozwój ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz tworzenie innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU poprzez: a) przygotowanie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji CKZiU lub innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU dla

	określonej branży; b) wsparcie realizacji zadań przez CKZiU lub innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU dla określonych branż. III. Rozwój doradztwa edukacyjno – zawodowego, poprzez: a) uzyskiwanie kwalifikacji doradców zawodowych przez osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach, które nie posiadają kwalifikacji z tego zakresu oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych doradców edukacyjno-zawodowych, realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego; b) tworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery; c) zewnętrzne wsparcie szkół w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego.
Zakładane efekty	<u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> - liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS – wartość docelowa wskaźnika – 31; - liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu - wartość docelowa wskaźnika – 37. <u>wskaźniki produktu:</u> - liczba uczniów, szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy - wartość docelowa wskaźnika – 3.940; - liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego - wartość docelowa wskaźnika – 31; - liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie - wartość docelowa wskaźnika – 37; - liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie - wartość docelowa wskaźnika – 10; - liczba szkół zawodowych kształcących w zawodach wpisujących się w inteligentne specjalizacje regionu z wyposażeniem pracowni i laboratoriów nie starszym niż 5 lat - wartość docelowa wskaźnika – 22; - liczba uczniów biorących udział w działaniach ukierunkowanych na rozwijanie postaw innowacyjnych i kreatywnych - wartość docelowa wskaźnika – 652; - liczba szkół, które realizują programy współpracy z przedsiębiorstwami - wartość docelowa wskaźnika – 17.
Finansowanie	Projekt pozakonkursowy realizowany w latach 2016-2022 w ramach RPO-Lubuskie 2020 ze środków EFS. Wartość projektu 172.872,8 tys. zł. (kwota dofinansowania: 146.941,9 tys. zł.)

Cel operacyjny 2.4 Umożliwienie nabywania doświadczenia zawodowego przez młode osoby

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.4.	Umożliwienie nabywania doświadczenia zawodowego przez młode osoby
Zadanie 2.4.1.	Inicjowanie i kierowanie przez publiczne służby zatrudnienia młodych osób na staż, bon stażowy i przygotowanie zawodowe dorosłych
Opis zadania	W celu umożliwienia młodym osobom zdobycia doświadczenia zawodowego, należy podejmować działania zmierzające do nabywania kompetencji zawodowych. W ramach stażu lub bonu stażowego bezrobotni mają możliwość nabycia umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy. W ramach przygotowania zawodowego dorosłych osoby bezrobotne otrzymają szansę zdobycia nowych kwalifikacji, umiejętności potwierdzonych zaświadczeniem lub świadectwem (w ramach przyuczenia do pracy dorosłych) lub uzyskania tytułu zawodowego lub tytułu czeladnika (w ramach praktycznej nauki zawodu). Dają też szansę „przebranżowienia” w sytuacji, gdy na lokalnym rynku pracy nie występuje zapotrzebowanie na określone zawody wyuczone.
Zakładane efekty	– nabycie kwalifikacji zawodowych, – wzrost poczucia własnych kompetencji, – podwyższenie samooceny, – wzrost zaufania we własne możliwości. Na staż, bon stażowy i przygotowanie zawodowe dorosłych skierowanych zostanie około 1.000 młodych osób bezrobotnych.
Finansowanie	Środki Funduszu Pracy – 3.500,0 tys. zł. Właściwe kwoty zostaną ustalone po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2018 rok.

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.4.	Umożliwienie nabywania doświadczenia zawodowego przez młode osoby
Zadanie 2.4.2	Przygotowanie zawodowe i kształcenie młodzieży realizowane przez OHP
Opis zadania	1.Przygotowanie uczestników OHP do zdobycia wykształcenia i kwalifikacji zawodowych poprzez: – przyuczenie do wykonywania pracy w działającym przy jednostkach OHP gimnazjach dla dorosłych i gimnazjach z klasami przysposabiającymi do pracy, – naukę i przygotowanie do wykonywania zawodu w zasadniczych szkołach zawodowych oraz trzyletnich szkołach branżowych I stopnia. 2.Refundacja wynagrodzeń wypłacanych przez pracodawców młodocianym pracownikom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę i składek na ubezpieczenie społeczne od refundowanych wynagrodzeń, w celu przygotowania zawodowego.
Zakładane efekty	1.W zakresie przygotowania do zdobycia wykształcenia i kwalifikacji zawodowych w OHP planuje się, że: – nauką zawodu objętych zostanie 543 młodocianych; – przyuczeniem do wykonywania pracy objętych zostanie 623 młodocianych; – do egzaminów zewnętrznych na tytuły kwalifikacyjne przed OKE, bądź przed Izłą Rzemieślniczą przystąpi ok. 160 uczestników. 2.W zakresie refundacji wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenia społeczne (od refundowanych wynagrodzeń) pracodawcom kształcącym młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w zakresie praktycznej nauki zawodu planuje się objąć pomocą 900 pracodawców zatrudniających 4.036 młodocianych pracowników (w tym 1.546 uczestników OHP).
Finansowanie	Środki budżetowe LWK OHP, Fundusz Pracy. Przewidywana kwota z przeznaczeniem na zadanie wymienione w pkt 2 to 8.312,8 tys. zł.

Cel operacyjny 2.5 Wsparcie rozwoju kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.5.	Wsparcie rozwoju kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych
Zadanie 2.5.1.	Informowanie o możliwościach zdobycia kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych
Opis zadania	Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp. będzie informować o możliwościach: - kształcenia na bezpłatnych kwalifikacyjnych kursach zawodowych, a następnie przystąpienia do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji; - uzyskania wykształcenia ogólnego na poziomie szkoły zawodowej oraz wykształcenia średniego, a także potwierdzania kwalifikacji w zawodzie poprzez egzaminy eksternistyczne.
Zakładane efekty	Zwiększenie dostępu uczniów i absolwentów szkół do informacji o możliwościach uzyskiwania i potwierdzania kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych. Uruchamianie przez uprawnione podmioty kwalifikacyjnych kursów zawodowych. Zwiększenie liczby uczestników kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz zdających egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie i egzaminy eksternistyczne.
Finansowanie	Budżet LKO.

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.5.	Wsparcie rozwoju kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych
Zadanie 2.5.2.	Integrowanie i upowszechnianie informacji o ofercie instytucji szkoleniowych oraz potwierdzanie działalności wykonywanej na terenie RP
Opis zadania	W celu dalszego rozwoju kształcenia ustawicznego, poprawy oferty edukacyjnej ważne jest zintegrowanie i promocja oferty szkoleniowej. Instytucja szkoleniowa oferująca szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy musi uzyskać wpis do rejestru instytucji szkoleniowych (RIS) prowadzonego przez WUP. Zainteresowani we własnym zakresie mogą sprawdzić czy instytucja szkoleniowa powiadomiła WUP o kontynuowaniu działalności szkoleniowej w kolejnym roku kalendarzowym i czy nadal wpisana jest do rejestru.

	WUP dokonuje wpisu do rejestru instytucji szkoleniowych na wniosek jednostki uprawnionej, następnie wystawia zaświadczenie o dokonanych wpisach. Ponadto WUP na wniosek lub z urzędu wykreśla instytucję szkoleniową z rejestru. Dokonuje na wniosek podmiotów zmiany w danych, przeprowadza aktualizację danych instytucji szkoleniowych. Ponadto Wydział Obsługi Klienta Wojewódzkiego Urzędu Pracy zajmuje się również wydawaniem zaświadczeń stwierdzających charakter, okres i rodzaj działalności wykonywanej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
Zakładane efekty	Upowszechnienie informacji o dostępnej ofercie szkoleniowej. Realizacja zadania odbywać się będzie w oparciu o bieżące potrzeby (rezultaty określone będą na podstawie liczby instytucji w RIS). Efektami będą także ilości wydanych zaświadczeń stwierdzających charakter, okres i rodzaj działalności wykonywanej na terenie RP.
Finansowanie	Nakłady zostaną poniesione w ramach środków na bieżącą działalność.

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.5.	Wsparcie rozwoju kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych
Zadanie 2.5.3.	Dostosowanie kierunków szkolenia zawodowego do zmieniających się potrzeb
Opis zadania	Kształcenie w formach szkolnych osób dorosłych z własnej inicjatywy zainteresowanych uzupełnieniem lub podwyższeniem swojego wykształcenia i kwalifikacji. Wsparcie przez publiczne służby zatrudnienia uczestnictwa w szkoleniach osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy (szkolenia zawodowe, bony szkoleniowe, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych). Wychodząc naprzeciw ciągle dokonującym się zmianom na rynku pracy, konieczne jest stałe nabywanie lub uzupełnianie kwalifikacji zawodowych. W celu trafnego wyboru kierunku uzupełniania lub podwyższania kwalifikacji niezbędna jest analiza oferty edukacyjnej. Stąd w oparciu o analizę zapotrzebowania na zawody i specjalności oraz zgłoszone potrzeby pracodawców na określone umiejętności zawodowe, sporządzany jest plan szkoleń osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Zgodnie ze standardami i warunkami prowadzenia usług rynku pracy powiatowy urząd pracy sporządza plan szkoleń na okres jednego roku, który obejmuje szkolenia grupowe oraz szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. Do zadań samorządu województwa należy coroczne określanie, po zasięgnięciu opinii Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy, wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne poniesionych przez pracodawcę. Dążyć się będzie do dostosowywania kierunków przygotowania zawodowego do potrzeb rynku pracy.
Zakładane efekty	– opracowanie planów szkoleń przez powiatowe urzędy pracy, – uzyskanie nowych kwalifikacji zawodowych lub uzupełnienie już posiadanych przez około 700 osób bezrobotnych, – nabycie doświadczenia zawodowego w ramach staży oraz przygotowania zawodowego dorosłych przez około 1.500 osób, – upowszechnienie informacji na temat oferty szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy, – dostosowanie tematyki szkoleń do potrzeb rynku pracy, – umożliwienie zdobycia zawodu w ramach przygotowania zawodowego młodocianych, – osoby uczestniczące w formach szkolnych poprzez nabycie nowych kwalifikacji zawodowych podniosą poczucie własnych kompetencji, jak również nastąpi podwyższenie ich samooceny.
Finansowanie	Środki Funduszu Pracy około 5.000,0 tys. zł. Środki będące w dyspozycji jednostek na bieżącą działalność. Właściwe kwoty zostaną ustalone po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2018 rok.

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.5.	Wsparcie rozwoju kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych
Zadanie 2.5.4.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy
Opis zadania	Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) jest przeznaczony na kształcenie pracodawców i pracowników. Środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego PUP można przyznać na: - kursy i studia podyplomowe, - egzaminy potwierdzające kwalifikacje lub uprawnienia zawodowe, - badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,

	- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem. Pracodawca planujący zorganizowanie szkolenia (studiów podyplomowych) musi złożyć do powiatowego urzędu pracy, właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy albo miejsce prowadzenia działalności, wniosek o dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego. Ponadto wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy oraz MRPiPS mogą przeznaczyć środki na: promocję KFS; konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS; określanie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy; badanie efektywności wsparcia udzielonego ze środków KFS.
Zakładane efekty	–liczba osób, które skorzystają ze wsparcia w ramach KFS – 500 osób; –upowszechnienie informacji na temat KFS; –wzrost wiedzy pracodawców i pracowników na temat KFS; –uzyskanie nowych kwalifikacji zawodowych lub uzupełnienie już posiadanych przez pracodawców i/lub pracowników.
Finansowanie	Środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego (na realizację zadań przez WUP oraz na realizację zadań przez PUP-y). Środki będące w dyspozycji jednostek na bieżącą działalność. Właściwe kwoty zostaną ustalone po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2018 rok.

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.5.	Wsparcie rozwoju kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych
Zadanie 2.5.5.	Wsparcie MMŚP w ramach Lubuskich Bonów
Opis zadania	Agencja Rozwoju Regionalnego realizować będzie projekt „Lubuskie Bony Rozwojowe w subregionie zielonogórskim”. Natomiast Zachodnia Izba Przemysłowo – Handlowa w Gorzowie Wlkp. (ZIP-H) projekt „Lubuskie Bony Szkoleniowe szansą dla przedsiębiorców i pracowników subregionu gorzowskiego”. Projekty te realizowane są w ramach RPO Lubuskie-2020 (Działania 6.5. „Usługi rozwojowe dla MMŚP”) i są realizowane w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania (PSF), który gwarantuje przedsiębiorcy możliwość dokonania samodzielnego wyboru usług rozwojowych w ramach oferty dostępnej w Bazie Usług Rozwojowych, odpowiadających w największym stopniu na aktualne potrzeby przedsiębiorcy. Wsparcie skierowane jest wyłącznie do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MMŚP) prowadzących działalność na obszarze województwa lubuskiego – subregionu zielonogórskiego (w przypadku ARR) oraz subregionu gorzowskiego (ZIPH). Lubuscy przedsiębiorcy będą mogli uzyskać dofinansowanie na kształcenie swoich pracowników w ramach usług rozwojowych, które dzielą się na: - usługi szkoleniowe (szkolenia, studia podyplomowe, e-learning), - usługi doradcze (doradztwo, mentoring, facylitacja, coaching), - usługi jednorazowe (egzamin). W województwie lubuskim dystrybucja środków Europejskiego Funduszu Społecznego jest dokonywana w oparciu o system bonów.
Zakładane efekty	Podniesienie kompetencji i kwalifikacji 350 lubuskich przedsiębiorców z sektora MMŚP oraz 1.500 pracowników w powiatach: zielonogórskim, świebodzińskim, krośnieńskim, wschowskim, nowosolskim, żarskim oraz żagańskim. Podniesienie kompetencji i kwalifikacji 350 lubuskich przedsiębiorców z sektora MMŚP oraz 1.500 pracowników w powiatach: gorzowskim, strzelecko-drezdeneckim, słubickim, sulęcińskim i międzyrzeckim.
Finansowanie	W ramach RPO-Lubuskie 2020 ze środków EFS. ARR: 14.851,4 tys. zł. ZIP-H: 14.865,2 tys. zł.

Priorytet 2	Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Cel operacyjny 2.5.	Wsparcie rozwoju kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych
Zadanie 2.5.6.	Upowszechnienie kształcenia ustawicznego osób dorosłych w tym będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz doskonalenie ich umiejętności zawodowych
Opis zadania	1. Celem Działania 8.3 „Upowszechnienie kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych” (w ramach RPO-L2020) jest upowszechnienie kształcenia ustawicznego osób dorosłych, w tym będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Dotychczasowe doświadczenia, związane z interwencją Europejskiego Funduszu Społecznego, wykazały konieczność skutecznej koncentracji i intensyfikacji działań polegających na upowszechnieniu idei uczenia się przez całe życie. Zmniejszeniu dysproporcji w upowszechnieniu kształcenia ustawicznego, zwłaszcza na terenach wiejskich i miejskich zagrożonych degradacją,

	będą służyć zarówno programy skierowane do osób dorosłych, które umożliwią uzupełnianie, zmianę lub podwyższanie wykształcenia ogólnego oraz kwalifikacji zawodowych, jak też usługi doradcze i informacyjne w zakresie formalnego oraz pozaszkolnego kształcenia osób dorosłych. Wyzwaniem pozostaje niedopasowanie umiejętności pracowników do wymagań miejsc pracy, oraz rozmieszczenie siły roboczej, w tym także wykwalifikowanych kadr, nie pokrywające się z rozmieszczeniem popytu na pracowników. Wymagania w zakresie, kompetencji i kwalifikacji pracowników będą stale wzrastać i będą dotyczyły wszystkich poziomów zatrudnienia. W związku z tym, istnieje potrzeba lepszego dopasowania kwalifikacji pracowników do wymagań rynku pracy, niezbędne jest stałe doskonalenie kluczowych kompetencji oraz kompetencji profesjonalnych w taki sposób, by być gotowym do reorientacji zawodowej, nawet pod koniec aktywności na rynku pracy. Również wśród pracodawców najbardziej cenione są osoby o określonych, potwierdzonych kwalifikacjach zawodowych bądź takie, które gotowe są na podjęcie działań służących ich podnoszeniu lub uzupełnieniu. Wsparcie w ramach zadania realizowane będzie w oparciu o popytowy system dystrybucji usług rozwojowych, co pozwoli na skuteczniejszą pomoc odbiorcom i ułatwi dostęp do środków finansowych. Realizowane usługi rozwojowe powinny potwierdzać nabyte kwalifikacje w sposób zgodny z Krajowymi Ramami Kwalifikacji. Ten rodzaj wsparcia pozwoli również odpowiedzieć na krótko i średnio terminowe potrzeby gospodarki, a także przygotuje mieszkańców regionu do funkcjonowania na nieprzewidywalnym rynku pracy w długim okresie. 2. Celem Działania 8.5 „Doskonalenie umiejętności zawodowych osób dorosłych” (w ramach RPO-L2020) jest zwiększenie umiejętności zawodowych osób dorosłych. Zmniejszeniu dysproporcji w upowszechnieniu kształcenia zawodowego osób dorosłych, zwłaszcza na terenach wiejskich i miejskich zagrożonych degradacją, będą służyć zarówno programy skierowane do osób dorosłych (w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych i kursów umiejętności zawodowych), które umożliwią uzupełnianie, zmianę lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych, jak też usługi doradcze i informacyjne w zakresie formalnego oraz pozaszkolnego kształcenia osób dorosłych pozwalające na właściwy dobór kursów zawodowych do umiejętności i preferencji uczestnika projektu. Większe szanse na rynku pracy mają osoby, których umiejętności zawodowe zostały potwierdzone w powszechnie uznany sposób. Uczenie się dorosłych może w istotny sposób przyczynić się do zwiększenia szans na zatrudnienie/utrzymanie miejsca pracy, dostęp do miejsc pracy o lepszych warunkach. Również wśród pracodawców najbardziej cenione są osoby o określonych, potwierdzonych kwalifikacjach zawodowych bądź takie, które gotowe są na podjęcie działań służących ich podnoszeniu lub uzupełnieniu. Interwencja w tym obszarze ma na celu popularyzację podnoszenia kwalifikacji zawodowych wśród dorosłych mieszkańców regionu. Wsparcie udzielane w ramach RPO obejmuje działania ukierunkowane na przeprowadzenie formalnej oceny i certyfikacji umiejętności i kompetencji osiągniętych przez uczestników wsparcia. Powyższe oznacza, iż pomoc w zakresie podniesienia kompetencji lub kwalifikacji jest walidowana w postaci certyfikacji (kursy, szkolenia i inne formy wsparcia kończą się np. egzaminem i certyfikatem). Wsparcie realizowane będzie w oparciu o popytowy system dystrybucji usług rozwojowych. Realizowane usługi rozwojowe powinny potwierdzać nabyte kwalifikacje w sposób zgodny z Krajowymi Ramami Kwalifikacji lub w inny uznany powszechnie sposób potwierdzania kwalifikacji zawodowych.
Zakładane efekty	1. <u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> - liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu – wartość docelowa wskaźnika – 692; - liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - wartość docelowa wskaźnika – 236; - liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - wartość docelowa wskaźnika – 717. <u>wskaźniki produktu:</u> - liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie - wartość docelowa wskaźnika – 844; - liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie - wartość docelowa wskaźnika – 338; - liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie - wartość docelowa wskaźnika – 844. 2. <u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> - liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia – wartość docelowa wskaźnika – 400. <u>wskaźniki produktu:</u>

	- liczba osób, uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie - wartość docelowa wskaźnika – 506. Wartości wskaźników określone na zakończenie realizacji RPO-Lubuskie 2020.
Finansowanie	1. Planowany termin rozpoczęcia naboru w konkursie: listopad 2018 r., planowana kwota dofinansowania: 4.809,7 tys. zł. 2. Planowany termin rozpoczęcia naboru w konkursie: październik 2018 r., planowana kwota dofinansowania: 6.173,5 tys. zł. Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020: „Instytucja zarządzająca do 30 listopada każdego roku zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym”.

PRIORYTET 3. PROMOCJA WŁĄCZENIA ZAWODOWEGO I SPOŁECZNEGO

Cel operacyjny 3.1. Wzmocnienie motywacji osób w szczególnej sytuacji do reintegracji zawodowej i społecznej

Priorytet 3	Promocja włączenia zawodowego i społecznego
Cel operacyjny 3.1.	Wzmocnienie motywacji osób w szczególnej sytuacji do reintegracji zawodowej i społecznej
Zadanie 3.1.1.	Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej oraz działania ukierunkowane na określone grupy zawodowe
Opis zadania	1. Funkcjonowanie infolinii Elektronicznego Centrum Aktywizacji Młodzieży (ECAM), dzięki której oferowane jest wsparcie dla uczestników rynku pracy w ich funkcjonowaniu na rynku pracy oraz w życiu społecznym poprzez powszechne udostępnianie informacji z zakresu: – poradnictwa, doradztwa i informacji zawodowej; – pośrednictwa pracy; – możliwości uzupełnienia podstawowego wykształcenia ogólnego i zawodowego; – usług edukacyjno-szkoleniowych umożliwiających naukę zawodu, przekwalifikowanie, poszerzenie i zdobycie kolejnych kompetencji zawodowych; – projektów edukacyjnych dla młodzieży, współfinansowanych z EFS; – innych usług oferowanych na terenie województwa lubuskiego z zakresu rynku pracy. 2. Funkcjonowanie platform internetowych ECAM i Zielona Linia integrujących zasoby informacyjne OHP.
Zakładane efekty	– dostępność do informacji dotyczących rynku pracy oraz kształcenia i wychowania pod ogólnodostępnym numerem telefonu ECAM 19524; – możliwość korzystania z portali internetowych ECAM, Zielona Linia w celu poszerzenia wiedzy na temat możliwości zatrudnienia na terenie całej Polski; – zwiększenie szans na podjęcie zatrudnienia poprzez aktywne korzystanie z możliwości jakie dają portale ECAM i Zielona Linia oraz infolinia ECAM.
Finansowanie	Środki budżetowe LWK OHP.

Priorytet 3	Promocja włączenia zawodowego i społecznego
Cel operacyjny 3.1.	Wzmocnienie motywacji osób w szczególnej sytuacji do reintegracji zawodowej i społecznej
Zadanie 3.1.2.	Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy poprzez indywidualne i grupowe porady zawodowe oraz spotkania informacyjne

Opis zadania	Aktywizacja osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku poprzez poradnictwo indywidualne i grupowe: – osoby długotrwale bezrobotne, – osoby po 50 roku życia, – osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, – osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia, – osoby posiadające co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, – niepełnosprawni. Zadanie będzie realizowane przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Zadanie powiązane z zadaniem 2.1.2.
Zakładane efekty	– odbudowanie poczucia własnej wartości, – odbudowanie wiary we własne siły, – poprawa umiejętności komunikacyjnych, – budowanie pozytywnych relacji z grupą, – poprawa umiejętności zarządzania czasem, planowania zadań, – poprawa umiejętności pisanie dokumentów aplikacyjnych, – zmiana sposobu myślenia o pracy, – zmotywowanie do aktywnego i skutecznego poszukiwania zatrudnienia, – nabycie umiejętności akceptowania siebie, – rozpoznawanie w sobie słabych i mocnych stron, – pozytywne mówienie o swoich kwalifikacjach i umiejętnościach, – podwyższenie umiejętności w zakresie obsługi komputera i Internetu, – umiejętność rozwiązywania problemów życiowych (poza zawodowych). Różnego rodzaju usługami świadczonymi przez Centra zostanie objętych 2.500 osób zarejestrowanych i niezarejestrowanych w urzędach pracy.
Finansowanie	Zadanie realizowane z posiadanych środków na bieżącą działalność.

Cel operacyjny 3.2. Rozwój aktywnej integracji

Priorytet 3	Promocja włączenia zawodowego i społecznego
Cel operacyjny 3.2.	Rozwój aktywnej integracji
Zadanie 3.2.1.	Aktywizacja osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy
Opis zadania	Działania zmierzające do ograniczenia zjawiska długotrwałego bezrobocia i jego przyczyn poprzez wsparcie dla osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych w zakresie reintegracji zawodowej, tak aby nie wypadły z rynku pracy oraz wsparcie dla otoczenia społecznego tych osób. Osobom bezrobotnym oferowane będą aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. W ramach zadania planuje się realizację projektów, zakładających wsparcie osób długotrwale bezrobotnych w procesie powrotu na rynek pracy. Planuje się zastosowanie głównie: szkoleń (usługi rynku pracy) oraz jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, środków na wyposażenie/doposażenie miejsc pracy, prace interwencyjne, staże i przygotowanie zawodowe (instrumenty rynku pracy). Realizowane będą również „nowe” formy, tj. grant na telepracę i świadczenie aktywizacyjne, wspomagające aktywizację bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy (posiadających co najmniej 1 dziecko w wieku do 6-ciu lat, lub bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną, którzy w okresie 3 lat przed rejestracją w urzędzie pracy jako bezrobotni zrezygnowali z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną), bony na zasiedlenie, bony zatrudnieniowe, refundacja składek za zatrudnionych po raz pierwszy, czy realizacja zadania, o którym mowa w art. 150f ustawy o promocji (czyli refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, bezrobotnych do 30 roku życia). Jednocześnie podejmowane będą inicjatywy na rzecz pozostałych grup bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wymienione w art. 49 ustawy o promocji. Zadanie będzie realizowane w sposób bezpośredni przez powiatowe urzędy pracy województwa lubuskiego. Zadanie powiązane z zadaniami: 1.1.4., 2.4.1., 2.5.3.

Zakładane efekty	Aktywizację zawodową objętych zostanie około 2.000 osób, w tym w ramach prac społecznie użytecznych zostanie objętych ok. 800 osób bezrobotnych. Zmiana postawy osób bezrobotnych w związku z rozwojem umiejętności zawodowych, podwyższeniem samooceny i motywacji, wzrostem świadomości i chęci do samodzielnego poszukiwania pracy oraz nabywania nowych kwalifikacji.
Finansowanie	Środki Funduszu Pracy – około 30.000,0 tys. zł. Właściwe nakłady zostaną ustalone po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2018 rok.

Priorytet 3	Promocja włączenia zawodowego i społecznego
Cel operacyjny 3.2	Rozwój aktywnej integracji
Zadanie 3.2.2.	Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy
Opis zadania	Zadanie ma na celu podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia wśród osób młodych pozostających bez pracy (w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu tzw. młodzież NEET) z wykorzystaniem zwrotnych instrumentów finansowych. W 2017 r. w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 planuje się realizację następujących zadań: I. Działanie 1.1 „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe”; Poddziałanie 1.1.2 „Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych”. Kontynuacja działań w ramach realizowanych projektów powiatowych urzędów pracy (przewiduje się wydłużenie okresu realizacji trwających już projektów do 31.12.2018 r.). W ramach projektów realizowane będzie wsparcie na rzecz bezrobotnych osób młodych do 29 roku życia (młodzież NEET, czyli jednocześnie nie ucząca się, nie pracująca ani nie przygotowująca się do zawodu. Do grupy NEET zaliczają się zarówno bezrobotni, jak i osoby przedwcześnie kończące edukację, nie szukające pracy i pozostające z wyboru lub z konieczności na utrzymaniu innych osób) zamieszkujących województwo lubuskie, przewidziane w ustawie o promocji (m.in.: poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staż zawodowy, bon stażowy, szkolenia, bon szkoleniowy, dotacje, bon na zasiedlenie, prace interwencyjne, przygotowanie zawodowe dorosłych). Uczestnikami projektu są osoby młode w wieku 18-29 lat bez pracy, w tym osoby z niepełnosprawnościami, zarejestrowane w PUP jako bezrobotne (dla których został ustalony I lub II profil pomocy), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), zgodnie z definicją osoby z kategorii NEET przyjętą w PO WER 2014-2020. II. Działanie 1.2: Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe; Poddziałanie 1.2.1. W 2018 r. planuje się ogłoszenie konkursu. W wyniku realizacji konkursu wyłonione zostaną projekty, których celem jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia, w tym w szczególności osób bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Formy wsparcia przewidziane do realizacji w ramach projektów wyłonionych w konkursie (m.in.: IPD, poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, szkolenia, staże, subsydiowane zatrudnienie, finansowanie kosztów dojazdu, zapewnienie środków na zasiedlenie, wsparcie asystenta osoby z niepełnosprawnością). Zadanie powiązane z Priorytetem 1 i 2.
Zakładane efekty	Zakłada się osiągnięcie następujących efektów: Realizacja konkursu: 1. Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem – 334. 2. Liczba osób pracujących, znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, objętych wsparciem – 223. Realizacja pozakonkursowa: 1. Liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem – 3.355. 2. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem – 1.285.
Finansowanie	<u>Realizacja konkursowa:</u> – planowana alokacja na konkurs - 12.548,0 tys. zł, – wymagany wkład własny - minimum 5 %, – dofinansowanie projektu pochodzi ze środków wspólnotowych i budżetu państwa. <u>Realizacja pozakonkursowa:</u> – środki FP przeznaczone na realizację projektów pozakonkursowych współfinansowanych z EFS w

	ramach Działania 1.1 POWER w 2018 r. - 22.897,0 tys. zł. – dofinansowanie projektu pochodzi ze środków wspólnotowych i budżetu państwa (prefinansowane z Funduszu Pracy).
--	---

Priorytet 3	Promocja włączenia zawodowego i społecznego
Cel operacyjny 3.2	Rozwój aktywnej integracji
Zadanie 3.2.3.	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy i jednocześnie nie posiadających zatrudnienia realizowana przez powiatowe urzędy pracy
Opis zadania	Celem zadania jest podniesienie zdolności do zatrudnienia osób pozostających bez pracy znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, tj. kobiet, osób w wieku 50+, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych i osób o niskich kwalifikacjach. Zadanie realizowane będzie poprzez zastosowanie w projektach instrumentów i usług rynku pracy określonych w ustawie o promocji i odnoszących się do operacji wskazanych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych (SzOOP) RPO-Lubuskie 2020 dla Działania 6.1. Tym samym realizowane będą: 1.Instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne, które zadecydują o wyborze dalszych adekwatnych form wsparcia): - identyfikacja potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia, w tym m.in. poprzez zastosowanie Indywidualnych Planów Działania, diagnozowanie potrzeb szkoleniowych oraz możliwości doskonalenia zawodowego w regionie, - kompleksowe i indywidualne pośrednictwo pracy w zakresie wyboru zawodu zgodnego z kwalifikacjami i kompetencjami wspieranej osoby lub poradnictwo zawodowe w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kompetencji i kwalifikacji zawodowych. 2.Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji: - nauka aktywnego poszukiwania pracy (zajęcia aktywizacyjne, warsztaty z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, konsultacje indywidualne), - nabywanie, podwyższanie lub dostosowywanie kompetencji i kwalifikacji, niezbędnych na rynku pracy w kontekście zidentyfikowanych potrzeb osoby, której udzielane jest wsparcie, m.in. poprzez wysokiej jakości szkolenia i kursy. 3.Instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców: - nabywanie lub uzupełnianie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, m.in. poprzez staże i praktyki zawodowe, - wsparcie zatrudnienia u przedsiębiorcy lub innego pracodawcy, stanowiące zachętę do zatrudnienia. 4.Instrumenty i usługi rynku pracy służące wsparciu mobilności międzysektorowej i geograficznej: - wsparcie mobilności międzysektorowej dla osób, które mają trudności ze znalezieniem zatrudnienia w sektorze lub branży, m.in. poprzez zmianę lub uzupełnienie kompetencji lub kwalifikacji pozwalającą na podjęcie zatrudnienia w innym sektorze, - wsparcie mobilności geograficznej dla osób, u których zidentyfikowano problem z zatrudnieniem w miejscu zamieszkania, m.in. poprzez pokrycie kosztów dojazdu do pracy lub wstępnego zagospodarowania w nowym miejscu zamieszkania (bon na zasiedlenie). 5.Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym pomoc prawna, konsultacje i doradztwo związane z podjęciem działalności gospodarczej. 6.Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób z niepełnosprawnościami: - niwelowanie barier jakie napotykają osoby z niepełnosprawnościami w zakresie zdobycia i utrzymania zatrudnienia, m.in. doposażenie stanowiska pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
Zakładane efekty	Wskazane efekty są prognozą opartą na informacjach z wniosków pozakonkursowych przyjętych do dofinansowania w latach poprzednich: - liczba osób objętych wsparciem - 2.000; - liczba utworzonych miejsc pracy (samozatrudnienie) - 300; - liczba doposażonych/wyposażonych miejsc pracy (wsparcie dla przedsiębiorców) - 250; - liczba osób skierowanych na staż - 800; - liczba osób, które podniosły swoje kwalifikacje w wyniku udziału w szkoleniu - 200. Uczestnictwo w projektach EFS wpływa również na wzmocnienie kompetencji miękkich takich

	jak: pewność siebie, komunikatywność, kultura osobista, umiejętność słuchania, dążenie do celu, samodzielność a także poprawa relacji między ludzkich, umiejętności radzenia sobie ze stresem i pracy w zespole itp.
Finansowanie	Środki FP planowane do wykorzystania (kontraktacji) na realizację projektów pozakonkursowych współfinansowanych z EFS w ramach Działania 6.1 RPO-L2020 – zgodnie z załącznikiem finansowym do Kontraktu terytorialnego wynoszą 17.624,0 tys. zł.

Priorytet 3	Promocja włączenia zawodowego i społecznego
Cel operacyjny 3.2.	Rozwój aktywnej integracji
Zadanie 3.2.4.	Programy aktywnej integracji
Opis zadania	DIZ/DFS UMWL będzie realizował projekty RPO-Lubuskie 2020, które przewidują realizację zadań w ramach: 1. Działanie 7.3 „Programy aktywnej integracji realizowane przez inne podmioty”, RPO-L2020 których celem będzie wzrost zdolności do zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. W ramach zadania realizowane będą projekty wspierające grupy marginalizowane (z wyłączeniem społeczności Romskiej), w ramach których będzie oferowane kompleksowe wsparcie osób, które nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w społeczeństwie. Wsparcie kierowane do tych osób będzie zakładać obowiązkowe przeprowadzenie indywidualnej diagnozy społeczno-zawodowej dla poszczególnych uczestników i dostosowanie do jej wyników wsparcia aktywizującego zawodowo i społecznie. Wskazane są projekty realizowane na obszarach ponadprzeciętnego poziomu wykluczenia społecznego, charakteryzujących się niekorzystnymi wskaźnikami w zakresie dochodów własnych gmin per capita, odsetka bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym oraz odsetka gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną, a także społeczności zlokalizowanych na terytoriach zdegradowanych przestrzennie i społecznie obszarach miejskich. 2. Działanie 7.4, Podziałanie 7.4.1 „Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej – projekty realizowane poza formułą ZIT” RPO-L2020, oraz Podziałanie 7.4.2 „Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej realizowane przez ZIT Zielona Góra”, RPO-L2020. Celem będzie wzrost zdolności do zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Cel zostanie osiągnięty poprzez realizację wsparcia skierowanego do osób, wobec których typowe instrumenty aktywizacji zawodowej są niewystarczające głównie ze względu na wielowymiarowość społecznych problemów, które je bezpośrednio dotyczą. W ramach zadania przewiduje się realizację projektów skierowanych bezpośrednio do osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, które, poprzez udział w zajęciach i warsztatach prowadzonych w ramach centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej, warsztatów terapii zajęciowej, nabeżdą umiejętności radzenia sobie z problemami, pełnienia ról społecznych i podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz samodzielnego poruszania się po otwartym rynku pracy. W miejscach, gdzie podmioty integracji społecznej nie występują, bądź ich ilość albo rodzaj wsparcia, jakie oferują, jest nieadekwatny do potrzeb społeczeństwa, przewidywane jest zakładanie takich podmiotów. Diagnoza sytuacji w województwie wykazała, że istnieje nagła potrzeba, by zwiększyć w regionie liczbę podmiotów integracji społecznej (z wyjątkiem WTZ), bowiem jednostki te udzielają kompleksowej pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Ważne w tym kontekście jest także poszerzenie oferty wsparcia i podniesienie jakości oferowanych usług istniejących podmiotów.
Zakładane efekty	1. Działanie 7.3: <u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – wartość docelowa wskaźnika - 2.244; - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – wartość docelowa wskaźnika - 1.346; - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – wartość docelowa wskaźnika - 628. <u>wskaźniki produktu:</u> - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – wartość docelowa wskaźnika - 4.487; - liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C) – wartość docelowa wskaźnika - 872. 2. Działanie 7.4,

	a) Poddziałanie 7.4.1: <u>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – wartość docelowa wskaźnika - 1.407; - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – wartość docelowa wskaźnika - 597; - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – wartość docelowa wskaźnika - 279. <u>Wskaźniki produktu:</u> - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – wartość docelowa wskaźnika - 2.823; - liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C) – wartość docelowa wskaźnika - 387. b) Podziałanie 7.4.2 <u>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> 1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – wartość docelowa wskaźnika - 704; 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – wartość docelowa wskaźnika - 670; 3. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – wartość docelowa wskaźnika - 312. <u>Wskaźniki produktu:</u> 1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – wartość docelowa wskaźnika - 1.400; 2. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C) – wartość docelowa wskaźnika - 434. Wartości wskaźników określone na zakończenie realizacji RPO-Lubuskie 2020.
Finansowanie	Działanie 7.3 – przewidywany termin naboru: marzec 2018 r. (alokacja 7.500,0 tys. zł) oraz październik 2018 r. (alokacja 7.500,0 tys. zł). Działanie 7.4: Podziałanie 7.4.1 - w związku z wyczerpaniem alokacji, nie jest przewidziane ogłoszenie konkursu w roku 2018; Podziałanie 7.4.2 - w związku z wyczerpaniem alokacji, nie jest przewidziane ogłoszenie konkursu w roku 2018.

Priorytet 3	Promocja włączenia zawodowego i społecznego
Cel operacyjny 3.2.	Rozwój aktywnej integracji
Zadanie 3.2.5.	Wspieranie młodzieży w wieku 15–25 lat w uzyskaniu zatrudnienia i kwalifikacji zawodowych przez Ochotnicze Hufce Pracy
Opis zadania	1. Prowadzenie usług z zakresu pośrednictwa pracy na rzecz osób w wieku 15-25 lat realizowanych przez MBP i MCK działające przy LWK OHP. 2. Organizowanie giełd pracy oraz targów pracy i edukacji na rzecz osób w wieku 15-25 lat, w celu przybliżenia ofert edukacyjnych i ofert pracy, realizowanych przez CEiPM w Lubuskiej WK OHP. 3. Promowanie instrumentów ekonomii społecznej na rzecz samozatrudnienia. 4. Organizacja spotkań grupowych i indywidualnych z doradcami zawodowymi, w celu prawidłowego planowania ścieżki rozwoju zawodowego i doskonalenia poszukiwanych na lokalnym rynku pracy kompetencji oraz przygotowanie do zdobywania odpowiednich kwalifikacji pożądanych przez pracodawców.
Zakładane efekty	1. Objęcie usługą pośrednictwa pracy ok. 5.193 osób w wieku 15-25 lat. 2. pozyskanie ok. 3.650 ofert pracy tymczasowej, sezonowej, stałej dla osób objętych usługami MBP i MCK. 3. Zorganizowanie 77 giełd pracy, 26 targów pracy i edukacji. 4. Zapoznanie młodzieży z aktualną ofertą edukacyjną na lokalnych rynkach pracy. 5. Objęcie usługami poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz formami aktywnego poszukiwania pracy grupy 37.111 osób w wieku 15-25 lat (jedna osoba może brać udział w kilku formach) 6. Podniesienie poziomu aspiracji zawodowych.

	7. Zwiększenie zaufania we własne siły i poprawa samopoczucia. 8. Nabycie kompetencji zawodowych miękkich. 9. Pozytywny obraz LWK OHP na lokalnych rynkach pracy.ach wsparcia.
Finansowanie	Środki budżetowe LWK OHP, środki Funduszu Pracy.

Priorytet 3	Promocja włączenia zawodowego i społecznego
Cel operacyjny 3.2	Rozwój aktywnej integracji
Zadanie 3.2.6	Aktywizacja edukacyjna, społeczna, przygotowanie do samodzielnego życia społecznego, wsparcie w rozwoju edukacyjnym. Realizacja projektów międzynarodowej wymiany młodzieży i projektów systemowych
Opis zadania	W zasięgu oddziaływania Lubuskiej WK OHP jest aktywizacja edukacyjna, społeczna, przygotowanie do samodzielnego życia społecznego. W tym celu podejmowane są różnego typu działania zarówno na szczeblu lokalnym (w jednostkach organizacyjnych) jak również wojewódzkim w zakresie: •zapobiegania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, profilaktyki patologii społecznych, profilaktyki zdrowotnej, działalności wychowawczej przeciwdziałającej niedostosowaniu społecznemu młodzieży OHP (1.700 osób), •realizacji programów edukacyjnych, profilaktycznych, resocjalizacyjnych programów o charakterze wojewódzkim (min. 6), autorskim (min. 45), ogólnopolskim (min. 1). Udział w nich weźmie ok. 1.700 uczestników OHP, przy czym dopuszcza się, że jeden uczestnik może wziąć udział w więcej niż jednym programie, •rozwoju oraz promocji kultury, sportu, turystyki i wypoczynku młodzieży podejmiemy się realizacji następujących działań dotyczących: •aktywizacji społeczno-zawodowej młodzieży poprzez promowanie aktywnych postaw sprzyjających podejmowaniu działań na rzecz poprawy jakości własnego życia oraz przygotowania do podjęcia pracy zawodowej, rozwijanie działalności na rzecz absolwentów OHP, realizację programu aktywizacji społeczno-zawodowej młodzieży OHP. Monitorowane będą losy absolwentów LWK OHP; •promocji współpracy ze środowiskiem lokalnym poprzez: współpracę z organami administracji i samorządu w zakresie kształcenia, współpracę z Izłą Rzemieślniczą, Cechem Rzemiosł Różnych, pracodawcami, Okręgową Inspekcją Pracy, współdziałanie z Zielonogórskim Ośrodkiem Kultury; •promowania uczestnictwa młodzieży w kulturze, sporcie, rekreacji i turystyce poprzez realizację imprez wychowawczo-edukacyjnych, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień młodzieży. Planuje się organizację: o działań sportowo-rekreacyjnych – głównym ich celem jest zwiększenie aktywności fizycznej młodzieży, poprawienie koordynacji ruchowej, propagowanie pożądanych postaw prospołecznych, odsunięcie ich uwagi od świata wirtualnego na rzecz aktywności fizycznej, promowanie zdrowego stylu życia. Podnoszenie podstawowych umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Poprzez aktywność sportową uczestnicy OHP uczą się współpracować, szanować siebie wzajemnie, doceniać osiągnięty wynik grupowy, poprzez aktywność zmieniają walkę w zdrową rywalizację. W tym zakresie realizowane będą Wojewódzkie Mistrzostwa w Halowej Piłce Nożnej Młodzieży OHP, Wojewódzka Spartakiada Lekkoatletyczna. Działania te mają również na celu podtrzymywanie tradycji, rozwijanie umiejętności artystycznych, wzbudzanie kreatywności. W ramach tych działań realizowany będzie Konkurs Plastyczny (Wojewódzki Konkurs na Kartkę Bożonarodzeniową, Wojewódzki Konkurs na Kartkę Wielkanocną), Wojewódzki Festiwal Kultury Młodzieży OHP, Wojewódzka Wigilia. Beneficjenci OHP uczestnicząc w imprezach kulturalno-oświatowych, będą rozwijać swoje zainteresowania i wiedzę zawodową, przekładając zdobyte wyniki na osiągnięcia i sukcesy na ścieżce kształcenia, są to m.in. Wojewódzki Konkurs Informatyczny, Konkurs Sprawny w Zawodzie. Test wiedzy BHP - Wojewódzki „Konkurs Krótkometrażowych Filmów Komórkowych Młodzieży OHP”, Wojewódzki Konkurs o Tytuł Absolwenta Roku. Ponadto, młodzież będzie uczestniczyć w pielgrzymkach, imprezach organizowanych przez KG OHP, Targach Edukacyjnych i giełdach pracy. Projekty międzynarodowej wymiany młodzieży. Lubuska Wojewódzka Komenda OHP realizuje projekty międzynarodowej wymiany młodzieży. W 2018 roku planuje się ich 11, w ramach Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży (w tym dwu i trójstronnych spotkań młodzieży oraz praktyki zawodowe). 6 projektów realizowanych będzie w Polsce, a 5 w Niemczech. LWK OHP pracuje wraz z partnerami zagranicznymi nad szczegółowym programem ww. spotkań. Zakłada się również realizację 2 projektów międzynarodowych w ramach programu Erasmus+. Jeden z nich rozpoczął się w 01.12.2016 r. i będzie kontynuowany do

	31.05.2018 r. Zakłada on udział młodzieży w dwutygodniowych stażach w Lizbonie w zawodach kucharz i fryzjer. Drugi to kolejna edycja projektu „Deutsch-polnische inklusive Schülerfirma-Café im Glück” w partnerstwie z Centrum Edukacji i Spotkań Zamek Trebnitz. LWK planuje również realizację projektu w ramach Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży. Uczestnicy z Polski i Litwy wezmą udział w wymianie pt. "Eko instrumenty - inspiracja młodych", która odbędzie się w MCKiWM w Sulęcinie. Dodatkowo OHP planuje realizację projektu w ramach Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży. Uczestnicy spotkania wezmą udział w tygodniowej wymianie, która będzie realizowana w Ośrodku Szkolenia i Wychowania w Zielonej Górze. W zakresie realizacji projektów systemowych Lubuska WK OHP przystąpi do realizacji projektów w ramach programu Gwarancje dla Młodzieży. W ramach projektów planowane są formy wsparcia w postaci m. in. kursów zawodowych i kwalifikacyjnych kursów zawodowych, kursu przedsiębiorczości, kursów komputerowych, wsparcia psychologicznego i prawnego, staży zawodowych, kursów językowych, prawa jazdy kat. B.
Zakładane efekty	– przedsięwzięciami lokalnymi obejmie się 13.500 osób (przy czym jedna osoba może być liczona kilkakrotnie); – podjętych będzie 90 inicjatyw społecznych (ze wsparcia świetlic skorzysta łącznie 345 osób, w tym 220 uczestników OHP); – w projektach międzynarodowych udział weźmie ok. 361 uczestników, z czego 158 z OHP; – w projektach w ramach programu Gwarancje dla Młodzieży udział weźmie 130 uczestników w wieku 18-24 lata.
Finansowanie	Projekty systemowe: środki EFS, budżetu państwa, środki budżetowe LWK OHP.

Priorytet 3	Promocja włączenia zawodowego i społecznego
Cel operacyjny 3.2.	Rozwój aktywnej integracji
Zadanie 3.2.7.	Promocja rozwoju ośrodków wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem poprzez wspieranie rozwoju Centrum Integracji Społecznej oraz Klubów Integracji Społecznej
Opis zadania	Wojewoda Lubuski promować będzie rozwój wsparcia jednostek działających na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez nadawanie jednostkom statusu Centrum Integracji Społecznej oraz dokonywaniem wpisu jednostek do rejestru Klubów Integracji Społecznej. CIS oraz KIS świadczyć będą usługi związane z osobami wykluczonymi społecznie oraz przeprowadzać analizę efektów w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej.
Zakładane efekty	Rozwój jednostek świadczących usługi reintegracji zawodowej i społecznej oraz usamodzielnienie i przekwalifikowanie się osób wykluczonych społecznie.
Finansowanie	Zadanie realizowane z posiadanych środków na bieżącą działalność.

Priorytet 3	Promocja włączenia zawodowego i społecznego
Cel operacyjny 3.2.	Rozwój aktywnej integracji
Zadanie 3.2.8.	Przywrócenie osób wykluczonych na rynek pracy oraz ich integracja ze społeczeństwem
Opis zadania	ROPS: Udzielanie wsparcia finansowego przez samorząd województwa organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1875, z późn. zm.). Działania mają na celu realizację zadań publicznych mających na celu aktywizację zawodową niepełnosprawnych osób z województwa lubuskiego poprzez: organizację kampanii szkoleniowo – informacyjnej skierowanej do bezrobotnych niepełnosprawnych mieszkańców województwa, prowadzenie poradnictwa terapeutycznego, prawnego, organizowanie zajęć z doradcą zawodowym, kursów pierwszej pomocy oraz kursów zawodowych (kulinarnych, obsługi sprzętu niezbędnego do wykonywania remontów), organizację warsztatów: pracy w gastronomii, rękodzielnictwa. Ponadto w ramach ww. ustawy i podejmowanych działań (mających na celu przywrócenie osób wykluczonych na rynek pracy oraz ich integrację ze społeczeństwem poprzez przywrócenie zdolności lub możliwości zatrudnienia, uzyskanie wsparcia dochodowego oraz wyeliminowanie przeszkód w procesie dostępu do praw i usług osobistych) prowadzona będzie aktywizacja

	edukacyjna, społeczna, przygotowanie do samodzielnego życia społecznego, wsparcie w rozwoju edukacyjnym. Odbywać się to będzie w szczególności w formie ich zlecania w ramach otwartych konkursów ofert oraz z ich pominięciem w ramach tzw. „małych grantów”. Współpraca samorządu województwa w zakresie realizacji zadań publicznych w tym obszarze obejmować będzie: - promocję i organizację wolontariatu; - promocję ekonomii społecznej, - pomoc społeczną, w tym pomoc rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób, - działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. Jednym z zadań samorządu województwa, realizowanym w ramach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, jest m.in.: dofinansowanie kosztów działania zakładów aktywności zawodowej. Zakłady te stwarzają osobom niepełnosprawnym szansę rehabilitacji zawodowej i społecznej przygotowując ich do funkcjonowania na otwartym rynku pracy oraz udzielając pomocy w realizacji pełnego, niezależnego i aktywnego życia na miarę ich indywidualnych możliwości. DIZ/DFS UMWL: Celem Działania 7.1 „Programy aktywnej integracji realizowane przez ośrodki pomocy społecznej” (w ramach RPO-L2020) jest wzrost zdolności do zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Osoby wykluczone społecznie, bądź zagrożone wykluczeniem wymagają kompleksowego wsparcia, by zwiększyć ich szanse na rynku pracy. Konieczne w tym względzie jest projektowanie wsparcia ukierunkowanego przede wszystkim na rozwój umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie i samodzielności. Dla prawidłowej realizacji powyższych zamierzeń, niezbędne jest rozwijanie form aktywnej integracji i poprawa skuteczności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej w regionie. Przy realizacji aktywnej integracji instytucji zostanie udzielone wsparcie poprzez realizację pracy socjalnej. Przyczyny ubóstwa i wykluczenia społecznego mają złożony charakter, związany najczęściej z brakiem pracy, niesprawnością lub przewlekłą chorobą. Są to jednocześnie najczęstsze przyczyny otrzymywania świadczeń pomocy społecznej. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym musi opierać się na eliminowaniu barier, na które napotykają osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym. Dzięki wspieraniu rozwoju kompetencji społecznych i zawodowych oraz dążeniu do usamodzielnienia ekonomicznego i większego zintegrowania ze społeczeństwem wzrośnie nie tylko liczba osób aktywnie poszukujących pracy, ale także zatrudnionych. Problem wykluczenia dotyczy w głównej mierze osób długotrwale bezrobotnych, osób starszych, z niepełnosprawnościami, młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, osób opuszczających zakłady karne, postrzeganych w sposób stereotypowy przez otoczenie społeczne i pracodawców jako pracownicy mniej efektywni. Dla tych osób zostaną zastosowane instrumenty aktywnej integracji, mające na celu przywrócenie ich na rynek pracy poprzez poprawę zdolności lub możliwości zatrudnienia oraz wyeliminowanie przeszkód napotykanych przez osoby i rodziny w procesie dostępu do praw i usług społecznych. Stosowane będą zindywidualizowane usługi aktywizacji społeczno-zawodowej, dopasowane do potrzeb osób, do których są skierowane. Niezbędnym elementem skoordynowanych działań zmierzających do eliminacji wykluczenia społecznego jest współpraca międzysektorowa instytucji publicznych, organizacji pozarządowych i pracodawców. Zadanie powiązane z zadaniem 3.2.12.
Zakładane efekty	ROPS: - wsparcie finansowe organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, - zmiana postaw pracodawców wobec kwestii zatrudniania osób niepełnosprawnych, - wzrost świadomości społeczeństwa na temat funkcjonowania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy, - promocja różnych form zatrudnienia, - zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej grup marginalizowanych, w tym osób niepełnosprawnych, - zmniejszenie liczby osób zagrożonych wykluczeniem oraz wykluczonych społecznie, - poprawa sytuacji materialnej grupy docelowej. DIZ/DFS UMWL: <u>wskaźniki produktu:</u>

	- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – wartość docelowa wskaźnika - 7.542; - liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (c) – wartość docelowa wskaźnika - 1.466. <u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – wartość docelowa wskaźnika - 3.771; - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – wartość docelowa wskaźnika - 2.263; - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – wartość docelowa wskaźnika - 1.056; - liczba osób biernych zawodowo, poszukujących pracy po opuszczeniu programu – wartość docelowa wskaźnika - 754. Wartości wskaźników określone na zakończenie realizacji RPO-Lubuskie 2020.
Finansowanie	ROPS: Środki budżetowe samorządu województwa. DIZ/DFS UMWL: przewidywalny termin ogłoszenia naboru - marzec 2018 r., kwota dostępnej alokacji wynosi: 10.000,0 tys. zł. Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020: „Instytucja zarządzająca do 30 listopada każdego roku zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym”.

Priorytet 3	Promocja włączenia zawodowego i społecznego
Cel operacyjny 3.2.	Rozwój aktywnej integracji
Zadanie 3.2.9.	Przyznawanie statusu Zakładu Pracy Chronionej lub Zakładu Aktywności Zawodowej
Opis zadania	Nadawanie przez Wojewodę Lubuskiego statusu zakładu pracy chronionej dla jednostek spełniających określone warunki, w szczególności osiągające wskaźniki zatrudnienia ogółem osób niepełnosprawnych na poziomie 50% oraz zatrudnienia osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności na poziomie 20% oraz statusu zakładu aktywności zawodowej jednostkom spełniającym określone warunki, w szczególności zatrudniającym co najmniej 70% osób niepełnosprawnych (osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności).
Zakładane efekty	Przyznawanie statusu ZPCh lub ZAZ lub ich odmowa, kontrola w zakresie przestrzegania warunków przez zakłady, którym przyznano status, monitoring zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
Finansowanie	Zadanie realizowane ze środków własnych.

Priorytet 3	Promocja włączenia zawodowego i społecznego
Cel operacyjny 3.2.	Rozwój aktywnej integracji
Zadanie 3.2.10.	Infrastruktura zdrowotna i rozwój usług społecznych
Opis zadania	DIZ/DFR/DFS UMWL: 1. W ramach RPO-L2020 (Działanie 9.1 „Infrastruktura zdrowotna i usług społecznych”) wspierane będą m.in. inwestycje w infrastrukturę społeczną służącą aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz rozwojowi usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym. Ograniczenie lub brak dostępu do usług społecznych przyczynia się do pogorszenia zdolności do uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym, co z kolei wpływa na zwiększenie ryzyka ubóstwa i wykluczenia społecznego osób długotrwale bezrobotnych, z niepełnosprawnościami, powracających na rynek pracy, sprawujących opiekę nad osobami zależnymi. 2. W ramach RPO-L2020 (Działanie 9.1 „Infrastruktura zdrowotna i usług społecznych”) wsparcie uzyskują inwestycje, mające na celu powstanie i rozwój środowiskowych form opieki nad dziećmi, osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi oraz form pomocy społecznej, przyczyniającej się do usamodzielnienia życiowego i rozwoju społeczno-ekonomicznego osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dofinansowane zostaną

	przedsięwzięcia służące poprawie infrastruktury podmiotów oferujących pomoc z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem takich jak: centra integracji społecznej (CIS), kluby integracji społecznej (KIS), zakłady aktywności zawodowej (ZAZ) oraz podmioty oferujące usługi interwencyjne. Wsparcie otrzymają działania przyczyniające się do zwiększenia liczby miejsc oraz wyposażenia jednostek systemu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w tym w szczególności podmiotów realizujących wsparcie dla rodzin z dziećmi (m.in. placówek wsparcia dziennego), jak również przedsięwzięcia w zakresie rozwoju infrastruktury rodzinnej pieczy zastępczej. Wsparciem objęte zostaną inwestycje w infrastrukturę społeczną, świadczącą usług socjalne i opiekuńcze (w tym dotyczące rodzinnych domów pomocy, środowiskowych domów pomocy, dziennych domów pomocy, jednostek systemu wspierania rodziny, systemu pieczy zastępczej, placówek wsparcia dziennego i opieki wychowawczej), polegające na: - adaptacji tj. rozbudowie, przebudowie i remoncie budynku na cele związane ze świadczeniem usług socjalnych i opiekuńczych, - remoncie, rozbudowie i/lub przebudowie obiektu infrastruktury społecznej świadczącej usługi socjalne i opiekuńcze, - wyposażenie obiektów infrastruktury społecznej związanej ze świadczeniem usług socjalnych i opiekuńczych, niezbędne do osiągnięcia celu głównego i prawidłowej realizacji zadania – tylko jako element projektu. 3. Celem Działania 7.5 „Usługi społeczne” (w ramach RPO-L2020) jest zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług społecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Interwencja opierać się będzie na usługach społecznych ogólnego interesu polegających na wsparciu rodziny, osób z niepełnosprawnościami, osób starszych oraz rodzinnej pieczy zastępczej. W zakresie wsparcia rodziny (w tym dzieci i młodzieży) znajdują się usługi pomocy środowiskowej, usługi wspierające i interwencyjne ukierunkowane na wspieranie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, dysfunkcją i niewydolnością wychowawczą we właściwym pełnieniu ich funkcji. Niezbędne jest także wsparcie podmiotów oferujących usługi interwencyjne, tj. np. wsparcie dla tworzenia, adekwatnie do potrzeb lokalnych, nowych miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej i domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz powstawania nowych ośrodków interwencji kryzysowej, ze szczególnym uwzględnieniem ośrodków interwencji kryzysowej z miejscami schronienia, także dla osób doświadczających przemocy. Usługi interwencji kryzysowej będą świadczone jako jeden z elementów szerszego, kompleksowego wsparcia zdefiniowanego na podstawie indywidualnej diagnozy uczestników projektów w ramach aktywnej integracji. Realizowane będą również działania profilaktyczne w postaci pomocy w opiece i wychowaniu dzieci w formie placówek wsparcia dziennego, dotyczące wsparcia rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi w opiece i wychowaniu dzieci w celu uniknięcia ich rozdzielania z rodziną biologiczną i umieszczenia w pieczy zastępczej. W zakresie wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej znajdują się usługi kształcenia i doskonalenia kompetencji osób sprawujących pieczę zastępczą oraz rozwój usług, towarzyszących procesowi usamodzielniania obejmujących zarówno rodziny naturalne (w tym objęte nadzorem kuratora), jak i kandydatów na rodziców zastępczych, rodziny zastępcze oraz otoczenie w/w osób. Równolegle do wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej realizowane będzie wsparcie dla rodzin naturalnych, które będzie mieć charakter kompleksowych programów mających na celu reintegrację społeczną i w dalszej perspektywie umożliwienie powrotu dziecka do rodziny. Dzieci z rodzin, których członkowie uczestniczą w różnych formach aktywizacji społecznej zostaną objęte opieką dzienną/światlicową. W zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami i starszych znajdują się usługi opiekuńcze i asystenckie, skierowane do osób pozostających poza rynkiem pracy lub doświadczających problemów z adaptacją na rynku pracy, zarówno w miejscu zamieszkania, jak i poza nim.
Zakładane efekty	DIZ/DFR/DFS UMWL: 1. - poprawa jakości i dostępu do usług społecznych; - przeciwdziałanie problemom społecznym (m.in. ograniczenie ubóstwa, włączenie na rynek pracy); <u>wskaźniki produktu:</u> - liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej (wartość docelowa w 2023 r. - 15 szt.); - liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne; <u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> - ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (wartość docelowa w 2023 r. - 1.009.825)

	osób); - wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach; - liczba utrzymanych miejsc pracy; - liczba nowo utworzonych miejsc pracy. 2. - poprawa jakości infrastruktury społecznej uwzględniającej obszary deficytowe; - zwiększenie dostępu do usług społecznych (w tym opiekuńczych), co przyczyni się do polepszenia zdolności do uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym; - przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom, oparte na rozwiązaniu problemów, z którymi borykają się osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym (w tym osoby długotrwale bezrobotne, z niepełnosprawnościami, powracające na rynek pracy, sprawujące opiekę nad osobami zależnymi); - zmniejszenie ryzyka ubóstwa i wykluczenia społecznego; <u>wskaźniki produktu:</u> - liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne; <u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> - wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach; - liczba utrzymanych miejsc pracy; - liczba nowo utworzonych miejsc pracy. 3. <u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu – wartość docelowa wskaźnika - 333; - liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu – wartość docelowa wskaźnika - 12; <u>wskaźniki produktu:</u> - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie – wartość docelowa wskaźnika - 1.665; Wartości wskaźników określone na zakończenie realizacji RPO-Lubuskie 2020.
Finansowanie	DIZ/DFR/DFS UMWL: 1. i 2. Brak ustalonej alokacji, jak również brak założonych wartości wskaźników planowanych do osiągnięcia w roku 2018. 3. Przewidywany termin naboru - maj 2018 r., planowana wartość alokacji na rok 2018 wynosi 2.365,4 tys. zł.

Priorytet 3	Promocja włączenia zawodowego i społecznego
Cel operacyjny 3.2.	Rozwój aktywnej integracji
Zadanie 3.2.11.	Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej poprzez działania OWES
Opis zadania	DIZ/DFS UMWL: Celem Działania 7.6.1 „Wsparcie rozwoju ES poprzez działania ośrodków wsparcia ekonomii społecznej” (w ramach RPO-L2020) jest wzmocnienie sektora ekonomii społecznej w regionie, poprzez trwałą integrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz poprawę jakości funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej. Rozwój sektora ekonomii społecznej warunkuje przede wszystkim wsparcie otoczenia przedsiębiorstw społecznych, których trudności rozwojowe różnią się od występujących w tradycyjnej przedsiębiorczości i wymagają szczególnej uwagi. Dlatego ważne jest zaprojektowanie działań skierowanych do instytucji powołanych do wspierania ekonomii społecznej w regionie, które wyposażą przedsiębiorców społecznych w wiedzę niezbędną do działalności gospodarczej, w tym w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi, stosowania przepisów prawnych, poszukiwania możliwości poszerzenia zakresu oferowanych usług i zdobywania zleceń, co pozwoli na rozwój i funkcjonowanie gospodarki społecznej w regionie. Instytucje te będą świadczyły usługi, zgodne z potrzebami PES, dotyczące animacji lokalnej, rozwoju ekonomii społecznej, zmierzające do inicjowania tworzenia nowych podmiotów i przedsiębiorstw społecznych oraz wsparcia istniejących przedsiębiorstw społecznych. Poziom świadczonych usług będzie potwierdzony akredytacją w ramach systemu AKSES (system akredytacji i standardów działania instytucji wsparcia ekonomii społecznej). Ponadto, OWES będzie prowadził działania zmierzające do

	integrowania oferty różnych podmiotów ekonomii społecznej i zapewnienia odpowiedniej współpracy tych podmiotów w działaniach na rzecz osób wymagających wsparcia. Dodatkowo rola OWES w zakresie promocji ekonomii społecznej powinna bazować na pracy z urzędnikami różnych szczebli, biznesu. Praca ta powinna uwzględniać szukanie konkretnych rozwiązań dopasowanych do potrzeb i możliwości danego samorządu, a także prezentować dobre praktyki, szczególnie wśród tych gmin i powiatów, w których ekonomia społeczna odgrywa istotną rolę. Pomoc skierowana bezpośrednio do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym opierać się będzie na tworzeniu nowych oraz wzmocnieniu istniejących przedsiębiorstw społecznych poprzez zwiększanie w nich zatrudnienia za pomocą systemu dotacji, szkoleń, mentoringu i wsparcia pomostowego. WUP (RE): Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej to przedsięwzięcie, podejmowane w celu wzmocnienia sektora ekonomii społecznej na danym terenie. Realizacja zadania zmierza do pomocy osobom wykluczonym, zagrożonym ubóstwem lub wykluczonym społecznie poprzez tworzenie miejsc pracy w nowych i istniejących przedsiębiorstwach społecznych (np. dotacja inwestycyjna na doposażenie miejsca pracy, wsparcie pomostowe na bieżące koszty działania przedsiębiorstwa społecznego). Zadanie powiązane z zadaniem 4.1.3.
Zakładane efekty	DIZ/DFS UMWL: <u>wskaźniki produktu:</u> - liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem – wartość docelowa wskaźnika – 154; - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - wartość docelowa wskaźnika – 1.872; - liczba osób pochodzących z obszarów wiejskich (c) - wartość docelowa wskaźnika – zostanie oszacowana na późniejszym etapie. <u>wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</u> - liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych - wartość docelowa wskaźnika – 180; - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – wartość docelowa wskaźnika – 180. Wartości wskaźników określone na zakończenie realizacji RPO-Lubuskie 2020. WUP (RE): – liczba miejsc pracy utworzonych w wyniku działalności OWES dla osób, wskazanych w definicji przedsiębiorstwa społecznego – wartość docelowa (do 09.2018) – 151 sztuk; – liczba miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty utworzonych w wyniku działalności OWES we wspartych przedsiębiorstwach społecznych – wartość docelowa (do 09.2018) – 17 sztuk.
Finansowanie	DIZ/DFS UMWL: planowany termin rozpoczęcia naboru - marzec 2018 r., planowana wartość alokacji na rok 2018 wynosi 28.945,9 tys. zł. WUP (RE): Szacowane nakłady na utworzenie miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym - średnio 25,0 tys. zł dotacji inwestycyjnej (czyli ok. 3.775,0 tys. zł).

Priorytet 3	Promocja włączenia zawodowego i społecznego
Cel operacyjny 3.2.	Rozwój aktywnej integracji
Zadanie 3.2.12.	Wzmocnienie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych oraz działania podejmowane na rzecz utrzymania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.
Opis zadania	Zadanie to, w podobny do lat poprzednich sposób, realizowane będzie wielopłaszczyznowo poprzez propozycje przedsięwzięć adresowanych do pracodawców otwartego i chronionego rynku pracy, osób niepełnosprawnych, organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz jednostek samorządu terytorialnego. Zakłada się, że środki finansowe PFRON zostaną przeznaczone na: 1) dofinansowanie do wynagrodzeń zatrudnionych osób niepełnosprawnych do wysokości: • 75% kosztów płacy (brutto + ZUS płatnika) dla przedsiębiorcy; • 90% kosztów płacy (brutto + ZUS płatnika) dla fundacji i stowarzyszeń; 2) refundacje:

	• opłaconych przez osobę niepełnosprawną prowadzącą działalność gospodarczą obowiązkowych składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe; • opłaconych przez niepełnosprawnego rolnika, bądź rolnika zobowiązanego do opłacania za niepełnosprawnego domownika składek na ubezpieczenie społeczne rolników; 3) zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej; 4) podjęcie przez osobę niepełnosprawną działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej; 5) usługi lub instrumenty rynku pracy realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o promocji; 6) funkcjonowanie warsztatów terapii zajęciowej. Zadanie to współfinansowane będzie ze środków jednostek samorządu terytorialnego szczebla powiatowego i gminnego w wysokości 10% kosztów ogółem; 7) pomoc finansową adresowaną do osób fizycznych obejmującą następujące obszary wsparcia: • pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B; • pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu; • pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania; • dofinansowanie do szkoleń w zakresie obsługi nabytego sprzętu elektronicznego i oprogramowania; • pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym; • pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne; • pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej; • pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym; 8) zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy; 9) finansowanie szkoleń zawodowych; 10) dofinansowanie kosztów szkolenia, o którym mowa w art. 18 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się.
Zakładane efekty	Rezultaty niemierzalne stanowić będą: • wzmocnienie postaw i eliminowanie stereotypów pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne; • zwiększenie motywacji osób niepełnosprawnych; • zwiększenie zaufania we własne siły i poprawa samopoczucia; • podniesienie poziomu aspiracji zawodowych; • zwiększenie poczucia odpowiedzialności; • nabycie umiejętności komunikacyjnych; • nabycie umiejętności korzystania z technologii informacyjnych; • zwiększenie koncentracji i zaangażowania; • poprawa umiejętności zarządzania środkami finansowymi; • większa świadomość praw i obowiązków.
Finansowanie	Właściwe kwoty zostaną ustalone po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2018 r.

Cel operacyjny 3.3. Promocja prozatrudnieniowych postaw sprzyjających włączeniu zawodowemu i społecznemu

Priorytet 3	Promocja włączenia zawodowego i społecznego
Cel operacyjny 3.3.	Promocja prozatrudnieniowych postaw sprzyjających włączeniu zawodowemu i społecznemu
Zadanie 3.3.1.	Zwiększenie atrakcyjności finansowej pracy dla osób bezrobotnych
Opis zadania	Będzie promowana możliwość, jaką daje ustawa o promocji (art. 48), w postaci dodatku aktywizacyjnego. Dodatek aktywizacyjny przysługuje bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku jeżeli: (1) w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy podjął zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę, (2) z własnej inicjatywy podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową. Wypłaty dodatku dokonuje Powiatowy Urząd Pracy na wniosek uprawnionej osoby bezrobotnej.

Zakładane efekty	Minimalizacja zjawiska wyuczonej bezradności, zwiększenie motywacji do poszukiwania i utrzymania zatrudnienia. Z dodatku aktywizacyjnego skorzysta około 2.000 osób.
Finansowanie	Oszacowanie nakładów – ok. 1.800,0 tys. zł.

PRIORYTET 4. WZMACNIANIE EFEKTYWNOŚCI PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

Cel operacyjny 4.1. Rozwój partnerskiego podejścia do konstrukcji i podejmowania działań

Priorytet 4	Wzmacnianie efektywności podejmowanych działań
Cel operacyjny 4.1.	Rozwój partnerskiego podejścia do konstrukcji i podejmowania działań
Zadanie 4.1.1.	Współpraca w ramach branżowych partnerstw lokalnych
Opis zadania	W 2008 r. zawarto Lubuski Pakt na Rzecz Zatrudnienia, który stanowi podstawę kształtowania partnerskiego podejścia do konstrukcji inicjatyw na rzecz poprawy sytuacji na regionalnym rynku pracy. W oparciu o Lubuski Pakt na Rzecz Zatrudnienia zawarto cztery umowy branżowego partnerstwa lokalnego, w tym: – w zakresie badań rynku pracy, – Forum poradnictwa zawodowego, – w zakresie kształcenia ustawicznego, – Forum ekonomii społecznej. W ramach zadania odbędą się spotkania instytucji partnerskich oraz innych jednostek, zainteresowanych podjęciem współpracy. Wstępnie planuje się zorganizowanie przynajmniej jednego spotkania w ramach każdego z partnerstw. Ponadto zakłada się utrzymanie i rozwój wymiany informacji między instytucjami partnerskimi, co pozwoli na lepsze planowanie własnych działań, a jednocześnie wzmocni finalny efekt synergii.
Zakładane efekty	- planuje się zorganizowanie co najmniej 1 spotkania w ramach partnerstw (łącznie 4); - nastąpi rozwój współpracy partnerskiej oraz poprawa współdziałania w kształtowaniu regionalnej polityki zatrudnienia; - promocja usług, przekazywanie informacji o podejmowanych inicjatywach oraz popularyzacja najlepszych rozwiązań; - przybliżenie tematyki ekonomii społecznej osobom bezrobotnym, klientom pomocy społecznej i kadrze samorządowej w regionie lubuskim; - popularyzowanie ekonomii społecznej w regionie; - poznanie dobrych praktyk: z ekonomii społecznej przydatnych w tworzeniu i prowadzeniu instytucji ekonomii społecznej oraz w ramach Partnerstwa Forum Poradnictwa Zawodowego; - podniesienie poziomu kompetencji członków partnerstw; - przeprowadzenie w razie potrzeby szkolenia/ń dla członków partnerstwa; - podjęcie działań sprzyjających pozyskaniu nowych członków partnerstwa na rzecz poradnictwa zawodowego; - promocja usług z zakresu informacji zawodowej i poradnictwa zawodowego wśród mieszkańców województwa, popularyzacja najlepszych rozwiązań; - poprawa dostępu do informacji na temat możliwości korzystania z usług poradnictwa zawodowego; - podniesienie jakości usług z zakresu poradnictwa zawodowego w regionie.; - administrowanie stroną internetową www.doradcazawodowy.zgora.pl.
Finansowanie	Środki Fundusz Pracy i środki budżetowe na bieżącą działalność.

Priorytet 4	Wzmacnianie efektywności podejmowanych działań
Cel operacyjny 4.1.	Rozwój partnerskiego podejścia do konstrukcji i podejmowania działań
Zadanie 4.1.2.	Wzmocnienie współpracy transgranicznej i międzyregionalnej
Opis zadania	W ramach zadania przewidziano następujące przedsięwzięcia: - organizację i udział w spotkaniach polsko-niemieckich, głównie z partnerami z Brandenburgii i Saksonii;

	- współprzewodnictwo Polsko-Niemieckiego Komitetu ds. Współpracy Międzyregionalnej działającego w ramach Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Przygranicznej i Międzyregionalnej; - współpracę w ramach Inicjatywy Partnerstwa Odry; - wspieranie Lubusko-Brandenburskiej Grupy Roboczej ds. Rynku Pracy; - działalność Regionalnego Punktu Kontaktowego Programu Interreg VA BB-PL 2014-2020 w strukturach UMWL – doradztwo i informacja o Programie; - organizację szkoleń dla beneficjentów; - członkostwo w: Komitecie Monitorującym Program Interreg PL-SN 2014-2020 i Komitecie Monitorującym Program Interreg VA BB-PL.
Zakładane efekty	Wzmocnienie współpracy transgranicznej i międzyregionalnej.
Finansowanie	Środki budżetu województwa oraz w ramach Programów: Interreg VA BB-PL i Interreg PL-SN.

Priorytet 4.	Wzmacnianie efektywności podejmowanych działań
Cel operacyjny 4.1.	Rozwój partnerskiego podejścia do konstrukcji i podejmowania działań
Zadanie 4.1.3.	Poprawa warunków rozwoju podmiotów ES oraz wzmacnianie potencjału instytucji otoczenia sektora w województwie lubuskim
Opis zadania	Projekt „Efekt Synergii - koordynacja lubuskiej ekonomii społecznej”, realizowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze, w okresie od 01.11.2015 r. do 31.12.2018 r. Głównym celem projektu jest poprawa warunków rozwoju podmiotów ekonomii społecznej oraz wzmacnianie potencjału instytucji otoczenia sektora w województwie lubuskim poprzez organizowanie procesów programowania, współpracy międzysektorowej oraz koordynację działań realizowanych przez kluczowych interesariuszy. W wyniku podjętych działań do końca 2018 roku 40% samorządów lokalnych - 38 gmin/powiatów, zaangażuje się w proces rozwoju ekonomii społecznej poprzez uwzględnienie jej w dokumentach programowych. Działania projektowe to m.in.: - koordynacja działań w obszarze ES, - organizacja sieci współpracy ośrodków wsparcia ekonomii społecznej, - kampanie społeczne, - Akademia Liderów Lokalnych, - regionalny portal o ES. Zadanie powiązane z zadaniem 3.2.11.
Zakładane efekty	- opracowanie wojewódzkich raportów dotyczących koordynacji sektora ekonomii społecznej - 1 szt.; - liczba klastrow dedykowanych podmiotom ekonomii społecznej/ przedsiębiorstwom społecznym - 1 szt.; - liczba spotkań w ramach Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej - 4; - liczba liderów PES, którzy ukończyli Akademię Liderów Lokalnych - 15 osób; - liczba wojewódzkich kampanii promujących zagadnienia ekonomii społecznej - 1; - liczba wydarzeń regionalnych dot. ekonomii społecznej tj. fora, targi, konferencje - 1; - liczba osób, które wzięły udział w wizytach studyjnych, związanych z kluczowymi sferami rozwoju - 55 osób.
Finansowanie	W ramach środków RPO-Lubuskie 2020 – 922,9 tys. zł.

Priorytet 4.	Wzmacnianie efektywności podejmowanych działań
Cel operacyjny 4.1.	Rozwój partnerskiego podejścia do konstrukcji i podejmowania działań
Zadanie 4.1.4.	Wspieranie rozwoju agencji zatrudnienia
Opis zadania	Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia (m.in. poprzez wpis lub odmowę dokonania wpisu podmiotów do rejestru, wydawanie certyfikatów, wykreślanie w drodze decyzji administracyjnej podmiotów z rejestru, przyjmowanie informacji o zmianie danych objętych wnioskiem o wpis do rejestru oraz o zaprzestaniu działalności, kontrolę w zakresie przestrzegania warunków prowadzenia działalności agencji zatrudnienia). Udzielanie informacji związanych z rejestrem.
Zakładane efekty	Świadczenie usług przez agencje zatrudnienia uzupełnia zakres usług świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia.

	Nastąpi poprawa wiedzy na temat zasad funkcjonowania agencji zatrudnienia.
Finansowanie	Środki na bieżącą działalność.

Priorytet 4	Wzmacnianie efektywności podejmowanych działań
Cel operacyjny 4.1.	Rozwój partnerskiego podejścia do konstrukcji i podejmowania działań
Zadanie 4.1.5.	Tworzenie infrastruktury związanej z realizacją Lokalnych Strategii Rozwoju Lokalnych Grup Działania
Opis zadania	W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 Samorząd Województwa Lubuskiego wdraża następujące Poddziałania z Działania 19 z inicjatywy LEADER: 19.1 – „Wsparcie przygotowawcze” – nabór wniosków w ramach działania trwał 10-24.07.2015 r. - podpisano 10 umów na kwotę 1.254,00 tys. zł. 19.2 – „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”. 19.3 – „Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania”. 19.4 – „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji” - działanie dla Lokalnych Grup Działania, których Lokalne Strategie Rozwoju zostały wybrane do realizacji i finansowania ze środków Programu - podpisano 10 umów na kwotę 400 454 euro. W maju 2015 r., Samorząd Województwa Lubuskiego podpisał 10 umów z wybranymi Lokalnymi Grupami Działania na realizację wybranych strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Dostępny limit środków wynikający z przyjętych budżetów wynosi w perspektywie na lata 2015-2020 20.022,0 tys. euro, w tym na Poddziałanie 19.2 – „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” – 15.131,0 tys. euro. W 2018 r. planowane jest zakontraktowanie 70% dostępnego limitu środków. Na poddziałanie 19.3 „Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania” – 400,0 tys. euro (nabór ciągły, wnioski o przyznaniu pomocy składają LGD). 19.4 „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji” – 4.490,0 tys. euro. Zgodnie z Artykułem 11 pkt. 2 Rozporządzenia delegowane Komisji (UE) nr 907/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 255, str. 18 z późn. zm.) w odniesieniu do programów rozwoju obszarów wiejskich, podczas sporządzania deklaracji wydatków państwa członkowskie nienależące do strefy euro stosują - w odniesieniu do każdej operacji płatności lub odzyskania - przedostatni kurs walutowy ustalony przez Europejski Bank Centralny sprzed miesiąca, w którym operacje zapisuje się w księgach agencji płatniczej.
Zakładane efekty	Poddziałanie 19.1 - podnoszenie kompetencji LGD i społeczności lokalnych; szkolenie i tworzenie sieci kontaktów oraz wypracowanie mechanizmów współpracy i włączania lokalnych społeczności w celu przygotowania i wdrożenia LSR – rozliczono w 2016 roku. Poddziałanie 19.2 - wsparcie w ramach tego poddziałania musi spełniać cele szczegółowe określone w LSR. Poddziałanie 19.3 - przygotowanie projektu współpracy i realizacja projektu współpracy. Projekty współpracy mogą dotyczyć współpracy międzyregionalnej (pomiędzy LGD w ramach jednego województwa lub z różnych województwa) lub międzynarodowe. Poddziałanie 19.4 - wsparcie bieżącego funkcjonowania LGD zapewniające sprawną i efektywną pracę LGD, w tym sprawne funkcjonowanie biura LGD oraz doskonalenie zawodowe osób uczestniczących w realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju.
Finansowanie	W ramach środków PROW.

Priorytet nr 4	Wzmacnianie efektywności podejmowanych działań
Cel operacyjny 4.1	Rozwój partnerskiego podejścia do konstrukcji i podejmowania działań
Zadanie 4.1.6.	Aktywizacja społeczności na obszarach zależnych od rybactwa poprzez realizację lokalnych strategii rozwoju
Opis zadania	Zarząd Województwa Lubuskiego, jako instytucja pośrednicząca (IP), 20 maja 2016 r. podpisał umowę ramową z Rybacką Lokalną Grupą Działania „Pojezierze Dobiegniewskie” na realizację Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR), której wdrażanie będzie współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

	Program Operacyjny „Rybnactwo i Morze” 2014-2020, zakłada realizację celów polityki rybnackiej które obejmują: 1) podnoszenie wartości produktów, tworzenia miejsc pracy, zachęcanie młodych ludzi i propagowanie innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybnactwa i obszarach akwakultury; 2) wspieranie zróżnicowania działalności w ramach rybnactwa przemysłowego i poza nim, wspieranie uczenia się przez całe życie i tworzenia miejsc pracy na obszarach rybnackich; 3) wspieranie i wykorzystywanie atutów środowiska na obszarach rybnackich i obszarach akwakultury, w tym działania na rzecz łagodzenia zmiany klimatu; 4) propagowanie dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego na obszarach rybnackich i obszarach akwakultury, w tym dziedzictwa kulturowego rybnactwa i akwakultury oraz morskiego dziedzictwa kulturowego; 5) powierzenie społecznościom rybnackim ważniejszej roli w rozwoju lokalnym oraz zarządzaniu lokalnymi zasobami rybnactwa i działalnością morską. Priorytet 4: „Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej” Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze 2014-2020” będzie realizowany poprzez instrument Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS). RLKS ma służyć rozwojowi społeczno-gospodarczemu obszarów rybnackich i obszarów akwakultury. Priorytet 4 realizowany będzie poprzez wdrożenie następujących działań: 1) wsparcie przygotowawcze, 2) realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność, 3) działania z zakresu współpracy, 4) wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji. Pomoc techniczna: celem tego priorytetu jest wsparcie administracyjne instytucji zaangażowanych we wdrażanie i realizację Programu Operacyjnego PO RYBY 2014-2020. Realizacja programu prowadzona będzie przez Wydział Rybnactwa Departamentu Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybnactwa i Rozwoju Wsi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.
Zakładane efekty	Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność umożliwi realizację przedsięwzięć w szczególności w zakresie zachęcania młodych ludzi do innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybnactwa i akwakultury, propagowania kapitału ludzkiego i tworzenia sieci kontaktów (w tym szkolenia zawodowe, zdobywanie nowych umiejętności zawodowych związanych z sektorem akwakultury, poprawa warunków pracy, wymiana doświadczeń), czy też dywersyfikacji i nowych form dochodów osób mających pracę związaną z sektorem rybnactwa.
Finansowanie	Wysokość dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” dla Województwa Lubuskiego wynosi w latach 2016 – 2023: 12.000 tys. zł (w tym, w roku 2018, planowane jest podpisanie umów o dofinansowanie w ramach II naboru wniosków na łączną kwotę 5.524,7 tys. zł).

Priorytet nr 4	Wzmacnianie efektywności podejmowanych działań
Cel operacyjny 4.1	Rozwój partnerskiego podejścia do konstrukcji i podejmowania działań
Zadanie 4.1.7.	Wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego
Opis zadania	Zwiększanie uczestnictwa organizacji pozarządowych w realizacji zadań z zakresu: pomocy społecznej, rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie. Wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Spełnienie powyższych celów będzie możliwe poprzez udzielanie wsparcia finansowego przez samorząd województwa organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1875 z późn. zm.), które odbywać się w będzie w szczególności w formie otwartych konkursów ofert oraz z ich pominięciem w ramach tzw. „małych grantów”. Realizowana będzie w ten sposób współpraca samorządu województwa w zakresie wykonywania zadań publicznych w obszarze: promocji wolontariatu, promocji ekonomii społecznej, pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób.
Zakładane efekty	- wzbogacenie form dialogu społecznego, - rozwój partnerstwa z III sektorem służący przekazywaniu realizacji zadań publicznych

	obywatelom, - wzmocnienie instytucjonalne sektora organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej, - rozwój wolontariatu w obszarze polityki społecznej, - rozwój ekonomii społecznej, - wzmocnienie koordynacji działań i współpracy w obszarze zatrudnienia i spójności społecznej oraz wsparcie lokalnych podmiotów w zakresie propagowania i realizacji działań rozwojowych.
Finansowanie	Środki budżetu samorządu województwa.

Cel operacyjny 4.2. Doskonalenie kwalifikacji kadr jednostek zaangażowanych w realizację Planu

Priorytet 4	Wzmacnianie efektywności podejmowanych działań
Cel operacyjny 4.2.	Doskonalenie kwalifikacji kadr jednostek zaangażowanych w realizację Planu
Zadanie 4.2.1.	Podnoszenie jakości usług realizowanych przez PSZ
Opis zadania	- Zorganizowanie co najmniej 1 szkolenia tematycznego dla pracowników PUP i WUP. - Opiniowanie (na wniosek zainteresowanej instytucji) narzędzi i metod wykorzystywanych przez doradców zawodowych i liderów klubów pracy. - Upowszechnianie wśród doradców zawodowych i liderów klubów pracy nowych narzędzi i metod pracy doradczej.
Zakładane efekty	- zorganizowanie co najmniej 1 szkolenia tematycznego dla pracowników PUP i WUP; - podniesienie poziomu kompetencji zawodowych pracowników PUP i WUP; - podniesienie jakości usług z zakresu poradnictwa zawodowego w regionie.
Finansowanie	Zadanie realizowane z posiadanych środków na bieżącą działalność oraz ze środków Funduszu Pracy - do 10,0 tys. zł.

Priorytet 4	Wzmacnianie efektywności podejmowanych działań
Cel operacyjny 4.2.	Doskonalenie kwalifikacji kadr jednostek zaangażowanych w realizację Planu
Zadanie 4.2.2.	Organizowanie i finansowanie szkoleń dla kadr służb zatrudnienia
Opis zadania	Podnoszenie kwalifikacji pracowników urzędów pracy województwa lubuskiego oraz pracowników Oddziału Rynku Pracy w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. poprzez zorganizowanie szkoleń, których tematyka zostanie dostosowana do bieżących potrzeb pracowników publicznych służb zatrudnienia.
Zakładane efekty	Wzrost jakości i efektywności świadczenia usług rynku pracy i wykonywania innych zadań z zakresu zatrudnienia. Liczba osób objętych szkoleniami (szacuje się 85 osób).
Finansowanie	W ramach środków FP (kwota przeznaczona na ten cel zostanie przyznana przez MRPiPS po złożeniu stosownego wniosku).

Cel operacyjny 4.3. Poszerzanie wiedzy o lubuskim rynku pracy

Priorytet 4	Wzmacnianie efektywności podejmowanych działań
Cel operacyjny 4.3.	Poszerzanie wiedzy o lubuskim rynku pracy
Zadanie 4.3.1.	Obserwatorium Rynku Pracy
Opis zadania	W ramach Wojewódzkiego Urzędu Pracy funkcjonuje Obserwatorium Rynku Pracy, do którego zadań należy integrowanie monitoringu sytuacji na lubuskim rynku pracy. W ramach Obserwatorium realizowana jest bieżąca sprawozdawczość, dotycząca bezrobocia rejestrowanego. Przygotowuje się zbiorcze zestawienia, opracowania i analizy, dotyczące wyszczególnionych segmentów regionalnego rynku pracy, m.in. kontynuowany będzie monitoring zawodów

	deficytowych i nadwyżkowych, w oparciu o sprawozdawczość służb zatrudnienia oraz badania ankietowe wśród pracodawców. Przygotowywane będą opracowania tematyczne, dotyczące sytuacji na lubuskim rynku m.in.: młodzieży, kobiet, niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych.
Zakładane efekty	Zostaną przygotowane 2 raporty z badań zawodów nadwyżkowych i deficytowych oraz około 10 opracowań tematycznych. Zwiększana będzie wiedza na temat dysproporcji między umiejętnościami i wykształceniem poszukujących pracy, a potrzebami pracodawców, co przyczyni się do lepszej alokacji zasobów pracy w regionie.
Finansowanie	Nakłady zostaną poniesione w ramach posiadanych środków na bieżącą działalność.

Priorytet 4	Wzmacnianie efektywności podejmowanych działań
Cel operacyjny 4.3.	Poszerzanie wiedzy o lubuskim rynku pracy
Zadanie 4.3.2.	Monitorowanie rynku pracy w ramach Lubuskiego Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego
Opis zadania	Monitorowanie oraz gromadzenie danych w zakresie rynku pracy. Upowszechnianie zgromadzonych materiałów na portalu internetowym LROT i w analizach dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego województwa lubuskiego. Ujmowanie tendencji na rynku pracy w corocznym Przeglądzie Regionalnym, tworzonym we współpracy z Krajowym Obserwatorium Terytorialnym.
Zakładane efekty	Monitoring i gromadzenie danych przyczyni się do zwiększenia i pogłębienia wiedzy na temat aktualnej sytuacji na rynku pracy, rozpoznawania przyczyn badanych problemów społecznych, formułowania i tworzenia wniosków oraz rekomendacji. Monitoring umożliwi powiązanie tendencji na rynku pracy z innymi elementami sytuacji społeczno-gospodarczej.
Finansowanie	Środki budżetu samorządu województwa.

Jednostki sprawozdawcze zadań Lubuskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2018

LP.	NAZWA ZADANIA	Jednostki sprawozdawcze
Priorytet 1. Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności		
Cel operacyjny 1.1. Zwiększenie liczby miejsc pracy		
1.1.1.	Inicjowanie i rozwój działalności gospodarczej w regionie oraz budowanie sieci współpracy w regionie	ARR, DIZ/DFR, DM UMWL,
1.1.2.	Badanie i innowacje oraz wsparcie wdrożeń wyników prac B+R	DIZ/DFR UMWL
1.1.3.	Rozwój sektora MŚP poprzez m.in. nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym	DIZ/DFR UMWL
1.1.4.	Wsparcie tworzenia nowych miejsc pracy	WUP (RP), PUP
1.1.5.	Stymulowanie inwestycji infrastrukturalnych	DFW UMWL
Cel operacyjny 1.2. Zmniejszenie skali szarej strefy		
1.2.1.	Kontrola legalności zatrudnienia i obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy	OIP
1.2.2.	Zapewnienie legalności zatrudnienia poprzez wydawanie zezwoleń na pracę cudzoziemców na terenie województwa lubuskiego	LUW, PUP
Cel operacyjny 1.3. Zwiększenie aktywności zawodowej ludności		
1.3.1.	Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy	WUP (ER)
1.3.2.	Wsparcie dla samozatrudnienia	ARR, DIZ/DFS UMWL
1.3.3.	Równość szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy	DIZ/DFS UMWL
1.3.4.	Profilaktyka i rehabilitacja zdrowotna osób pracujących i powracających do pracy oraz wspieranie zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy.	DIZ/DFR/DFS UMWL
1.3.5.	Rozwój sieci i usług EURES	WUP (RW), PUP
1.3.6.	Regionalna koordynacja zabezpieczeń społecznych z tytułu bezrobocia	WUP (RW)
1.3.7.	Udzielanie przez Sieci PIFE w województwie lubuskim informacji o Funduszach Europejskich	DR ¹⁰ UMWL
Cel operacyjny 1.4. Rozwój mechanizmów stabilizujących rynek pracy		
1.4.1.	Wsparcie pracowników w razie nie wypłacalności pracodawcy	WUP (RF)
1.4.2.	Pomoc w utrzymaniu miejsc pracy w przypadku nieobecności pracownika lub zniszczeń spowodowanych powodzią	WUP (RF)
1.4.3.	Wsparcie na rzecz ochrony miejsc pracy	WUP (RF)
1.4.4.	Przeciwdziałanie skutkom zwolnień grupowych o znaczeniu ponadlokalnym	PUP, WUP (RP), DIZ/DFS UMWL
Priorytet 2. Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy		
Cel operacyjny 2.1. Upowszechnianie informacji o możliwościach kształcenia zawodowego		
2.1.1.	Upowszechnianie informacji na temat dostępu do usług poradnictwa zawodowego, w tym poprzez opracowywanie, gromadzenie i upowszechnianie informacji zawodowej	WUP (RZ)
2.1.2.	Informacja i poradnictwo zawodowe dla osób poszukujących pracy	PUP, WUP (RP)
2.1.3.	Wydawanie w formie elektronicznej „Informatora gimnazjalisty”	LKO
2.1.4.	Promowanie założeń reformy edukacji, ze szczególnym uwzględnieniem zmian w kształceniu zawodowym	LKO
2.1.5.	Zapewnienie dostępu do informacji o aktualnych potrzebach na rynku pracy w województwie oraz możliwościach zdobywania nowych kwalifikacji zawodowych	DS UMWL
Cel operacyjny 2.2. Poprawa dostosowywania kierunków kształcenia do potrzeb pracodawców, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb wynikających z wdrażania innowacji w gospodarce		
2.2.1.	Wspomaganie szerszego stosowania kształcenia dualnego w kształceniu zawodowym	LKO
2.2.2.	Rozwój infrastruktury edukacyjnej	DIZ/DFR UMWL
Cel operacyjny 2.3. Podniesienie poziomu kształcenia w szkołach zawodowych		
2.3.1.	Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego	DS UMWL
2.3.2.	Wspomaganie dyrektorów, nauczycieli szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe oraz finansowanie szkoleń dla nauczycieli	LKO, DS UMWL
2.3.3.	Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego - projekty realizowane poza formułą ZIT	DIZ/DFS UMWL

¹⁰ Zmiana nazwy: w wyniku zmian struktury organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego Biuro Rozwoju Regionu UMWL (BRR UMWL), które wskazało to działanie do realizacji zmieniło nazwę na etapie konstrukcji LPD/Z na 2018 r. na Departament Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego (DR UMWL).

Cel operacyjny 2.4. Umożliwienie nabywania doświadczenia zawodowego przez młode osoby		
2.4.1.	Inicjowanie i kierowanie przez publiczne służby zatrudnienia młodych osób na staż, bon stażowy i przygotowanie zawodowe dorosłych	PUP, WUP (RP)
2.4.2.	Przygotowanie zawodowe i kształcenie młodzieży realizowane przez OHP	OHP
Cel operacyjny 2.5. Wsparcie rozwoju kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych		
2.5.1.	Informowanie o możliwościach zdobycia kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych	LKO
2.5.2.	Integrowanie i upowszechnianie informacji o ofercie instytucji szkoleniowych oraz potwierdzanie działalności wykonywanej na terenie RP	WUP (RZ, RW)
2.5.3.	Dostosowanie kierunków szkolenia zawodowego do zmieniających się potrzeb	PUP, WUP (RP)
2.5.4.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	PUP, WUP (RP)
2.5.5.	Wsparcie MMŚP w ramach Lubuskich Bonów	DFS UMWL, ARR
2.5.6.	Upowszechnienie kształcenia ustawicznego osób dorosłych w tym będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz doskonalenie ich umiejętności zawodowych	DIZ/DFS UMWL
Priorytet 3. Promocja włączenia zawodowego i społecznego		
Cel operacyjny 3.1. Wzmocnienie motywacji osób w szczególnej sytuacji do reintegracji zawodowej i społecznej		
3.1.1.	Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej oraz działania ukierunkowane na określone grupy zawodowe	OHP
3.1.2.	Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy poprzez indywidualne i grupowe porady zawodowe oraz spotkania informacyjne	WUP (RZ)
Cel operacyjny 3.2. Rozwój aktywnej integracji		
3.2.1.	Aktywizacja osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy	PUP, WUP (RP)
3.2.2.	Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy	WUP (EP)
3.2.3.	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy i jednocześnie nie posiadających zatrudnienia realizowana przez powiatowe urzędy pracy	WUP (ER)
3.2.4.	Programy aktywnej integracji	DIZ/DFS UMWL
3.2.5.	Wspieranie młodzieży w wieku 15 – 25 lat w uzyskaniu zatrudnienia i kwalifikacji zawodowych przez Ochotnicze Hufce Pracy	OHP
3.2.6.	Aktywizacja edukacyjna, społeczna, przygotowanie do samodzielnego życia społecznego, wsparcie w rozwoju edukacyjnym. Realizacja projektów międzynarodowej wymiany młodzieży i projektów systemowych	OHP
3.2.7.	Promocja rozwoju ośrodków wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem poprzez wspieranie rozwoju Centrum Integracji Społecznej oraz Klubów Integracji Społecznej	LUW
3.2.8.	Przywrócenie osób wykluczonych na rynek pracy oraz ich integracja ze społeczeństwem	ROPS, DIZ/DFS UMWL
3.2.9.	Przyznawanie statusu Zakładu Pracy Chronionej lub Zakładu Aktywności Zawodowej	LUW
3.2.10.	Infrastruktura zdrowotna i rozwój usług społecznych	DIZ/DFR/DFS UMWL
3.2.11.	Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej poprzez działania OWES	DIZ/DFS UMWL, WUP (RE)
3.2.12.	Wzmocnienie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych oraz działania podejmowane na rzecz utrzymania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych	PFRON
Cel operacyjny 3.3. Promocja prozatrudnieniowych postaw sprzyjających włączeniu zawodowemu i społecznemu		
3.3.1.	Zwiększenie atrakcyjności finansowej pracy dla osób bezrobotnych	PUP, WUP (RP)
Priorytet 4. Wzmacnianie efektywności podejmowanych działań		
Cel operacyjny 4.1. Rozwój partnerskiego podejścia do konstrukcji i podejmowania działań		
4.1.1.	Współpraca w ramach branżowych partnerstw lokalnych	WUP (RP, RZ)
4.1.2.	Wzmocnienie współpracy transgranicznej i międzyregionalnej	BWZ UMWL
4.1.3.	Poprawa warunków rozwoju podmiotów ES oraz wzmacnianie potencjału instytucji otoczenia sektora w województwie lubuskim	ROPS
4.1.4.	Wspieranie rozwoju agencji zatrudnienia	WUP (RW)
4.1.5.	Tworzenie infrastruktury związanej z realizacją Lokalnych Strategii Rozwoju Lokalnych Grup Działania	DFW UMWL
4.1.6.	Aktywizacja społeczności na obszarach zależnych od rybactwa poprzez realizację lokalnych strategii rozwoju	DW UMWL
4.1.7.	Wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego	ROPS
Cel operacyjny 4.2. Doskonalenie kwalifikacji kadr jednostek zaangażowanych w realizację Planu		
4.2.1.	Podnoszenie jakości usług realizowanych przez PSZ	WUP (RZ)
4.2.2.	Organizowanie i finansowanie szkoleń dla kadr służb zatrudnienia	LUW
Cel operacyjny 4.3. Poszerzanie wiedzy o lubuskim rynku pracy		
4.3.1.	Obserwatorium Rynku Pracy	WUP (RP)

4.3.2.	Monitorowanie rynku pracy w ramach Lubuskiego Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego	DR UMWL
--------	---	---------

Zestawienie celów KPD/Z oraz LPD/Z na rok 2018 (powiązania).

		Krajowy Plan Działań na lata 2018-2020	
		Priorytet I. Aktywizacja zawodowa niewykorzystanych dotąd zasobów pracy w tym grup najbardziej narażonych na wykluczenie społeczne i bezrobocie długoterminowe	Priorytet II. Sprawny rynek
Lubuski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2018	Priorytet 1. Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności	X	X
	Priorytet 2. Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy	X	X
	Priorytet 3. Promocja włączenia zawodowego i społecznego	X	X
	Priorytet 4. Wzmacnianie efektywności podejmowanych działań	X	X

Zestawienie Osi Priorytetowych projektów LRPO-2020 oraz LPD/Z na rok 2018 (powiązania).

Oś Priorytetowa RPO-Lubuskie 2020	Priorytety LPD/Z na rok 2018			
	Priorytet 1. Poprawa zasobu miejsc pracy i zwiększenie aktywności zawodowej ludności	Priorytet 2. Dostosowywanie kwalifikacji kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy	Priorytet 3. Promocja włączenia zawodowego i społecznego	Priorytet 4. Wzmacnianie efektywności podejmowanych działań
1. Gospodarka i innowacje	X			
2. Rozwój cyfrowy	X			
3. Gospodarka niskoemisyjna	X			
4. Środowisko i kultura	X			
5. Transport	X			
6. Regionalny rynek pracy	X	X	X	X
7. Równowaga społeczna			X	X
8. Nowoczesna edukacja		X		X
9. Infrastruktura społeczna		X	X	X

Skład Zespołu ds. przygotowania projektu Lubuskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2018

- (1) Hudziak Łukasz – przewodniczący Zespołu (wicedyrektor ds. rynku pracy i doradztwa zawodowego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze),
- (2) Gierasimczyk Edwin – sekretarz Zespołu (naczelnik Wydziału Rynku Pracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze),
- (3) Dąlek Dariusz (nadinspektor pracy w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Zielonej Górze),
- (4) Dąbrowski Arkadiusz (z-ca dyrektora w Departamencie Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego),
- (5) Gacke Ewa (starszy inspektor wojewódzki w Wydziale ds. Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze),
- (6) Gogół Małgorzata (główny specjalista - stanowisko ds. Strategii Rozwoju Województwa i Rewitalizacji w ramach projektu Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, Departament Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego (wcześniej Biuro Rozwoju Regionu UMWL - BRR UMWL)),
- (7) Gonia Andrzej (dyrektor w Oddziale Lubuskim Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych),
- (8) Hrydziuszko Wioletta (kierownik ds. kadr w Lubuskiej Wojewódzkiej Komendzie Ochotniczych Hufców Pracy w Zielonej Górze),
- (9) Jakwert Stanisław (główny specjalista ds. koordynowania gospodarki rolniczymi zasobami wodnymi i odnawialnych źródeł energii w Departamencie Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego),
- (10) Kardowski Roman (kierownik Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze),
- (11) Kiecana Beata (z-ca dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Zielonej Górze),
- (12) Kobiernik Bartłomiej (główny specjalista w Wydziale Planowania Strategicznego w Departamencie Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego),
- (13) Krompaszczyk Marta (wieloosobowe stanowisko ds. nadzoru i kontroli urzędów pracy w Oddziale Rynku Pracy w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim),
- (14) Lewicka Anna (główny specjalista w Wydziale Regionalnego Rynku Pracy EFS w Departamencie Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego),
- (15) Linda Tomasz (naczelnik Wydziału Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze),
- (16) Martyn Robert (z-ca dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Słubicach Konwent Dyrektorów PUP Województwa Lubuskiego),
- (17) Matysiak-Morkowska Anna (specjalista ds. Funduszy Europejskich w Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Zielonej Górze),
- (18) Rakowska-Kil Edyta (naczelnik Wydziału Obsługi Klienta Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze),
- (19) Sarnecka Adriana (kierownik Wydziału Współpracy Zagranicznej i Europejskiej Współpracy Terytorialnej w Biurze Współpracy Zagranicznej i Europejskiej Współpracy Terytorialnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego),
- (20) Ślarczyński Krzysztof (dyrektor zielonogórskiej Delegatury w Zielonej Górze Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp.),
- (21) Twardowska Katarzyna (kierownik Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Zielonej Górze),

- (22) Wdowiak Agata (zastępca dyrektora w Departamencie Programów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego),
- (23) Woźny Arseniusz (inspektor w Wydziale Przedsiębiorczości w Departamencie Przedsiębiorczości i Strategii Marki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego),
- (24) Zaraza Bogusław (kierownik Wydziału Spraw Społecznych w Departamencie Infrastruktury Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego).

Znaczny wkład w prace nad projektem LPD/Z na rok 2018 wnieśli zaproszeni eksperci:

- prof. dr hab. Zdzisław Wołk (Uniwersytet Zielonogórski),
- Krystyna Motyl (zastępca dyrektora Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze),
- Robert Wróbel (kierownik Lubuskiego Ośrodka Badań Regionalnych US).

Projekt LPD/Z na rok 2018 konsultowany był z Czesławem Fiedorowiczem – Przewodniczącym Sejmiku Województwa Lubuskiego.

Sekretariat Zespołu i konsultacje prowadziły pracownice Wojewódzkiego Urzędu Pracy: Agata Kurpisz (kierownik Zespołu ds. Programów Rynku Pracy) oraz Monika Gryniewicz (inspektor wojewódzki w Zespole ds. Programów Rynku Pracy).

Indeks użytych skrótów:

ARR	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
BAEL	Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności
CEiPM	Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży
DFR UMWL	Departament Programów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego
DFS UML	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego
DFW UMWL	Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego
DIZ UMWL	Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego
DM UMWL	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego
DR UMWL	Departament Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego
DS UMWL	Departament Infrastruktury Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego
DW UMWL	Departament Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi Wydział Rybactwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego
BWZ UMWL	Biuro Współpracy Zagranicznej i Europejskiej Współpracy Terytorialnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego
EFMR	Europejski Fundusz Morski i Rybacki
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EURES	Europejskie Służby Zatrudnienia
ES	Ekonomia Społeczna
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IOB	instytucje otoczenia biznesu
jst	jednostki samorządu terytorialnego
KPD/Z	Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia
KFS	Krajowy Fundusz Szkoleniowy
LKO	Lubuskie Kuratorium Oświaty
LPD/Z	Lubuski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia
LSZ	Lubuska Strategia Zatrudnienia na lata 2011-2020
LUW	Lubuski Urząd Wojewódzki
LWK OHP (OHP)	Lubuska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy
MBP	Młodzieżowe Biuro Pracy
MCK	Młodzieżowe Centrum Kariery
MŚP	małe i średnie przedsiębiorstwa
OIP	Okręgowy Inspektorat Pracy
OWES	Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Zielonej Górze
PFRON	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PO WER	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PUP	Powiatowe Urzędy Pracy
ROPS	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze
RPD/Z	Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia
RPO-LUBUSKIE 2020	Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020 (RPO-L2020)
SzOOP	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
UE	Unia Europejska
US	Urząd Statystyczny
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze
WUP (EP)	Wydział Zarządzania Programem Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój Wojewódzkiego Urzędu Pracy
WUP (ER)	Wydział Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Wojewódzkiego Urzędu Pracy
WUP (RE)	Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej Wojewódzki Urząd Pracy
WUP (RF)	Wydział ds. Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych Wojewódzkiego Urzędu Pracy
WUP (RP)	Wydział Rynku Pracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy
WUP (RW)	Wydział Obsługi Klienta Wojewódzkiego Urzędu Pracy
WUP (RZ)	Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy (CiIPKZ)
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

